ДЕРЖАВНИЙ КОМІТЕТ АРХІВІВ УКРАЇНИ

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ДЕРЖАВНИЙ
КІНОФОТОФОНОАРХІВ УКРАЇНИ
ІМЕНІ Г. С. ПШЕНИЧНОГО

УКРАЇНА
І ДРУГА СВІТОВА ВІЙНА

КІНОЛІТОПИС

Анотований каталог
кіножурналів, документальних фільмів,
кіносюжетів, спецвипусків
(1939–1945)

Київ, 2005

Пропонований увазі читача анотований каталог є путівником по масиву кінодокументів ЦДКФФА України імені Г. С. Пшеничного періоду Другої світової війни. Вибір цього складного для українського суспільства періоду, що опинилось у вирі двобою великих тоталітарних держав, зумовлений якісно новим етапом у вивченні історії Другої світової війни, позначеним появою нових об'єктів досліджень та залученням нових видів джерел. Наразі такими є архівні кінодокументи. Представлені кінодокументи, в тому числі й ті, що перебували на секретному зберіганні, репрезентують величезний масив інформації по багатьох аспектах вітчизняної історії згаданої доби.

Розраховано на науковців, кінодокументалістів, усіх, хто цікавиться вітчизняною документальною спадщиною.

Упорядник *Тетяна Ємельянова*

До читача *Олександр Лисенко*

Редактор *Людмила Васько*

Виходить у світ за сприяння
Українського наукового інституту Гарвардського університету
та фонду Катедр Українознавства (США)

Published with the support of the Ukrainian Research Institute,
Harvard University, and the Ukrainian Studies Fund, Inc.

ISBN 966-8225-13-9

ЗМІСТ

До читача

Пам'ять про Другу світову війну... Здавалося б, у ній до найдрібніших деталей зафіксовано все, з нею пов'язане. Та насправді щось залишається яскравими зблисками трагедійності й героїзму, а щось поступово розмивається в контурах, втрачає зв'язок з іншими подіями. Такою вже є властивість людської пам'яті. Проте, залишаються художні твори, мемуари, дослідження, фольклор, музейні експонати, які її підживлюють. А ще – документи. Важко переоцінити значення збережених для прийдешніх поколінь кінодокументів воєнної доби. Унікальна колекція Центрального державного кінофотофоноархіву України імені Г. С. Пшеничного є своєрідним евристичним джерелом не лише для представників фундаментальної науки, а й журналістів, митців, усіх шанувальників вітчизняної науки.

Останніми роками у рамках серії "Архівні зібрання України" побачила світ низка путівників, каталогів, інших довідників, які дозволяють усім дослідникам значно скоротити шлях до інформації, що в них зберігається, а також суттєво підвищити ефективність наукового пошуку. Серед них чільне місце посідає доробок колег з Центрального державного кінофотофоноархіву України імені Г. С. Пшеничного. І ось маємо новий анотований каталог – кіножурналів, документальних фільмів, кіносюжетів з часів Другої світової війни.

За невеликою за обсягом книгою стоїть копітка праця архівістів, адже йдеться про великий документальний масив кінодокументів, який треба було переглянути, проаналізувати, проанотувати. Поверхове ознайомлення з довідником може справити скептичне враження: мовляв, у ньому – суцільні більшовицькі й німецькі агітки. Проте, для уважного і вдумливого дослідника у таких джерелах завжди знайдеться багато цікавого і нового. Це не фотографія, яку можна ретушувати, і не художній фільм, в якому все визначають сценарист, режисер і переконлива гра акторів. Попри заідеологізованість і цензурні табу, у кінодокументах фіксувалися фрагменти реального життя. Нехай не в усій його суперечливій складності й повноті, – та все ж справжнє, а не змальоване уявою митця. Та й муза тут – інша Кліо, берегиня нашої історичної пам'яті.

Вражає розмаїття сюжетів, відбитих у кінострічках: битви на фронтах, партизанські будні, військові госпіталі й колони полонених "завойовників", повсякденне життя людей і партійно-державні форуми, обпалені війною міста і села України. Сумними пам'ятками війни стримлять руїни Києва і Варшави, Одеси і Берліна, Дніпропетровська і Будапешта. А ще – ціла галерея кінопортретів: від солдатів-орденоносців до генералів та державних діячів. У цьому ряду й керівники зарубіжних держав – Ф. Рузвельт, У. Черчілль, А. Іден, Г. Трумен, К. Еттлі, Е. Стеттініус, Й. Броз Тіто, верхівка Третього рейху – А. Гітлер, Г. Герінг, А. Кейтель, Й. Ріббентроп та інші.

Як пересторога на майбутнє сприймаються кадри, в яких відбито результати роботи Надзвичайної комісії з розслідування злочинів нацистських окупантів та їхніх союзників. І заключний акорд Великої війни – Нюрнберзький процес!

В анотації відразу впадають в око прізвища кінорежисерів та операторів, які у складних, часом екстремальних умовах знімали документальне кіно: Р. Кармен, О. Довженко, В. Орлянкін, І. Гольдштейн, А. Лаптій, О. Шаповалов, М. Биков, О. Ковальчук, С. Стояновський, М. Дрибінович, М. Гольбріх, М. Сухова та інші. Саме завдяки їм сьогодні ми можемо перенестися в минуле, пережити хвилюючі миттєвості дотику до нього.

Ще раз слід подякувати колективу ЦДКФФА України імені Г. С. Пшеничного за цей каталог, що стане своєрідним дороговказом у тих скарбницях інформації, які він зберігає й популяризує. Це – гідний внесок у відзначення 60-ї річниці перемоги над нацизмом та завершення Другої світової війни.

Олександр Лисенко

ПЕРЕДМОВА

Цей анотований каталог підготовлено на основі кінодокументів періоду Другої світової війни (1939–1945), що зберігаються в Центральному державному кінофотофоноархіві України імені Г. С. Пшеничного.

Кінодокументи цього періоду частково вже анотовано у двох російськомовних каталогах: "Кинолетопись. Аннотированный каталог киножурналов и документальных фильмов украинских студий (1923–1941)" (К., 1969) та "Кинолетопись. Украинская ССР в Великой Отечественной войне Советского Союза 1941–1945 гг. Аннотированный каталог документальных фильмов, киножурналов и киносюжетов" (К., 1975). Зрозуміло, що їх підготовка проводилася згідно з радянською схемою періодизації новітньої історії України, коли Другу світову війну розглядали як два періоди: довоєнний (1939–1941), та Велика Вітчизняна війна (22 червня 1941 р. – 9 травня 1945 р.).

Мета цього видання – зібрати й узагальнити в рамках каталога інформацію про весь комплекс архівних кінодокументів, створених у роки Другої світової війни, тобто з вересня 1939 по вересень 1945 рр.

Увесь масив архівних документів зазначеної доби можна умовно поділити на три групи.

Першу, найбільшу за обсягом, – складають кіножурнали, документальні фільми, кіносюжети виробництва вітчизняних кіностудій. Більшість з них становить кінопродукція виробництва Української студії хронікально-документальних фільмів (Укркінохроніка). Це, передусім, кіножурнал "Радянська Україна", випуск якого було започатковано студією в 1938 р. Загалом в архіві за період з вересня 1939 по вересень 1945 рр. зберігається 135 номерів кіножурналу.

Ретроспективна інформація про події 1939 р. базується переважно на випусках кіноперіодики "Радянська Україна". І хоча зі зрозумілих причин в жодному з вересневих випусків кіножурналу не відображено ні перетину польського кордону військами вермахту, ні вступу на територію Польщі військ Червоної армії, в них відтворено суспільно-політичне та соціально-побутове життя, індустріально-аграрний розвиток, стан науки і культури напередодні німецько-радянської війни.

На період від червня 1941 по травень 1945 рр. припадає 80 номерів кіножурналу. З початком воєнних дій на території України їх випуск було припинено. Період з червня 1941 р. і весь 1942 р. позначений відчутним інформаційним вакуумом. За цей час в архіві зберігаються лише 3 номери "Союзкиножурнала" та 1 номер кіножурналу "СССР на экране" виробництва Центральної студії кінохроніки.

Випуск кіножурналу “Радянська Україна” було поновлено групою українських кінодокументалістів на базі Центральної студії кінохроніки (Москва) тільки в 1943 р. Перші 7 номери (№ 2–5, 8–10) вийшли під назвою “За Радянську Україну”, решта (8) – “Радянська Україна”.

За 1944–1945 рр. на державному зберіганні перебуває 79 випусків кіножурналу “Радянська Україна” виробництва Укркінохроніки, яка відновила свою роботу в Києві. Серед них – по два випуски кіножурналу під № 11 (1944) та № 8 (1945), одні з яких були черговими, інші призначалися для демонстрування в західних областях України. Інформацію про них вміщено в каталозі після останнього щорічного номера.

Кіножурнали подавали інформацію з фронтів, висвітлювали роботу тилу, розповідали про відновлення життя у визволених від нацистської окупації регіонах України.

Крім кіножурналів, ще одним джерелом оперативної інформації були спеціальні випуски, присвячені окремим подіям чи особам.

До анотованого каталога включено інформацію про 39 кінофільмів виробництва студій “Укркінохроніка”, “Київучтехфільм”, “ЦСДФ”. 1940 р. на Київській студії художніх фільмів були випущені дві кінострічки – “Освобождение украинских и белорусских земель от гнета польских панов и воссоединение народов-братьев в единую семью” та “Буковина – земля українська”, які були створені з нагоди входження Західної України і Північної Буковини до складу УРСР.

Першим повнометражним фільмом серед воєнної кінодокументалістики є кінострічка “День войны” (1942), основу якої становить матеріал, відзнятий фронтовими кінооператорами. Оборонним та визвольним боям присвячено кінофільми “Советский народ в боях за Родину (За родной Донбасс)” (1942), “Битва за Севастополь” (1944), кінострічки О. П. Довженка “Битва за нашу Радянську Україну” (1943) і “Перемога на Правобережній Україні та вигнання німецьких загарбників за межі українських радянських земель” (1945).

У кінофільмах “Крымская конференция” (1945) і “Берлинская конференция” (1945) ідеться про зустрічі керівників союзних держав, присвячені питанням повоєнного облаштування світу, долі переможеної Німеччини та її союзників.

Другу групу джерел становить фонд так званого кінолітопису – окремі не змонтовані сюжети, які не ввійшли до готової продукції і не демонструвалися свого часу на кіноекранах. Їхній обсяг складає приблизно 100 одиниць обліку. Авторами кінолітопису є близько 150 кінооператорів, у тому числі представники українських кіностудій. Кіносюжети містять інформацію про події часів оборони Києва, Одеси, Керчі, Севастополя, про відступ радянських військ, евакуацію населення, перебазування виробничих сил, колгоспного майна, бойові дії армії, радянський партизанський рух в Україні й на Кримському півострові. Кінодокументи зафіксували злочини нацистів – місця масового знищення мирних жителів та військовополонених, руїни міст і сіл, згарища тощо.

До третьої групи джерел належить масив кінодокументів "трофейної кінохроніки", які до 1998 р. перебували на секретному зберіганні. Інформацію про склад і зміст згаданої групи джерел до анотованого каталога включено вперше. "Трофейну кінохроніку" було передано до архіву в 1943–1947 рр. обласними конторами Головкінопрокату. До її складу входить кінопродукція виробництва німецьких кіностудій ЦФО і УФА та Румунської державної кіностудії, що демонструвалася на окупованій території України впродовж 1941–1943 рр.

Більшість цих кінодокументів не має початкових і кінцевих титрів, що утруднювало визначення їхнього виду. З огляду на доцільність їхньої класифікації згідно зі структурою каталога прийнято таке рішення:

– кінодокументи, що мають назву *Die Frontschau* (Фронтовий огляд) і *Die Deutsche Wochenschau* (Німецький тижневий огляд) класифікуються як кіножурнали;

– кінодокументи без назви, що мають у титрах номери випуску, класифіковано як кіножурнали, інформація про які подається під назвою "Німецький тижневий огляд";

– кінодокументи, що являють собою кіновиріб, об'єднаний ідеєю, темою та побудовою, класифіковано як кінофільми; у назву виноситься вид кінодокумента;

– кінодокументи, які мають у своєму складі сюжети, що різняться за хронологією відображених у них подій та мовою озвучення (німецька, українська, російська), класифікуються як збірники кіносюжетів.

Ця група джерел значно розширює географічні межі подій, дозволяє розглядати історію України в загальноєвропейському контексті. Кінодокументи відображають воєнні дії військ вермахту та їхніх союзників, висвітлюють життя як Німеччини, так і окупованих нею держав, окупаційний режим нацистів в Україні, містять інформацію про вивезення громадян України до Німеччини та умови роботи остарбайтерів.

Весь масив кінодокументів налічує близько 80-ти годин екранного перегляду, з яких приблизно 5,5 припадають на "трофейну" кінохроніку.

Інформацію про кінодокументи розміщено в анотованому каталозі за хронологією їхнього виробництва, щорічно – за видами: кіножурнали (за номерами), спецвипуски, кінофільми (за алфавітом назв), збірники кіносюжетів (за хронологією відображених у них подій).

У разі малометражності кіносюжетів їх об'єднано в архіві у збірники під одним обліковим номером. Такі збірники можуть містити кіносюжети за різні роки, чим пояснюється повторення в каталозі одного й того ж облікового номера і непослідовна нумерація сюжетів.

Описові статті на кінодокументи складаються з двох частин: довідково-пошукових даних та анотацій (інформація про зміст документа).

Довідково-пошукові дані включають такі елементи: назва кінодокумента, вид кінодокумента (кіножурнал, спецвипуск, кінофільм,

кіносюжет, збірник кіносюжетів), дата випуску чи зйомки (для окремих кіносюжетів), номер випуску, кількість частин (крім одночастинних), обліковий архівний номер, офіційно прийнята скорочена чи повна офіційна назва кіностудії (фондоутворювача), ініціали та прізвище операторів (для кіножурналів, кіносюжетів та збірників кіносюжетів), операторів і режисерів (для фільмів і спецвипусків).

Назва кінодокумента подається в називному відмінку мовою оригіналу. В окремих випадках для кінодокументів, що мають назви німецькою мовою, додається в дужках переклад українською. За відсутності назви документа на плівці в заголовок виноситься назва виду кінодокумента. До правопису назв кіносюжетів, узятих у лапки, виправлення не вносилися. Дані, що не вдалося встановити на основі джерелознавчого аналізу (дата випуску кінопродукції, рік і місце відображеної події), подаються у квадратних дужках без застережень.

Зміст кінодокументів розкрито в основній частині описової статті – анотації. Особливості складу документів зумовили неоднорідність анотацій до різних масивів документів. Більшість кінодокументів містить коротку інформацію про подію та її учасників, місце, де вона відбувалася. Найдокладніші анотації складено на багатоаспектні за складом і змістом кінодокументи (кінофільми, деякі збірники кіносюжетів). За відсутності в самому документі чи описовій документації інформації про місце події географічна назва, встановлена шляхом джерелознавчого аналізу, подається в квадратних дужках.

Назви установ, організацій, підприємств були офіційно прийнятими на період зйомки.

Назви періодичних видань, орденів і медалей, що подаються у лапках, а також індивідуальні назви кораблів наводяться мовою оригіналу. Географічні назви подано за тогочасним адміністративно-територіальним поділом та правописом.

Якщо подія, зображувана в кінодокументі, має синхронний запис фонограми, це зазначається в тексті анотації.

У каталозі, крім загальноприйнятих скорочень, застосовано систему скорочень, спеціально прийнятих для даного видання. Список скорочень подається в науково-довідковому апараті.

Крім описових статей на кінодокументи хронологічно визначеного періоду, до видання ввійшли як додатки анотації на два архівні документи – спецвипуск (листопад 1945 р.) та кінофільм "Суд народів" (1946). Їхні дати випуску виходять за хронологічні межі каталога, однак зміст відтворює перебіг подій судового процесу над головними нацистськими воєнними злочинцями, що відбувався у Нюрнберзі (Німеччина) з 20 листопада 1945 р. по 1 жовтня 1946 р. у Міжнародному воєнному трибуналі. Це не лише розширить інформацію про наявні в архіві кінодокументи, які не ввійшли до раніше виданого каталога "Кінолітопис. Анотований каталог кіножурналів, документальних фільмів і кіносюжетів (червень 1945–1955)" (К., 2002), але й сприятиме більш цілісному уявленню про фінал найбільшої драми XX ст.

Анотований каталог має науково-довідковий апарат, що включає: іменний, географічний, авторський (операторський та режисерський) покажчики, покажчик фронтів, покажчики назв кінодокументів, бібліографію архівних видань та довідкових публікацій, список скорочень і абревіатур. У посиланнях покажчиків каталога арабські цифри відповідають порядковому номеру документа, римські – сюжету.

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

АН УРСР	– Академія наук УРСР
АРСР	– Автономна Радянська Соціалістична Республіка
артпідготовка	– артилерійська підготовка
БРСР	– Білоруська Радянська Соціалістична Республіка
ВКП(б)	– Всесоюзна Комуністична партія (більшовиків)
ВЛКСМ	– Всесоюзна Ленінська Комуністична Спілка Молоді
ВМФ	– Військово-Морський флот
ВО	– військовий округ
військкомат	– військовий комісаріат
ВПС	– військово-повітряні сили
ВСТ	– Всесоюзне спортивне товариство
Всевобуч	– Загальні військові навчання трудящих без відриву від виробництва
вул.	– вулиця
Генштаб	– Генеральний штаб
ГЕС	– гідроелектростанція
Держсекретар	– Державний секретар
ДКО	– Державний комітет оборони
ДСТ “Сільмаш”	– добровільне спортивне товариство “Сільськогосподарські машини”
з. ст.	– залізнична станція
ім.	– імені
ін.	– інші
КВО	– Київський військовий округ
КОВО	– Київський особливий військовий округ
КНР	– Китайська Народна Республіка
комдив	– командир дивізії
комкор	– командувач корпусу
КП	– командний пункт
КП(б)У	– Комуністична партія (більшовиків)України
ЛКСМУ	– Ленінська Комуністична Спілка Молоді України
м.	– місто
міськрада	– міська рада
МТС	– машинно-тракторна станція
МЮД	– Міжнародний юнацький день
нарком	– народний комісар
обком	– обласний комітет
о-в	– острів
оз.	– озеро
ООН	– Організація Об’єднаних Націй

АН УРСР	– Академія наук УРСР
АРСР	– Автономна Радянська Соціалістична Республіка
артпідготовка	– артилерійська підготовка
БРСР	– Білоруська Радянська Соціалістична Республіка
ВКП(б)	– Всесоюзна Комуністична партія (більшовиків)
ВЛКСМ	– Всесоюзна Ленінська Комуністична Спілка Молоді
ВМФ	– Військово-Морський флот
ВО	– військовий округ
військкомат	– військовий комісаріат
ВПС	– військово-повітряні сили
ВСТ	– Всесоюзне спортивне товариство
Всевобуч	– Загальні військові навчання трудящих без відриву від виробництва
вул.	– вулиця
Генштаб	– Генеральний штаб
ГЕС	– гідроелектростанція
Держсекретар	– державний секретар
ДКО	– Державний комітет оборони
ДСТ “Сільмаш”	– добровільне спортивне товариство “Сільськогосподарські машини”
з. ст.	– залізнична станція
ім.	– імені
ін.	– інші
КВО	– Київський військовий округ
КОВО	– Київський особливий військовий округ
КНР	– Китайська Народна Республіка
комдив	– командир дивізії
комкор	– командувач корпусу
КП	– командний пункт
КП(б)У	– Комуністична партія (більшовиків)України
ЛКСМУ	– Ленінська Комуністична Спілка Молоді України
м.	– місто
міськрада	– міська рада
МТС	– машинно-тракторна станція
МЮД	– Міжнародний юнацький день
нарком	– народний комісар
обком	– обласний комітет
о-в	– острів
оз.	– озеро
ООН	– Організація Об’єднаних Націй
ПА	– Приморська армія
ППО	– протиповітряна оборона
Раднарком	– Рада Народних Комісарів
р.	– річка
р., рр.	– рік, роки
РНК	– Рада Народних Комісарів
РРФСР	– Російська Радянська Федеративна Соціалістична Республіка
РСЧА	– Робітничо-Селянська Червона Армія

с.	– село
смт	– селище міського типу
с-ще	– селище
СП	– спостережний пункт
спецвипуск	– спеціальний випуск
СРСР	– Союз Радянських Соціалістичних Республік
США	– Сполучені Штати Америки
ТЕЦ	– теплоелектроцентраль
Тсоавіахім	– Товариство сприяння обороні і авіаційно-хімічному будівництву СРСР
Укркінохроніка	– Українська студія хронікально-документальних фільмів
УПА	– Українська Повстанська Армія
УРСР	– Українська Радянська Соціалістична Республіка
УТКЗ	– Українське товариство культурних зв'язків
УШПР	– Український штаб партизанського руху
УФА	– Незалежне кіноательє
х.	– хутір
ЦК ВКП(б)	– Центральний Комітет Всесоюзної Комуністичної партії більшовиків
ЦК КП(б)У	– Центральний Комітет Комуністичної партії (більшовиків) України
ЦК ЛКСМУ	– Центральний Комітет Ленінської Комуністичної Спілки Молоді України
ЦБЧА	– Центральний будинок Червоної армії
ЦСДФ	– Центральна студія документальних фільмів
ЦФО	– Центральна кіностудія Сходу
ЮНРРА	– Міжнародна адміністрація допомоги та реабілітації

КАТАЛОГ

1939 рік

1. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, 3 вересня 1939 р., № 70. Арх. № 83. Укркінохроніка. Оператори К. Богдан, Ф. Вакс, А. Козаков, І. Котлерман, С. Цейтлін.

І. "На честь МЮДу". Харків. Токарна дільниця одного із цехів Харківського заводу текстильного машинобудування ім. Т. Г. Шевченка. Токар-фрезерувальник В. Слухай, який став на трудову вахту з нагоди 25-ї річниці МЮДу, за роботою.

ІІ. "На колгоспних ланах".

Сумська область. Колгоспники с. Олександрівка на полі під час обідньої перерви вивчають "Положення про вибори до місцевих Рад депутатів трудящих".

Молдавська АРСР. Оброблення посівів рису в колгоспі "Вручато рож". Голова колгоспу та агроном на рисових плантаціях.

Великописарівський район Сумської області. Сівба озимих культур у колгоспі ім. газети "Комуніст". Бригадир тракторної бригади, орденоносець І. Я. Прима перевіряє якість зерна.

ІІІ. "Останній день у таборі". Київська область. Піонерський табір ім. Г. І. Петровського. Діти: біля ставка; за випуском стінгазети; розглядають колекцію метеликів. Спуск прапора. Колона піонерів залишає табір.

IV. "Майстри водного спорту". Харків. Всесоюзні змагання з плавання на першість ВСТ "Сталінець". Парад учасників. Заплив. Встановлення нового Всесоюзного рекорду в запливі на 100 м ленінградцем Л. Мєшковим. Загальний вид водної станції.

2. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, 7 вересня 1939 р., № 71. Арх. № 84. Укркінохроніка. Оператори К. Богдан, Й. Городецький, А. Козаков, І. Семененко, В. Собовий.

І. "Успіхи металургів". Кадіївка Ворошиловградської області. Доменний цех Алмазнянського металургійного заводу. Виплавлення чавуну на коксі за новим методом. За роботою – майстер плавки Іллюхин.

ІІ. "Пам'яті легендарного полководця". Щорс Чернігівської області. Будинок-музей М. О. Щорса. Сестра Миколи Щорса, Ольга Олександрівна, разом із директором музею відбирають експонати для виставки.

III. “На варті морських кордонів”. Одеса. Сторожовий катер прикордонників у морі. Командир катера, лейтенант Квердло, і команда на палубі.

IV. “По історичних місцях”. Чернігівська область. Історичні пам’ятки XVI–XVIII ст.: палац гетьмана К. Г. Розумовського; будинок генерального судді В. Л. Кочубея в с. Батурин. Вежа старої козацької фортеці в с. Седнів. Екскурсанти оглядають пам’ятки.

V. “Здрастуй, школа!”.

Ізюмський район Харківської області. Початок навчального року в середній школі с. Червоний Оскіл: перший урок.

Харків. Першокласники з батьками біля середньої школи № 36, піднімаються сходами.

3. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, 10 вересня 1939 р., № 72. Арх. № 85. Укркінохроніка. Оператори К. Богдан, Й. Городецький, І. Семененко.

I. “Змагання металургів Півдня”. Ворошиловськ Ворошиловградської області. Доменний цех Ворошиловського металургійного заводу ім. К. Є. Ворошилова. Виплавлення чавуну в доменній печі № 4. За роботою – майстер Квашин та ін.

II. “Там, де йшли полки Щорса”.

Щорсівка Коростенського району Житомирської області. Покладення вінків на місці загибелі командира Першої Української радянської дивізії М. О. Щорса. Колишній кулеметник Богунського полку Цігельман розповідає молодим червоноармійцям про Миколу Щорса.

Коростень. Мітинг біля пам’ятника М. О. Щорсу з нагоди 20-річчя від дня його загибелі. Виступає командир Червоної армії.

III. “За подальше піднесення тваринництва”. Донбас. Тваринницька ферма колгоспу “Іскра”. Стадо корів. Знатна телятниця, учасниця Всесоюзної сільськогосподарської виставки Попова на фермі, за роботою.

IV. “Пам’яті українського письменника”. Чернігів. Піонери покладають вінок до могили письменника М. М. Коцюбинського. Серед присутніх – брат письменника, Х. М. Коцюбинський.

V. “Напередодні призову до РСЧА”. Сумська область. Колгоспники-призовники артілі ім. 2-ї п’ятирічки на заняттях зі стрільби з ручного кулемета.

4. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, 13 вересня 1939 р., № 73. Арх. № 86. Укркінохроніка. Оператори К. Богдан, Й. Городецький, М. Койфман, А. Козаков, Г. Островський, І. Семененко, С. Цейтлін.

I. “Кріпитимемо оборону Батьківщини”. Сталінська область. Костянтинівський завод “Автоскло”. Бригадир клепальників Ігуменцев з членами бригади за роботою.

II. “В інтересах колгоспного ладу”. Дніпропетровська область. Обмолот зерна та сівба озимих культур в артілі “Червоні води”. Колгоспники вивчають проект закону про сільгосподаток.

III. “Фабрика огірків”. Ніжин Чернігівської області. Промивання, сортування й укладання огірків у діжки на Ніжинському засолювальному заводі. Робота конвейєра. Готова продукція.

IV. “На першість СРСР”. Харків. Футбольний матч між командами “Динамо” (Харків) і “Динамо” (Батумі). Уболівальники на трибунах.

V. “Відмінники бойової підготовки”. Аеродром. Біля бойових літаків – члени екіпажів. Брати Володимир і Миколай Ігоровичі сідають у літак. Зліт. Літак у повітрі. Льотчики спостерігають за польотом.

VI. “Рейс у протигазах”. Житомирська область. Види місцевості біля залізничного полотна. Члени комсомольської бригади Коростенського депо, на яких – протигази, ведуть великоваговий потяг за маршрутом Овруч – Вапнярка. Машиніст Гончаров стежить за колією.

5. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, 17 вересня 1939 р., № 74. Арх. № 87. Укркінохроніка. Оператори К. Богдан, М. Койфман, І. Семененко.

I. “Привіт новому поповненню Червоної Армії”. Харків. Колона юнаків прямує на призовний пункт Орджонікідзевського району. Лікар оглядає новобранців.

II. “Гігант металургії”. Кривий Ріг Дніпропетровської області. Новий бесемерівський цех Криворізького металургійного заводу. Сталевари за роботою. Розливання сталі.

III. “Продаж хліба державі”. Сумська область. Колгоспники артілі ім. Комінтерну обговорюють на загальних зборах питання про продаж державі надлишків хліба. Завантаження вантажівок зерном.

IV. Кінорепортаж.

Тирасполь Молдавської АРСР. Повернення з Іспанії членів команди теплохода “Комсомол”, звільнених із франкістського полону. Жителі міста зустрічають на залізничному вокзалі інтернаціоналістів.

Корчувате Київської області. Народний артист СРСР П. К. Саксаганський з дружиною в саду біля свого будинку. Зовнішній вид оселі.

Сталіно. Споруда нового, першого в Україні двозального кінотеатру – ім. Т. Г. Шевченка. Вхід до кінотеатру, фойє.

V. “Майбутні танкісти”. Чернігівська область. Трактористи-орденоносці вивчають матеріальну частину танка в школі н-ської частини. Старший лейтенант Фурман проводить заняття. Водіння танка.

6. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, 19 вересня 1939 р., № 75. Арх. № 107. Укркінохроніка. Оператори К. Богдан, О. Ємельянов, А. Козаков, В. Собовий.

I. "Мужнє, загартоване поповнення". Харків. Призовний пункт Жовтневого району. Призовник, робітник електромеханічного заводу А. Петров проходить медичний огляд.

II. "Назустріч виборам". Харків. Агітпункт Жовтневого виборчого округу. Агітатори отримують консультацію. Агітмашина по виборах до місцевих Рад.

III. "Високий трудодень". Червоний Оскіл Ізюмського району Харківської області. Колгоспник Ф. Т. Вербицький: одержує зерно на трудодні; вивантажує біля свого будинку мішки з зерном та куплені на отримані гроші швейну машинку і велосипед.

IV. "Сестри-лейтенанти". Харків. Робітниці Харківської кондитерської фабрики "Жовтень" на курсах медичних сестер. Заняття з надання "пораненим" першої медичної допомоги.

V. "Молоді патріоти". Одеса. Призовники-тсоавіахімівці Одеського судноремонтного заводу ім. А. Марті на практичних заняттях з морської справи.

7. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, 23 вересня 1939 р., № 76. Арх. № 88. Укркінохроніка. Оператори К. Богдан, Й. Городецький, А. Козаков, В. Собовий.

I. "Зміцнюємо обороноздатність країни". Маріуполь Сталінської області. Вид найпотужнішої у світі мартенівської печі № 5 Маріупольського металургійного заводу "Азовсталь" ім. С. Орджонікідзе. Розливання сталі. За роботою – бригада М. І. Мазалова.

II. "Призовники одного колгоспу". Богодухівський район Харківської області. Призовники с. Губарівка прощаються з рідними, від'їздять на призовний пункт. Будинок військкомату в м. Богодухів. Командири зустрічають призовників, демонструють їм 45-міліметрову протитанкову гармату та станковий кулемет.

III. "Сталінський сокол". Одеса. Мітинг курсантів на аеродромі авіаційної школи ім. П. Осипенко з нагоди нагородження посмертно колишнього вихованця школи, майора, Героя Радянського Союзу С. І. Гріцевеця другою медаллю "Золотая Звезда". Виступає батальйонний комісар Климов. Командири вшановують дружину і дочку героя.

IV. "За культурні дороги". Сумська область. Нова шосейна дорога у Великописарівському районі. Автомобільний рух. Загальний вид "станції відпочинку". Пасажири: біля газетної вітрини; в альтанці.

8. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, 28 вересня 1939 р., № 77. Арх. № 89. Укркінохроніка. Оператори Й. Городецький, О. Ковальчук, В. Собовий.

I. "Відданою роботою допоможемо Червоній Армії". Харків. Робітники Харківського тракторного заводу ім. С. Орджонікідзе біля

політичної карти Європи обговорюють останні новини – події в Західній Україні та Західній Білорусії. В одному із цехів. Фрезерувальник Єфімов за обробленням колінчастих валів. Готова продукція.

II. "Зобов'язання ланки Гутянської". Харківська область. Збирання цукрового буряка на полях колгоспу "Червоний промінь". Ланка Гутянської за роботою.

III. "Голос радянських патріотів". Дніпропетровська область. Мітинг у колгоспі "Виробничник", присвячений включенню Західної України і Західної Білорусії до складу СРСР. Колгоспник зачитує видрукувану в газеті "Зоря" від 17.09.1939 р. доповідь Голови РНК СРСР В. М. Молотова.

IV. "Агітатор тов. Шинкіна". Маріуполь Сталінської області. Працівниця Маріупольського консервного заводу, агітатор Г. А. Шинкіна проводить бесіду про вибори до місцевих Рад з екіпажем риболовецького судна "Чкалов".

V. "На Всесоюзній С. Г. виставці". Москва. Загальний вид сільськогосподарської виставки. Павільйон Української РСР. Відвідувачі оглядають експонати. Показ худоби на майданчику біля павільйону тваринництва.

9. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, 3 жовтня 1939 р., № 78. Арх. № 90. Укркінохроніка. Оператори Г. В'юнник, А. Козаков, В. Собовий.

I. "Шириться змагання машинобудівників". Київ. Внутрішній вид одного із цехів Київського машинно-тракторного заводу ім. І. І. Лепсе. Токар П. А. Щур займається свердлуванням корпусу двигуна.

II. "Стахановці ланів". Комінтернівський район Одеської області. Сівба озимої пшениці на колгоспних полях с. Сичавка. Тракторист С. Ніколаєв та інші за роботою.

III. "Почесне замовлення". Харків. Внутрішній вид одного із цехів Харківського керамічного заводу ім. 8-го Березня. Виготовлення мозаїчних кахлів для будівництва Палацу Рад у Москві. Інженер Н. А. Степанова перевіряє готову продукцію. Загальний вид художнього цеху.

IV. Кінорепортаж.

Чорноморське пароплавство. Мітинг на палубі теплохода "Сванетия", присвячений вступу частин Червоної армії до Західної України і Західної Білорусії. Виступає капітан Г. Мезенцев.

Харків. Жителі міста простежують за картою Польщі рух Червоної армії. Виступає лектор.

Одеса. Всесоюзні змагання пловців-тсоавіахімівців. Шеренга учасників, один із запливів, переможці змагань. Яхти на водах бухти.

10. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, 7 жовтня 1939 р., № 79. Арх. № 91. Укркінохроніка. Оператори Й. Городецький, О. Ємельянов, О. Ковальчук, М. Койфман, В. Собовий.

I. "Славний ювілей". Краматорськ Сталінської області. Один із цехів Новокраматорського машинобудівного заводу ім. Й. В. Сталіна. За роботою – токар-карусельник Чеснецов, який став на трудову вахту з нагоди "22-ї річниці Жовтневої революції".

II. "Вечір дружби та єдності". Харків. Урочистий вечір діячів культури міста, присвячений включенню Західної України і Західної Білорусії до складу СРСР. Президія. Виступає (синхр.) народний артист УРСР О. Г. Крамов.

III. "Готуємось до виборів". Дніпропетровський район Дніпропетровської області. Агітпункт у с. Підгороднє. Складання та перевіряння списків виборців. Виборці у приміщенні агітпункту читають газети. Вид села.

IV. "Дощ на замовлення". Сталіндорфський район Дніпропетровської області. Загальний вид електропідстанції колгоспу ім. Й. В. Сталіна.

V. "Школярі оволодівають військовим мистецтвом". Дніпропетровськ. Учні школи № 9 на заняттях зі стрільби.

11. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, 10 жовтня 1939 р., № 80. Арх. № 92. Укркінохроніка. Оператори Й. Городецький, О. Ємельянов.

I. "Радянські патріотки".

Краматорськ Сталінської області. Новокраматорський машинобудівний завод ім. Й. В. Сталіна. Шліфувальниця Мілієнко ділиться досвідом з ученицею Прядко.

Харків. Робітниці Харківського верстатобудівного заводу ім. В. М. Молотова Ляхова і Савченко за роботою. Готові деталі.

II. "Зміцнимо тваринницькі ферми". Одеська область. Тваринницька ферма радгоспу в с. Дофінівка. Працівники зустрічають доярку Кошову після її повернення зі Всесоюзної сільськогосподарської виставки. Кошова оглядає корову і телят.

III. "Цікава виставка". Київ. Будинок Бібліотеки Академії наук УРСР. Виставка книг, присвячена Західній Україні і Західній Білорусії. Серед експонатів – книга "Апостол", видана першодрукарем І. Федоровим. Відвідувачі виставки.

IV. "На батьківщині стахановського руху". Ірміне Ворошиловградської області. Види міста: вулиці, Центральний парк культури і відпочинку, лікарня, будинок, в якому жив О. Г. Стаханов, інші споруди.

12. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, 14 жовтня 1939 р., № 81. Арх. № 93. Укркінохроніка. Оператори Ф. Вакс, Й. Городецький, А. Козаков, В. Орлянкін.

I. "Шириться рух багатоверстатників". Харків. Загальноміська нарада багатоверстатників промислових підприємств міста. Президія, учасники зібрання. Виступають головний інженер Харківського верстатобудівного заводу ім. В. М. Молотова Рябко та зуборізальник Є. Ф. Костенко.

II. "Назустріч Великому Жовтню". Краматорськ Сталінської області. Майстер домни № 2 Краматорського металургійного заводу ім. В. В. Куйбишева Стороженко та горновий Портняга за роботою. Випуск чавуну.

III. "Трудодень колгоспника Урсул". Молдавська АРСР. Трудівник колгоспу "Плугатарул Рош" П. Урсул отримує на трудодні гроші й пшеницю, вивантажує на власному подвір'ї зерно.

IV. "На кримських виноградниках". Кримська АРСР. Збирання винограду в татарському колгоспі ім. В. В. Куйбишева. Гора Ай-Петрі.

13. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, 17 жовтня 1939 р., № 82. Арх. № 94. Укркінохроніка. Оператори О. Ємельянов, А. Козаков, В. Орлянкін, В. Собовий, С. Цейтлін.

I. "Відповідь на заклик краснопролетарців". Дніпропетровськ. В одному із цехів Дніпропетровського машинобудівного заводу ім. Артема. За роботою – знатний токар Г. М. Деркач. Машина, виготовлена для потреб золотодобувної промисловості.

II. "Міліон на добу". Херсон. Начальник томатного цеху Херсонського консервного заводу ім. Й. В. Сталіна Бушер і лаборантка Юр'їна спостерігають за розливанням томатного соку.

III. "На батьківщині героя". Перещепинський район Дніпропетровської області. Колгоспники с. Голубівка вітають свого земляка, двічі Героя Радянського Союзу Г. П. Кравченка. Льотчик у колі рідних.

IV. "Вечір пам'яті М. Ю. Лермонтова". Харків. Урочистий вечір, присвячений 125-річчю від дня народження М. Ю. Лермонтова. Поет І. Муратов читає перекладені ним українською мовою вірші класика російської літератури. Виставка книг видатного поета в бібліотеці ім. В. Г. Короленка.

V. "Новий загін водолазів". Кримська АРСР. Ялта. Навчання водолазів на березі Чорного моря. Курсанти вивчають схему апарата "ВИА-2" для підводного плавання. Тренування аквалангістів.

14. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, 20 жовтня 1939 р., № 83. Арх. № 95. Укркінохроніка. Оператори О. Ємельянов, В. Собовий, С. Цейтлін.

I. "На шести верстатах". Харків. Дільниця цеху "С-5" Харківського верстатобудівного заводу ім. В. М. Молотова. Фрезерувальник-

багатоверстатник П. Й. Бредлер займається виготовленням валу. Готові деталі.

II. "На агітпункті". Дніпропетровськ. Агітпункт Кіровського виборчого округу. Виборці слухають повідомлення агітатора І. Я. Шевцової.

III. "Замовлення Палацу Рад". Дніпропетровськ. Лабораторія механічних досліджень Науково-дослідного трубного інституту. Випробовування труб, виготовлених для будівництва Палацу Рад у Москві. За роботою – провідні наукові співробітники лабораторії К. Ф. Крюч і Н. М. Пік.

IV. "Юні таланти". [Харків]. Учениця 65-ї школи Ж. Передовщикова декламує (синхр.) вірш-казку С. Я. Маршака "Прогулянка на віслюку".

V. "Виставка про Західну Україну". Харків. Виставковий зал Харківського клубу радянських письменників. Художник В. І. Касіян демонструє відвідувачам свої гравюри.

15. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, 23 жовтня 1939 р., № 84. Арх. № 96. Укркінохроніка. Оператори Й. Городецький, А. Козаков.

I. "Шириться передждовтневе змагання". Макіївка Сталінської області. Старомакіївський коксохімічний завод. Бригада І. Й. Перегудова за роботою біля печі № 5. Завантаження коксу в залізничні вагони.

II. "Передовий агітпункт". Херсон. Центральний агітпункт по виборах до місцевих Рад. Інструктор М. І. Янік проводить з виборцями бесіду, присвячену державному устрою СРСР.

III. "Пам'яті Коста Хетагурова". Херсон. Будинок № 19 по вул. Горького, де під час перебування на засланні проживав осетинський поет. Виставка, присвячена його творчості. Відвідувачі оглядають експонати. Портрет К. Хетагурова.

IV. "Подарунки ребятам Західної України". Сталіно. Піонери в Палаці піонерів і жовтенят ім. О. М. Горького готують подарунки для дітей Західної України, вкладають їх до ящиків.

16. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, 28 жовтня 1939 р., № 85. Арх. № 97. Укркінохроніка. Оператори М. Богомолов, Ф. Вакс, А. Козаков, В. Собовий, С. Цейтлін.

I. "Виборча кампанія почалась". Харків. Нарада керівників сільських партійних і радянських організацій. Президія. Секретар Харківського обкому КП(б)У А. А. Фролков виступає з доповіддю про вибори до місцевих Рад.

II. "Голос радянської інтелігенції". Харків. Мітинг колективу Харківського електротехнічного інституту, присвячений виборам до місцевих Рад. Виступає професор Штурман.

III. "Зобов'язання доменщиків". Дніпропетровськ. Доменний цех Дніпропетровського заводу металургійного устаткування. Майстер

цеху Піддубний і горнова У. Куцевол, які зобов’язалися перевиконати план до “22-ї річниці Жовтневої революції”, спостерігають за плавленням металу.

IV. “Рекорд комсомольця Буренка”. Херсон. В одному із цехів найбільшого в СРСР Херсонського заводу склотари. Комсомолець Буренко стежить за роботою пристроїв автоматичного пересування консервних банок.

V. “Трофеї Дніпровської військової флотилії”. Київ. Польський монітор “Torun”, затоплений за часів радянсько-польської війни, який підняли з дна р. Дніпро. Керівник підйомних робіт Балакірєв на палубі судна.

17. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, 3 листопада 1939 р., № 86. Арх. № 98. Укркінохроніка. Оператори Й. Городецький, О. Ємельянов, В. Собовий.

I. “Назустріч славним роковинам”. Харків. Багатоверстатниця Харківського тракторного заводу ім. С. Орджонікідзе Н. Шкурупій нарізає шестірні на зубодовбальному верстаті. Готові деталі. Виготовлення цукерок на Харківській кондитерській фабриці “Жовтень”. Пакувальниця Онуфрієва за роботою. Готова продукція.

II. “На передовій виборчій дільниці”. Дніпропетровськ. Виборча дільниця № 10 Красногвардійського виборчого округу. Консультант Ніколаєнко роз’яснює виборцям зміст “Положення про вибори до місцевих Рад депутатів трудящих”. Депутат Верховної Ради УРСР Г. Г. Подушко розмовляє з виборцями.

III. “На роботу в Донбас”. Сталінська область. Робітники шахти ім. В. І. Леніна тресту “Макіїввугілля” зустрічають на подвір’ї колишніх безробітних із Західної України, які приїхали на роботу в Донецький регіон. Керівник тресту І. Я. Расочинський розмовляє з новоприбулими.

IV. “Тираж 13-ої лотереї”. Харків. Проведення тиражу 13-ї Всесоюзної лотереї Тсоавіахіму в приміщенні Будинку Червоної армії ім. К. Є. Ворошилова.

18. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, 5 листопада 1939 р., № 87. Арх. № 99. Укркінохроніка. Оператори М. Безвіконна, К. Богдан, О. Шаповалов.

I. “Вітаємо рішення V Позачергової сесії”. Харків. Мітинг на Харківській швейній фабриці ім. Ю. Д. Тинякова з нагоди ухвалення сесією Верховної Ради СРСР рішення про включення Західної України та Західної Білорусії до складу СРСР. Виступає депутат Верховної Ради УРСР З. С. Ремінна.

II. “Передвиборча виставка”. Київ. Виставка у приміщенні Бібліотеки ім. ВКП(б), присвячена виборам до місцевих Рад. Відвідувачі оглядають експонати. Агітатор Є. Файберг розповідає “активісткам-домогосподаркам” про історію Києва.

III. “Діти готуються до Жовтневих свят”. Харків. Вихованці дитячого садка № 171 вирізують і наклеюють картинки, прикрашають зал. Репетиція на подвір’ї.

IV. “Депутати визволеного народу”.

Львів. Вручення посвідчення депутата Народних Зборів Західної України Е. Савицькому на зборах виборців 46-го виборчого округу. Виступає Е. Савицький.

Київ. Зустріч на пероні залізничного вокзалу депутатів Народних Зборів Західної України, які невдовзі від’їжджатимуть до Москви, на V Позачергову сесію Верховної Ради СРСР. Серед депутатів – М. С. Хрущов. Мітинг. Виступають найстаріший депутат, професор К. Й. Студинський, і львівський залізничник В. Г. Содовий. На трибуні – командувач КОВО С. К. Тимошенко.

19. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, 10 листопада 1939 р., № 88. Арх. № 100. Укркінохроніка. Оператори О. Балухтін, Ф. Вакс, А. Козаков, В. Собовий.

I. “Великі роковини”. Харків. Урочистий пленум Харківської міської Ради, присвячений “22-й річниці Жовтневої революції”. Президія. Виступає секретар Харківського обкому КП(б)У М. Максимов. Парад частин Харківського ВО, демонстрація.

II. “Вивчаємо матеріали V Позачергової сесії”. Харків. Робітники котельного цеху Харківського машинобудівного заводу “Світло шахтаря” під час обідньої перерви вивчають матеріали V Позачергової сесії Верховної Ради СРСР.

III. “Біле золото”. Куп’янськ Харківської області. Виробничі процеси на Куп’янському цукровому заводі. Хімік заводу Кузьминська і головний інженер Чернишов беруть пробу цукру.

IV. “Наш подарунок”. Дніпропетровськ. Члени гуртка юних штурманів Палацу піонерів займаються конструюванням моделі бойового крейсера, який буде подаровано дітям Західної України. Готова модель.

20. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, 14 листопада 1939 р., № 89. Арх. № 101. Укркінохроніка. Оператори М. Балухтін, О. Ємельянов, В. Орлянкін, В. Собовий.

I. “Назустріч III Позачерговій сесії”. Харків. Багатоверстатник Харківського верстатобудівного заводу ім. В. М. Молотова Лиманський за роботою на радіально-свердлувальних верстатах.

II. “Кандидати непереможного блоку”. Харків. Загальні збори робітників Харківського верстатобудівного заводу ім. В. М. Молотова, присвячені висуненню конструктора С. Л. Шварцмана кандидатом у депутати обласної Ради. Виступають С. Л. Шварцман та ін.

III. “Агітатор в аулі”. Кримська АРСР. Корбек Феодосійського району. Види татарського села. Приміщення школи, лікарні, дитячого

садка. Збори виборців. Агітатор, учитель Мамишев, читає для присутніх газету. Виступає старійший колгоспник А. Катана.

IV. “40-літній ювілей”. Дніпропетровськ. Студенти першого в Україні гірничого інституту – ім. Артема – на заняттях у лабораторії.

V. “Виставка народної творчості”. Київ. Відкриття виставки “Ленін і Сталін у народному творчому мистецтві” у приміщенні Київського музею українського мистецтва. Експонати. Відвідувачі.

21. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, 17 листопада 1939 р., № 90. Арх. № 102. Укркінохроніка. Оператори О. Балухтін, Ф. Вакс, О. Ємельянов, В. Собовий.

I. “Зобов’язання доменщиків”. Дніпродзержинськ Дніпропетровської області. Доменний цех Дніпровського металургійного заводу ім. Ф. Е. Дзержинського. Молодіжна бригада Г. В. Копанцева, яка зобов’язалася випустити понад план 600 тонн чавуну, за роботою. Випуск чавуну.

II. “Річниця історичної постанови”. Харків. Будинок партійної пропаганди та агітації ім. Л. М. Кагановича Харківського обкому КП(б)У. Відвідувачі читального залу вивчають історію партії, постанову ЦК ВКП(б) “Про постановку партійної пропаганди у зв’язку з випуском “Короткого курсу історії ВКП(б)”.

III. “Готуємося до виборів”. Київ. Агітпункт виборчої дільниці № 58 по виборах до місцевих Рад. Агітатори й виборці на агітпункті.

IV. “Метеорологія в маси”. Харків. Метеорологічна колонка конструкції П. Лео, встановлена на одній з вулиць міста. Група людей біля неї.

V. “Матч майстрів”. Харків. Харківський стадіон ДСТ “Сільмаш”. Зустріч з футболу між збірними командами Москви і Харкова. Капітани команд С. Ільїн (Москва) і Кусаров (Харків) вітають один одного.

22. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, 20 листопада 1939 р., № 91. Арх. № 140. Укркінохроніка. Оператори О. Балухтін, О. Ємельянов, О. Шаповалов.

I. “XX років Першої Кінної”. Харків. Виставка з нагоди знаменної дати в Будинку Червоної армії. Група командирів оглядає експонати. Ветеран Першої кінної армії, інтендант 2-го рангу Нейолов ділиться (синхр.) спогадами.

II. “На агітпункті”. Харків. Виборці та агітатор на агітпункті Дзержинського виборчого округу отримують консультації, ознайомлюються з літературою.

III. “Кандидат сталінського блоку”. Харків. В одному із цехів Харківського машинобудівного заводу “Світло шахтаря”. Розливання металу. Стахановець, кандидат у депутати обласної Ради Т. Н. Слюсаренко за роботою.

23. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, 23 листопада 1939 р., № 92. Арх. № 103. Укркінохроніка. Оператори О. Богомолов, Й. Городецький, О. Ємельянов, В. Собовий.

I. “Кандидати непереможного блоку”.

Харків. Передвиборчі збори у Харківському механіко-машинобудівному інституті, присвячені висуненню директора Ф. Г. Коколіна і студентки Л. О. Залецької кандидатами в депутати до міської Ради. Президія. Виступають виборці й кандидати.

Дніпродзержинськ Дніпропетровської області. Передвиборчі збори на Дніпровському металургійному заводі ім. Ф. Е. Дзержинського з нагоди висунення кандидатом у депутати обласної Ради секретаря Дніпропетровського обкому КП(б)У, колишнього слюсаря заводу Л. І. Брежнєва. Президія. Виступають виборці.

II. “Готуємось до виборів”.

Сталінська область. Гірники шахти “Софія” тресту “Макіїввугілля”, колишні безробітні із Західної України, вивчають Конституцію СРСР. Агітатор проводить бесіду.

Київ. Агітатор Римар ознайомлює домогосподарок з “Положенням про вибори до місцевих Рад депутатів трудящих”.

III. “24 роки на дні моря”. Одеса. Відбуксирування у порт пароплава “Патагония”, який було піднято з дна Чорного моря.

IV. “Кандидат Василій Феодосійович Михайліченко”. Одеса. Начальник прольоту Одеського верстатобудівного заводу ім. В. І. Леніна В. Ф. Михайличенко, кандидат у депутати обласної Ради, за роботою.

24. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, 28 листопада 1939 р., № 93. Арх. № 145. Укркінохроніка. Оператори О. Балухтін, М. Богомолов, Й. Городецький.

I. “Пам’яті великого трибуна”. Виставка, присвячена С. М. Кірову. Фотографії, художні полотна, інші експонати.

II. “Зустріч з виборцями”. Харків. Агітпункт Харківського інженерно-будівельного інституту. Зустріч кандидатів у депутати місцевих Рад по Дзержинському виборчому округу – професора В. А. Трубіна, директора фабрики музичних інструментів М. Орлова і Н. Ф. Колесника – з виборцями.

III. “Кандидат Іван Яковлевич Росочинський”. Сталінська область. Начальник тресту “Макіїввугілля”, кандидат у депутати міської Ради І. Я. Расочинський у робочому кабінеті.

IV. “В гостях у стахановця”. Макіївка Сталінської області. Робітники шахти “Софія”, колишні безробітні із Західної України, в гостях у стахановця шахти Ф. П. Перепелиці.

V. “550 років російської артилерії”. Одеса. Виставка в Будинку Червоної армії, присвячена 550-річчю російської артилерії. Відвідувачі оглядають експонати.

25. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, 3 грудня 1939 р., № 94. Арх. № 104. Укркінохроніка. Оператори О. Балухтін, О. Ємельянов, А. Козаков, Г. Островський.

I. “Голос радянського народу”. Харків. Мітинг робітників Харківського тракторного заводу ім. С. Орджонікідзе у зв’язку з початком радянсько-фінської війни. Промовці.

II. “Висока нагорода”. Харків. Начальник Харківського відділення руху Південної залізниці М. І. Кошляк та працівник служби руху А. С. Філатов вітають один одного з урядовими нагородами. Пульт управління. А. С. Філатов за роботою.

III. “Наш кандидат”. Київ. Виготовлення взуття на 3-й взуттєвій фабриці. Конвейєр. Технічний керівник підприємства, кандидат у депутати міської Ради Г. М. Грязнов за роботою.

IV. “Готуємося до виборів”. Куп’янськ Харківської області. Заняття гуртка з вивчення “Положення про вибори до місцевих Рад депутатів трудящих” на квартирі інженера Куп’янського цукрового заводу Самуся. Агітатор Чепуренко розповідає про державний устрій СРСР.

V. “Всесоюзні змагання з фехтування”. Київ. Двобій між чемпіоном України В. В. Вишпольським і заслуженим майстром спорту Т. Климовим. Бої між фехтувальниками на рапірах і штиках. В. В. Вишпольський, Р. Чернишова, Ю. Мордовін і К. Булочко отримують призи.

26. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, 7 грудня 1939 р., № 95. Арх. № 105. Укркінохроніка. Оператори О. Балухтін, М. Богомолов, В. Ковальчук, О. Ковальчук, Г. Островський.

I. “Перший кандидат радянського народу”. Дніпропетровськ. Передвиборні збори на Дніпропетровському трубопрокатному заводі ім. В. І. Леніна з нагоди висунення Й. В. Сталіна кандидатом у депутати міської Ради. Виступає майстер цеху П. П. Безрукавий.

II. “На виборчій дільниці”. Київ. Виборча дільниця № 21/54 Жовтневого виборчого округу по виборах до місцевих Рад. Реєстрація виборців.

III. “Кандидат тов. Перепелюк”. Харків. Формувальний цех Харківського тракторного заводу ім. С. Орджонікідзе. Бригадир формувальників, кандидат у депутати обласної Ради Ф. А. Перепелюк за роботою.

IV. “Бюлетені до виборів”. Одеса. Друкування виборчих бюлетенів у цеху 6-ї республіканської поліграфічної фабрики ім. К. Маркса. Робітники біля верстатів. Пакування бюлетенів.

V. “Виставка пам’яті Кірова”. Київ. Виставка в Будинку Червоної армії, присвячена життю та діяльності С. М. Кірова. Відвідувачі.

27. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, 10 грудня 1939 р., № 96. Арх. № 106. Укркінохроніка. Оператори О. Балухтін, М. Богомолов, О. Ємельянов, М. Койфман, Г. Островський, М. Ошурков.

I. "Ростуть молоді кадри". Київ. Токарний цех Київського верстатобудівного заводу ім. О. М. Горького. Стахановці Гусєв і Кібанов навчають молодих робітників, серед яких – демобілізований з лав Червоної армії Захаров.

II. "Незабутні дні". Черче Рогатинського району Станіславської області. Мітинг селян, присвячений включенню Західної України та Західної Білорусії до складу СРСР. Виступає (синхр.) член Повноважної комісії Народних Зборів Західної України Г. Г. Гоголь, яка повернулася з поїздки до Москви і Києва.

III. "На батьківщину великого Сталіна". Харків. Група людей, які від'їздять на екскурсію до м. Горі (Грузинська РСР), на пероні залізничного вокзалу. Відправлення потяга.

IV. "Почесне замовлення". Одеса. Друкування книги "Розповіді про Сталіна" на 6-й республіканській поліграфічній фабриці ім. К. Маркса. Робітниці біля верстатів. Перевірка готової продукції.

28. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, 17 грудня 1939 р., № 98. Арх. № 108. Укркінохроніка. Оператори К. Богдан, М. Богомолов, В. Ковальчук, І. Семененко, О. Шаповалов.

I. "На честь виборів". Ворошиловград. Радіаторний цех Ворошиловградського паровозобудівного заводу ім. Жовтневої революції. За роботою – бригада Коновалова.

II. "На батьківщині п'ятисотенниць". Старосілля Київської області. Урочисті збори з нагоди 10-річчя колгоспу ім. Комінтерну. У президії – ланкові Я. Ткаченко і П. Савченко. Виступає голова колгоспу Миколаєнко. Види села.

III. "Три кандидати". Одеса. Концерт учнів музичної школи ім. П. С. Столярського. Серед присутніх – викладачі школи, професори Б. М. Рейнгбальд, П. С. Столярський, М. М. Старкова – кандидати в депутати місцевих Рад.

IV. "Майстри народної творчості". Київ. Учні Київської школи народної творчості за виготовленням килима, гобелена. Керівник школи, майстер народної творчості Н. Ю. Вовк спостерігає за роботою. Готові вироби.

V. "В радянському Львові". Центральна вулиця міста. Скульптурна колона з текстом статті 12 Конституції СРСР. Жителі міста біля колони.

29. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, 20 грудня 1939 р., № 99. Арх. № 109. Укркінохроніка. Оператори М. Богомолов, А. Громан, Г. Островський, О. Шаповалов.

I. "Всенародний кандидат". Харків. Передвиборні збори колективу Харківського тракторного заводу ім. С. Орджонікідзе, присвя-

чені висуненню Й. В. Сталіна кандидатом у депутати міської Ради від 674-го Сталінського виборчого округу. На підтримку кандидата виступає (синхр.) один із робітників заводу.

II. "Комсомолка Ольга Петрова". Київ. В одному із цехів Київської трикотажної фабрики ім. Р. Люксембург. Багатоверстатниця О. Петрова за роботою. Готова продукція.

III. "Славні роковини". Київ. Урочисті збори, присвячені 20-річчю 1-го Київського артилерійського училища. Заняття курсантів з опанування артилерійських приладів.

IV. "Прекрасний подарунок". Одеса. Нова дитяча музична школа – ім. П. С. Столярського. Професор Б. М. Рейнгбальд проводить урок.

V. "Юні гімнасти". Ворошиловград. Грамота міського комітету у справах фізкультури і спорту, видана 7-й середній школі ім. О. С. Пушкіна за перше місце в міських змаганнях з гімнастики. Учні виконують вправи на спортивних снарядах.

30. СПЕЦВИПУСК. 1939 р., 2 ч. Арх. № 1686. Московська студія кінохроніки.

Спеціальний випуск про події в Західній Україні і Західній Білорусії. Білосток. Види міста. Зустріч на вокзалі командувача Білоруського фронту, командарма 2-го рангу М. П. Ковальова. Голова бюджетної комісії Тимчасового управління міста М. І. Дячук під час відвідання текстильної фабрики з метою надання їй допомоги в налагодженні виробництва. Виступ Білоруського державного ансамблю пісні і танцю (синхр.). Колона полонених польських солдатів і офіцерів.

Жителі Львова здають зброю в радянській комендатурі. Військова техніка, залишена польською армією під час відступу.

Пінський військовий порт (Білорусія). Червонофлотці Дніпровської військової флотилії піднімають з дна річки судна, затоплені польськими військами під час відступу. Флагштурман ВПС РСЧА, Герой Радянського Союзу О. В. Бєляков біля збитого польського літака. Бійці одного з підрозділів Червоної армії на роботах із розбирання "лінії Керзона". Прийом бійців до лав партії. Прибуття в розташування штабу Кавалерійського корпусу представників німецького командування для уточнення лінії радянсько-німецького кордону. Комкор А. І. Єременко зустрічає прибулих. Засідання штабу корпусу з метою визначення напрямку подальшого руху військових частин.

31. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. 1939 р. Арх. № 7152. Союзкінохроніка.

VIII. "По Советской стране". Харків. Всесоюзна конференція з вивчення атомного ядра в Українському фізико-технічному інституті АН УРСР. З доповіддю виступає український фізик, академік АН УРСР О. І. Лейпунський. Учасники конференції в лабораторії інституту.

1940 рік

32. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, 14 жовтня 1940 р., № 96. Арх. № 114. Укркінохроніка. Оператори Й. Городецький, О. Ємельянов, О. Оржеховський, І. Семененко, В. Смородін, В. Собовий.

I. “Змагання гірників Донбаса та Криворіжжя. Забойщик тов. Синяговський”. Ірміне Ворошиловградської області. Шахта “Центральна Ірміне”. Мітинг гірників шахти у зв’язку з перевиконанням вибійником П. Ю. Синяговським узятих зобов’язань. Вшанування переможця; його виступ перед присутніми.

II. “Відкриття університету”. Чернівці. Урочисті збори з нагоди відкриття Чернівецького університету. Виступає секретар обкому КП(б)У І. С. Грушецький. Студенти на лекції викладача Панчука з української мови. Загальний вид університету.

III. “Створімо державні трудові резерви”. Київ. Будинок ремісничої школи при Київському заводі “Арсенал”. Працює приймальна комісія. Заступник Голови Президії Верховної Ради УРСР, колишній майстер заводу А. В. Душко виступає перед юнацтвом.

IV. “Назустріч великій річниці. Відповідь металургів”. Маріуполь Сталінської області. Мартенівський цех Маріупольського металургійного заводу “Азовсталь” ім. С. Орджонікідзе. Сталевари бригади М. І. Мазалова за роботою. Розливання сталі.

V. “Колгоспний ставок”. Харківська область. Вилов риби у ставку артілі “Громада”.

VI. “Дипломанти”. Київ. Будинок Київського державного художнього інституту. Студенти-випускники працюють над дипломними роботами. Один із них – колишній шахтар М. М. Іванов.

33. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, 17 жовтня 1940 р., № 97. Арх. № 113. Укркінохроніка. Оператори М. Безвіконна, К. Богдан, О. Ємельянов, А. Кричевський, Г. Островський.

I. “Назустріч великим роковинам. Стахановський подарунок”. Львів. Виробництво ниток у цеху 1-ї трикотажної фабрики.

II. “300 центнерів з гектара”. Полтавська область. Збирання цукрових буряків на полях колгоспу “Пролетар”.

III. “Молодий вчений”. Київ. Лабораторія Інституту геології АН УРСР. Молодий учений Усенко досліджує зразки мінералів із Криворізького залізорудного басейну.

IV. “Масовий крос”. Київ. Учасники традиційного кросу ім. К. Є. Ворошилова на дистанції. Переможець змагань Бещев.

V. “Пам’яті Нізамі”. Київ. Український поет Л. Первомайський у своєму кабінеті працює над перекладом поеми “Лейлі і Меджнун” класика азербайджанської літератури Нізамі Гянджеві.

34. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, 19 жовтня 1940 р., № 98. Арх. № 115. Укркінохроніка. Оператори О. Балухтін, М. Безвіконна, О. Ковальчук, В. Орлянкін.

I. “Ініціатор змагань”. Харків. Харківський тракторний завод ім. С. Орджонікідзе. Сталевар С. Я. Балін і розточник Сосницький за роботою. Готові трактори.

II. “Добро пожалувати!”. Кривий Ріг Дніпропетровської області. Загальний вид міста. Нове ремісниче училище. Учні в гірничо-механічному кабінеті.

III. “Штурм Перекопа”. Крим. Панорама “Штурм Перекопа”, створена до 20-річчя перемоги частин Червоної армії над військами генерал-лейтенанта П. М. Врангеля. Місця історичних подій: озеро Сиваш, залишки Турецького валу. Учасники Перекопсько-Чонгарської операції; комісар Червоної бригади І. В. Гекало та І. І. Оленчук діляться спогадами з екскурсантами.

IV. Кінорепортаж.

Кривий Ріг Дніпропетровської області. Наземні споруди шахти ім. 1 Травня. Проведення підривних робіт. Загальний вид шахтарського селища.

Київ. Приготування фруктів до заморожування на Київському комбінаті “Головморозиво”. Холодильні установки. Готова продукція.

35. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, 23 жовтня 1940 р., № 99. Арх. № 116. Укркінохроніка. Оператори Й. Городецький, В. Ковальчук, О. Ковальчук, Г. Островський.

I. “Всесоюзне змагання металургів. За першість!”. Сталіно. Доменник Сталінського металургійного заводу ім. Й. В. Сталіна П. П. Куплевацький і члени його бригади за роботою. Розливання чавуну.

II. “Відвантаження руди – важлива справа на шахті”. Кривий Ріг Дніпропетровської області. Наземні споруди шахти ім. С. М. Кірова. Відвантажувальна станція. Начальник транспортного відділу Коврига, транспортники Скрипник, Кучеренко, Хоменко відправляють ешелон з рудою.

III. “Великий документ сталінської епохи”. Депо ст. Чернівці. Пропагандист Л. О. Гончаренко проводить заняття гуртка з вивчення Конституції СРСР.

IV. “Місто Енськ”. Київ. Заняття в Будинку оборони з підготовки інструкторів ППО. Наочний посібник – макет міста Енська.

V. “Святкові подарунки”. Київ. Виготовлення та розфасовування цукерок на Київській кондитерській фабриці ім. К. Маркса. За роботою – стахановка Д. Шульга. Готова продукція.

36. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, 9 грудня 1940 р., № 115. Арх. № 150. Укркінохроніка. Оператори М. Богомолов, О. Ємельянов, М. Койфман, Ю. Малько, Г. Островський.

I. “Стан-гігант”. Макіївка Сталінської області. Прокатний цех Макіївського металургійного заводу ім. С. М. Кірова. Прокатка сталі на новому стані. Бригада майстра Вєпринцева за роботою. Готова продукція.

II. “Трудящі Бесарабії готуються до виборів”. Молдавська РСР. Кишинів. Агітатор Костіан проводить на агітпункті бесіду з виборцями.

III. “Поет-борець”. Львів. Пам’ятник польському поету А. Міцкевичу. Виставка у Бібліотеці АН УРСР з нагоди 85-річчя від дня смерті поета. Відвідувачі оглядають експонати.

IV. “Новий термос”. Київ. Процес виготовлення термосів на Київському термосному заводі. Готова продукція. Використання термоса в побуті.

V. “В будинку народної творчості”. Полтава. Танець у виконанні членів хореографічного гуртка за участю колгоспної молоді з 18-ти районів області.

37. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, 12 грудня 1940 р., № 116. Арх. № 112. Укркінохроніка. Оператори М. Безвіконна, М. Богомолов, Г. Островський, І. Семененко.

I. “У агітатора на дому”. Молдавська РСР. Кишинів. Квартира агітатора Р. І. Розовської. Вивчення разом із сусідами Положення про вибори, прослуховування грамплатівки з доповіддю (синхр.) Й. В. Сталіна 11 грудня 1937 р. на передвиборчих зборах Сталінського виборчого округу Москви.

II. “В орденоносній МТС”. Кагарлик Київської області. Будинок місцевої МТС. Бригада Шпигуна займається ремонтом тракторів. Директор станції Коваль перевіряє якість роботи. Відремонтована сільськогосподарська техніка.

III. “Річний план – достроково”. Львів. Виготовлення і розфасовування цукерок на Львівській кондитерській фабриці. Стахановка, кандидат у депутати міської ради Т. Маринич за роботою.

IV. “До 150-ти річчя взяття Ізмаїлу. Пам’яті великого полководця”. Одеса. Історико-археологічний музей. Експонати часів російсько-турецької війни 1787–1791 рр. Відвідувачі. Пам’ятник О. В. Суворову, що буде встановлено в Ізмаїлі.

V. “Уривок з концерту Беріо виконує Роза Файн”. Одеса. Учениця музичної школи ім. П. С. Столярського Р. Файн виконує (синхр.)

на скрипці уривок з концерту. Серед присутніх – професор П. С. Столярський, інші викладачі.

38. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, 15 грудня 1940 р., № 117. Арх. № 117. Укркінохроніка. Оператори К. Богдан, О. Ємельянов, А. Козаков, І. Котлерман.

I. "Стахановський рапорт". Харків. Багатоверстатниця Харківського тракторного заводу ім. С. Орджонікідзе В. І. Несиловська під час роботи на зубодовбальному верстаті. Працює конвейєр.

II. "136 виборча дільниця". Львів. Виборча дільниця № 136 по виборах до місцевих Рад у приміщенні Львівського театру опери та балету. Перевіряння списків виборців.

III. "На зимовий режим". Крим. Загальний вигляд санаторію ім. А. П. Чехова, розміщеного в горах. Один із корпусів. Відпочиваючі: в ліжках просто неба; на фіззарядці.

IV. "Декада радянської естради". Київ. Учасник декади О. М. Ковбасинський виконує (синхр.) на гавайській гітарі пісню з кінофільму "Моя любов".

39. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, 18 грудня 1940 р., № 118. Арх. № 118. Укркінохроніка. Оператори К. Богдан, О. Ємельянов, Г. Островський, І. Семененко.

I. "Вибори у Львові – перемога сталінського блоку". Загальний вид центральної частини міста. Виборча дільниця № 136 по виборах до місцевих Рад, розташована у приміщенні Львівського театру опери та балету. Академік К. Й. Студинський та інші виборці під час голосування.

II. "Новий цукровий завод". Шпола Київської області. Один із цехів Шполянського цукрового заводу. Пульт управління. Цукор на транспортері.

III. "Сталінський стипендіат". Харків. Професор Харківського університету О. В. Нагорний у робочому кабінеті, під час проведення разом із асистентом кафедри біохімії Капланом дослідів, пов'язаних з проблемою довголіття людини.

IV. "Колгоспна консерваторія". Шполянський район Київської області. Будинок консерваторії в колгоспі ім. Й. В. Сталіна. Директор І. У. Урбанович проводить урок по класу фортепіано. Види с. Лозоватка.

V. "Музей І. Франка". Львів. Будинок меморіального музею І. Франка. Відвідувачі оглядають експонати. Директор музею, депутат Верховної Ради УРСР П. І. Франко демонструє відвідувачам книги батька.

40. ФИЗКУЛЬТУРНЫЙ ПАРАД В КИЕВЕ. Спецвипуск, 16 липня 1940 р. Арх. № 1549. Укркінохроніка.

Фізкультурний парад на Хрещатику. На урядовій трибуні – М. О. Бурмистенко, М. С. Гречуха, Г. К. Жуков, Л. Р. Корнієць, Д. С. Коротченко, М. С. Хрущов та ін. Секретар ЦК ЛКСМУ Я. Хоменко вітає учасників параду. Види міста.

41. БУКОВИНА – ЗЕМЛЯ УКРАЇНСЬКА. Кінофільм, 1940 р., 4 ч. Арх. № 522. План фільму та монтаж режисера Ю. Солнцевої. Оператори В. Войтенко, І. Шеккер. Київська студія художніх фільмів.

Буковинські краєвиди. Кінокадри з життя краю за часів перебування під владою Румунії. Убогі поселення. Сільська родина за посадкою картоплі, за обідом – їдять мамалигу. Сліпий із хлопчиком-поводирем на гірській дорозі. Види Чернівців: вуличний рух, резиденція митрополита, синагога, міський театр. Повія біля будинку розпусти. Робітники коло верстатів на одному із заводів. Табличка з написом: "Розмовляти лише румунською". Безробітні жебракують на вулицях. Розорені заводи і фабрики. Затоплені й безлюдні шахти, нафтопромисли.

Буковинські селяни друкують вручну текст "Інтернаціоналу", вишивають червоний прапор. Зустріч перших радянських танків в одному із сіл. Мітинг. Жителі Чернівців вітають воїнів Червоної армії. Румунські жандарми під охороною червоноармійців. Зброя і військове спорядження, покинуті солдатами-українцями, які перебували в лавах румунської армії. Повернення буковинців, насильно вивезених до Румунії. Колективне збирання хліба на колишній поміщицькій землі. Обмолот хліба ціпами. Сільський пейзаж.

Види Чернівців. Студенти біля входу до Чернівецького університету. Сільська школа, де навчання проводиться українською мовою. Учитель, що прибув на Буковину з Радянського Союзу, серед учнів. Лісозаготівельні роботи. Корпуси колишнього румунського фанерного заводу "Маврокордат". Виготовлення фанери. Укладання дошок у штабелі. Вид одного з буковинських сіл: хати, розписані українським орнаментом, церква. Сільська вчителька, художник і поет Д. Ботушанська дає в школі урок малювання. Роботи художниці. Члени сільради передають художнику-самоуку П. Чорногузу корову. Роботи художника. Художник В. Кокоячук засіває поле, малює у дворі власної садиби. Роботи художника. Буковинські вишивальниці К. Клим, М. Клим, Ф. Гулей та майстер художньої різьби по дереву В. Гулей із с. Виженка за роботою. Готові вироби. Юнаки та дівчата в національному вбранні. Весілля в одному із сіл. Масові народні гуляння. Лісосплав.

42. ЖЕМЧУЖИНА КАРПАТ. Кінофільм, 1940 р. Арх. № 133. Укркінохроніка. Режисер М. Шапсай. Оператор М. Койфман.

Про зміни в нафтодобувній і нафтопереробній промисловості Західної України після її входження до складу УРСР. Прикарпаття.

Ниви на схилах гір. Пастухи готують їжу на багатті, над казанком – оселедець, який замінює сіль. Халупи робітників у Бориславі. Кадри кінохроніки про застосування ручної праці на нафтопромислі за часів польської влади.

"По-новому живе радянський Борислав". Види міста. Вивіски українською мовою. Люди купують і читають газету "Правда"; колона піонерів на вулиці міста. Будинок Бориславського міськкому КП(б)У. Новосілля в родині кочегара нафтопромислу М. І. Михайловського. Серед гостей – директор 4-го нафтопромислу, депутат Верховної Ради СРСР І. П. Щепаник. Геологи за роботою. Перша нафта з нової свердловини вишки № 1. Директор 9-го нафтопромислу Смодов, який прибув із Баку, за роботою. Один із нафтоперегонних заводів у Дрогобичі. Резервуари для зберігання нафти. Наповнення цистерни нафтою на залізничній станції. Види міста. Нафтовики відпочивають на місцевому курорті – у м. Трускавець (Львівська область).

43. НА ДУНАЕ. Кінофільм, 1940 р., 7 ч. Арх. № 132. Укркінохроніка і Центральна студія кінохроніки. Режисери І. Копалін, Й. Посельський. Оператори М. Богомолов, Б. Вакар, А. Громан, О. Ковальчук, С. Коган, А. Козаков, М. Койфман, А. Кричевський, А. Шафран, В. Штатланд.

Збирання врожаю кукурудзи, соняшників, тютюну, кавунів, винограду, яблук у колгоспах Молдавської АРСР. Румунські військово-інженерні укріплення на правому березі Дністра. Види Кишинева: пам'ятники О. С. Пушкіну, Стефану III Великому; центральна вулиця, бідні квартали на околиці міста. Діти грають на звалищі, бездомні сплять просто неба. Табличка з написом: "Розмовляти лише румунською". Арка воріт фабрики сільськогосподарських машин Зельтер, робітники працюють у напівзруйнованому цеху. Види міст – Аккермана, Ізмаїлу, Чернівців, Хотина. Водами Дунаю йде румунський пароплав. Убогі помешкання. Поміщицька садиба. Селяни працюють у полі. Трапеза ченців у монастирі. Хата в с. Гонгешти, де народився Г. І. Котовський, будинок тюрми в Кишиневі і камера, де його було ув'язнено.

Вступ частин Червоної армії до Бессарабії і Північної Буковини. Радянські і румунські військові біля прикордонного посту підписують документи. Жителі населених пунктів Бендери, Піскани, Дурлешти та інших вітають червоноармійців. Нарком оборони СРСР, Маршал Радянського Союзу С. К. Тимошенко та 1-й секретар ЦК КП(б)У М. С. Хрущов розмовляють із селянами, зустрічаються з жителями Кишинева. Л. З. Мехліс. Румунські війська залишають територію Бессарабії і Північної Буковини. Прикордонний пост на р. Прут.

Військовий парад і демонстрація в Кишиневі. Командувач Південної групи військ Червоної армії, генерал армії Г. К. Жуков вітає учасників параду. На трибуні – член Військової ради, армійський комісар другого рангу В. Борисов, Н. Воронов, Гусєв, Лисенко та ін. Покла-

дення вінків до могили учасників Татарбунарського повстання 1924 р. Повернення додому біженців. Продаж газет і книг українською мовою. В одному із цехів Бессарабської тютюнової фабрики. Перукарня "Вільна праця". Перше засідання сільської ради з розподілу поміщицької землі. Селяни: отримують зерно, кукурудзу; за роботою в полі. Види Дунаю. Кораблі Дунайської флотилії.

44. НАРОДНА ІНІЦІАТИВА. Кінофільм, серпень 1940 р. Арх. № 12101. Укркінохроніка. Режисер М. Лукацький. Оператори А. Козаков, О. Шаповалов.

Про розвиток в УРСР колективних господарств. Будівництво ставка в господарстві Софіївського району Дніпропетровської області. Секретар райкому КП(б)У Правда керує роботами. Поряд з ним – Герой Радянського Союзу Д. А. Зайцев. Розчищення території під ставок у с. Лютенські Будища Зіньківського району Полтавської області. Вилов риби в колгоспі ім. М. Фрунзе Дніпропетровської області. Будівництво нових і ремонт старих млинів. Мірошник колгоспу ім. Т. Г. Шевченка с. Чернечий Яр Полтавської області Р. Г. Сліпець приймає зерно для помолу. Трудівниця колгоспу "Переможець" Броварського району Київської області Г. А. Ковбасинська отримує на млині борошно. Запуск водяного млина в колгоспі "Жовтень" Опішнянського району Полтавської області. Збір врожаю фруктів. Член колгоспу С. Х. Багрій доглядає власний сад. Колгоспники: займаються сільськогосподарською працею; у хвилини відпочинку.

45. ОСВОБОЖДЕНИЕ УКРАИНСКИХ И БЕЛОРУССКИХ ЗЕМЕЛЬ ОТ ГНЕТА ПОЛЬСКИХ ПАНОВ И ВОССОЕДИНЕНИЕ НАРОДОВ-БРАТЬЕВ В ЕДИНУЮ СЕМЬЮ. Кінофільм, 1940 р., 8 ч. Арх. № 539. Київська кіностудія художніх фільмів. Монтаж режисера О. Довженка. Оператори Г. Александров, М. Биков, Ю. Єкельчик, Ю. Тамарський.

Кінокадри з життя населення Західної України і Західної Білорусії за часів перебування під владою Польщі. Види р. Збруч. Польські прикордонні укріплення ("лінія Керзона"). Убоге село за річкою; земля, поділена на наділи; селянин оре примітивним плугом. В'язниця в м. Дубно. Види м. Борислав. Добування нафти вручну. Види с. Нагуєвичі – батьківщини І. Франка; біля хат – обірвані діти. Брудні вулиці робітничих кварталів у Білостоку (Білорусія). Двір текстильної фабрики. Жінки сортують ганчір'я. Робітники біля верстатів. Види зруйнованих прикордонних сіл. Просування військ Червоної армії територією Західної України і Західної Білорусії, зустріч її населенням Тернополя і Львова. Червоноармійці роздають населенню листівки і газети. Колони польських військовополонених на дорогах. Селяни орють землю неподалік від могили червоноармійця.

Види Львова. Відбудова зруйнованого залізничного вокзалу. Колишні безробітні від'їздять працювати до східних регіонів СРСР. Дружинник народної гвардії регулює вуличний рух. Львів'яни розмовляють з червоноармійцями. Повернення біженців. Студенти виходять з будівлі університету. Кінорежисер О. П. Довженко і письменник О. Є. Корнійчук покладають вінок до могили І. Я. Франка. Мітинг біля пам'ятника польському письменнику А. Міцкевичу.

Види Дрогобича. Відбудова залізниці, нафтоперегінного заводу, телеграфу. Підірваний міст через р. Сян у м. Перемишль. Командувач Українського фронту, командарм 1-го рангу С. К. Тимошенко із супроводжуючими оглядають фортецю. Загальний вид м. Галич. Руїни старовинного княжого замку. Маєток князів Вишневецьких. Зовнішній і внутрішній вид замку Радзивіллів у селищі Олика Тернопільського воєводства. Роздавання селянам худоби із графського маєтку. Перерозподіл поміщицької землі. Мітинги (залізничників, у гуцульському селі), присвячені виборам до Народних Зборів Західної України. Виступає кінорежисер О. П. Довженко. Народне гуляння. Передвиборче зібрання духовенства Почаївської лаври. Вибори до Народних Зборів у містах і селах Західної України і Західної Білорусії. Письменниця В. Л. Василевська голосує на одній з виборчих дільниць Львова.

Відкриття депутатом К. Й. Студинським (синхр.) Народних Зборів Західної України в приміщенні Львівського міського театру. В урядовій ложі – М. О. Бурмистенко, М. С. Гречуха, М. С. Хрущов, С. К. Тимошенко. Виступають (синхр.): командир Червоної армії Герасименко, вчителька з Підгаєцького повіту Тернопільського воєводства М. Перестюк, депутат Т. Юрасек (польською), робітниця кондитерської фабрики "Бранка" Г. С. Кузьминська (польською), депутат М. Олексюк. Демонстрація трудящих та парад частин Червоної армії у Львові. Засідання Народних Зборів Західної Білорусії в Білостоку. Виступає (синхр.) депутат М. С. Бушило.

Москва. Позачергова V сесія Верховної Ради СРСР 1-го скликання. Зал засідання. Президія. Виступають (синхр.): член Повноважної комісії Народних Зборів Західної України М. Панчишин, член Повноважної комісії Народних Зборів Західної Білорусії С. О. Притицький, заступник Голови Раднаркому СРСР А. Я. Вишинський.

Київ. Позачергова III сесія Верховної Ради УРСР. Зал засідання. У президії – М. О. Бурмистенко, О. Є. Корнійчук, Д. С. Коротченко, П. Г. Радченко, С. К. Тимошенко. Виступають (синхр.): члени Повноважної комісії Народних Зборів Західної України П. І. Франко і У. В. Єфимчук-Дячук, Голова Раднаркому УРСР Л. Р. Корнієць. Демонстрація трудящих на Хрещатику, присвячена включенню Західної України до складу УРСР. Урядова трибуна.

46. ПІДКАРПАТСЬКА РУСЬ. Кінофільм, 1940 р. Арх. № 11978. Студія В. Авраменка.

Про життя на землях Закарпатської України у 1938–1939 рр. Місцеві краєвиди, жителі.

Вступ гітлерівських військ до Чехословаччини. А. Гітлер проїздить в автомобілі вулицями Праги.

Окупація Польщі військами вермахту. Арешти мирних жителів. Конвоювання польських військовополонених та їхнє утримання на збірному та пересильному пунктах. Єврейське населення на примусових роботах.

47. ПО КРЫМУ. Кінофільм. [1940 р.] Арх. № 12103. [Укркінохроніка.] Режисер Й. Посельський. Оператори О. Ковальчук, В. Орлянкін.

Видовий фільм про Крим. Сторінки життя кримських татар у місті та в одному з аулів Судакського району: учні йдуть до школи, пастухи з отарами овець на гірських пасовищах. Жителі аулу виконують національний татарський танок. Архітектурні пам'ятки – Воронцовський і Лівадійський палаци, ханський палац у м. Бахчисарай, руїни середньовічного міста-фортеці Чуфут-Кале, Генуезької фортеці. Нікітський ботанічний сад ім. В. М. Молотова, найбільший водоспад Криму – Чурук-Су та ін. Видобування залізної руди на Комиш-Бурунському комбінаті. Вид Керченського металургійного заводу ім. П. Л. Войкова.

48. СОВЕТСКИЙ ЛЬВОВ. Кінофільм, 1940 р. Арх. № 1699. Укркінохроніка. Режисер Я. Авдієнко. Оператори К. Богдан, М. Шнейдеров.

Про соціально-економічний і культурний розвиток Львова після входження Західної України до складу УРСР. Види міста – вулиці, майдани, історичні та архітектурні пам'ятки. Старовинний герб Львова. Будинки в центральній частині міста, бідні робітничі квартали на одній із околиць. Робітники переселяються до нових помешкань.

Один із цехів Львівської кондитерської фабрики ім. С. М. Кірова – колишньої власності мільйонера Бранка. Колишня політв'язень, нині заступник директора фабрики, депутат Верховної Ради УРСР Г. С. Кузьминська в цеху. Водії трамваїв І. Стисіна і С. Борецька за роботою. Листоноші розносять пошту.

Види тюрми "Бригидка", де утримувалися політичні в'язні. Колишня політв'язень, нині суддя Г. Мире під час судового засідання. Інша колишня ув'язнена з політичних мотивів, Е. Бірібаум, отримує студентський квиток та залікову книжку у Львівському медичному інституті.

Засідання міськради за участю "міського активу домогосподарок" з питань благоустрою. Академік АН УРСР, професор Львівського університету ім. І. Франка М. С. Возняк виходить з будинку львівського філіалу Інституту української літератури ім. Т. Г. Шевченка АН УРСР. Професор, депутат Верховної Ради СРСР К. Й. Студинський серед студентів університету. Письменниця В. Василевська у своєму робочому кабінеті. Один із моментів зйомки на вулиці Академічній художнього

фільму “Мрія” (студія “Мосфільм”). Біля кінокамери – режисер, заслужений діяч мистецтв М. Ромм. Заняття в класах Львівської державної консерваторії. Львів’яни читають афіші з новим репертуаром театрів.

49. СОВЕТСКИЕ КАУЧУК И КАУЧУКОНОСЫ. Кінофільм, 1940 р., 4 ч. Арх. № 12110. Укркінохроніка. Режисер П. Доліна. Оператор В. Златкіс.

Лабораторне і промислове виробництво синтетичного каучуку за методом академіка АН СРСР С. В. Лебедєва. Місця зростання в СРСР каучуконосних рослин: долини гір Карадаг (Крим), відрогів Тянь-Шанського хребта (Казахстан). Перевірка в лабораторних умовах якостей зразків каучуку з різних каучуконосів. Окультурення диких каучуконосів на полях дослідних станцій. Вирощування в колгоспах кок-сагизу: внесення мінеральних добрив восени, підготовка насіння і посівної техніки весною, посівна, шарування та культивування ґрунту, боротьба зі шкідниками, прополювання. Ланка А. А. Пармузіної з колгоспу “Більшовик” (Сумська область) під час збирання насіння та коренів кок-сагизу. Голова колгоспу ім. І. С. Тургенєва (Орловська область, РРФСР) М. Т. Мозолевський перевіряє якість урожаю. Голова колгоспу ім. 13-ти років Жовтня (Рогачевський район, БРСР) Ю. Ф. Скоров спостерігає за ходом відправлення на завод машин із сировиною. Виробництво натурального каучуку з коренів кок-сагизу, використання виробів з каучуку в побуті.

50. С ПЕРВЫМ МАЯ! Кінофільм, 1940 р. Арх. № 1683. Укркінохроніка. Режисери М. Посельський, М. Шапсай.

Святкування у Києві 1-го Травня. Військовий парад на Хрещатику. Командувач КОВО, командарм 1-го рангу С. К. Тимошенко об’їжджає війська. Демонстрація. На урядовій трибуні – М. О. Бурмистенко, Л. Р. Корнієць, Д. С. Коротченко, М. С. Хрущов та ін. Серед демонстрантів – академік АН УРСР О. В. Палладін.

51. КІНОФІЛЬМ. [1940 р.] Арх. № 3268. Німеччина.

Морський бій за участю німецьких торпедних катерів.

52. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. 1940 р. Арх. № 7152. Центральна студія кінохроніки.

VI. Київ. Зйомки фільму “Щорс” у павільйонах Київської кіностудії. Режисер фільму О. П. Довженко та актор Є. В. Самойлов, виконавець ролі М. О. Щорса. Загальний вид кіностудії.

1941 рік

53. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, 27 березня 1941 р., № 24. Арх. № 2252. Укркінохроніка. Оператори М. Безвіконна, І. Кацман, О. Ковальчук, А. Козаков, А. Кричевський, В. Орлянкін.

I. "Новатор". Чернівці. Гардинний цех Чернівецької текстильної фабрики. Начальник цеху, раціоналізатор Гудгерц із кресленнями біля верстата. Виготовлення гардин. Готова продукція.

II. "Колгосп завершив сівбу". Генічеський район Запорізької області. Голова райради Клименко приймає телефонограму від голови колгоспу ім. Г. І. Петровського Войнаровського про закінчення сівби. Вручення колгоспу перехідного Червоного прапора. Передовики артілі – сіяльник Смішко і трактористка О. Бондаренко.

III. "Сталінські лауреати. У Павла Тичини". Київ. Перша сторінка газети з указом про присвоєння П. Г. Тичині звання лауреата Сталінської премії за збірник віршів "Чуття єдиної родини". Поет звертається (синхр.) до друзів, які зібралися за святковим столом.

IV. "Конвеєр цегли". Дніпропетровськ. Виготовлення цегли на Дніпропетровському цегельному заводі № 16. Різальниця Д. Корнієнко за роботою. Готова продукція. Вручення заводу перехідного Червоного прапора.

V. "Друзі зустрілися знову". Чернівці. Друзі по підпільній роботі за часів перебування Буковини у складі Румунії Стецюк і С. Грінберг в гостях у депутата Верховної Ради СРСР Л. А. Лука.

VI. "Повернуте дитинство". Молдавська РСР. Кишинів. Діти в дитячому садку. Кадри "румунських" часів – зруйновані будинки, обірвані діти на вулицях.

54. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, 13 квітня 1941 р., № 28. Арх. № 2250. Укркінохроніка. Оператори О. Балухтін, К. Богдан, А. Громан, Ю. Малько, Г. Островський, І. Семененко.

I. "Всесоюзні комсомольські змагання". Київ. Всесоюзні змагання з гімнастики. Виступають чемпіон СРСР з гімнастики А. Ібадулаєв та студенти Київського технікуму фізкультури.

II. "Перші трактористи". Арцизький район Ізмаїльської області. Учні школи трактористів у с. Теплиця на теоретичних і практичних заняттях. Трактористи у полі. Загальний вид села.

III. "В цехах передового заводу". Бердичів Житомирської області. Виготовлення хрому на Бердичівському шкіряному заводі.

IV. “Нові фасони”. Львів. Розкрій деталей одягу в цеху львівської 1-ї державної швейної фабрики. Одна з вулиць Львова.

V. “Нове колгоспне село”. Київ. Виставка макетів колгоспного села за проектами архітекторів України в Будинку вчених. Генеральний план реконструкції с. Нове Мажарове Зачепилівського району Харківської області. Президент Академії архітектури УРСР, професор В. Г. Заболотний та автор проекту, архітектор Буценко біля макету колгоспної садиби.

VI. “Весна на Дніпрі”. Київ. Види ріки. Пароплав “Маршал Ворошилов” відкриває навігацію.

55. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, 10 травня 1941 р., № 35. Арх. № 3051. Укркінохроніка. Оператори М. Ваховський, І. Гольднер, І. Гольдштейн, О. Оржеховський, І. Семененко.

I. “Передовий цех”. Макіївка Сталінської області. Виплавлення чавуну в доменному цеху Макіївського металургійного заводу ім. С. М. Кірова, колектив якого завоював перехідний Червоний прапор газети “Правда”. Металурги за роботою.

II. “Ганна Паукер в СРСР”. Молдавська РСР. Кишинів. Зустріч на залізничному вокзалі Г. Паукер, звільненої з румунської в’язниці.

III. “Бій” під Кедовою горою”. Золотоніський район Полтавської області. Тактичні заняття колгоспників-тсоавіахімівців сіл Чапаєвка і Коробівка: “кінна розвідка”, “бій”, штаб загону. Тсоавіахімівці у строю з прапором.

IV. “Виставка народної творчості”. Київ. Виставка робіт художньо-промислових шкіл України. Відвідувачі оглядають експонати. Організатор виставки, заслужений діяч мистецтв УРСР Ф. Г. Кричевський проводить екскурсію.

V. “Парашутисти”. Сімферополь (Кримська АРСР). Заняття парашутистів – членів Сімферопольського аероклубу: інструктаж, стрибки з літака.

56. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, 19 травня 1941 р., № 37. Арх. № 2196. Укркінохроніка. Оператори М. Ваховський, І. Гольдштейн, В. Ковальчук, А. Козаков, Ю. Малько, В. Орлянкін, І. Семененко.

I. “Бій за місто”. Дніпропетровськ. Тактичні заняття Тсоавіахіму. “Повітряна тривога”. Літаки над містом, висадка парашутного десанту. Підбиття підсумків маневрів.

II. “Колгоспний винахідник”. Золотоніський район Полтавської області. Коваль колгоспу ім. М. І. Калініна Кузьменко за виготовленням пристрою для боротьби із шкідниками цукрових плантацій. Випробовування механізму в полі.

III. “Ілля Еренбург у Києві”. Російський письменник І. Еренбург читає (синхр.) уривок зі свого вірша “18 березня” на зустрічі з україн-

ськими письменниками. Серед присутніх – П. Й. Панч, П. Г. Тичина, В. М. Сосюра.

IV. “Радянський газохід”. Київ. Випробовування на Дніпрі нового буксирного газоходу, випущеного Київським судноремонтним заводом ім. Й. В. Сталіна.

V. “Видатний учений”. Київ. Директор Інституту біохімії АН УРСР, академік О. В. Палладін, нагороджений орденом Трудового Червоного Прапора: в лабораторії; під час роботи над підручником з біохімії. Кінооператор проводить зйомку.

VI. “Новий гумористичний журнал”. Київ. Редакційна колегія журналу “Перець” готує перший номер видання. Художники Котляренко і Гливенко за роботою. Перший номер журналу.

57. СССР НА ЭКРАНЕ. Кіножурнал, 1941 р., № 15. Арх. № 2076. Центральна студія кінохроніки.

Одеса. Життя в обложеному місті: торгівля на міському базарі, рух трамваїв. Одесити на будівництві оборонних укріплень. Відбиття нальоту ворожої авіації на порт.

Севастополь. Мітинг червонофлотців перед відбуттям на захист Одеси. Член Військової ради Чорноморського флоту, дивізійний комісар М. М. Кулаков обходить стрій червонофлотців.

58. СОЮЗКИНОЖУРНАЛ. Кіножурнал, 18 вересня 1941 р., № 91. Арх. № 2073. Центральна студія кінохроніки. Оператори С. Коган, В. Микоша, М. Трояновський.

I. “Героическая оборона Одессы”. Сторінки життя обложеного міста: торгівля на міському базарі, рух транспорту, продаж газет, барикади, протитанкові надовби. Жителі міста на зведенні оборонних укріплень. Будівництво бронепоїзду на Одеському кранобудівному заводі ім. Січневого повстання. Бійці регулярної армії і загони ополченців прямують на передову лінію оборони.

II. “На помощь осажденному городу”. Севастополь. Мітинг червонофлотців перед відбуттям на захист м. Одеси. Член Військової ради Чорноморського флоту, дивізійний комісар М. М. Кулаков обходить стрій червонофлотців. Перевірка спорядження і зброї. Жителі міста проводжають моряків у порту.

III. “Защитники Одессы героически обороняют свой город с суши, с моря и с воздуха”. Відбиття нальоту ворожої авіації на порт. Військові кораблі ведуть вогонь по ворожих літаках.

59. СОЮЗКИНОЖУРНАЛ. Кіножурнал, 2 листопада 1941 р., № 103. Арх. № 2071. Центральна студія кінохроніки. Оператори А. Каїров, С. Коган, М. Пойченко, Г. Попов, М. Трояновський.

“Кинорепортаж с фронта Отечественной войны”. Одеса. Оборонні споруди на вулицях міста. Бойові дії радянських військ: артилерія веде вогонь по ворожих позиціях, наступальні дії піхоти.

Перев’язування поранених, посадка до санітарної машини. Наліт ворожої авіації. Обшук полонених румунських льотчиків. Кладовище німецьких військових, які загинули в боях за місто. Евакуація частин Червоної армії.

60. DIE FRONTSCHAU (ФРОНТОВИЙ ОГЛЯД). Кіножурнал, 1941 р., № 7. Арх. № 3290. Німеччина.

“Східний” фронт. РРФСР. Німецькі війська під час бойових дій [у районі Москви]. Стріляє артилерія. Наступ піхоти й танків під час операції по захопленню населеного пункту. Радянські військовополонені. Використано радянську воєнну кінохроніку.

61. ВОЗВРАЩЕНИЕ ЗРЕНИЯ. Кінофільм, 1941 р. Арх. № 2776. Київтехфільм. Режисер А. Федоровський. Оператор Л. Кохно.

Про трансплантацію рогової оболонки ока, розроблену та впроваджену в практику директором Українського експериментального інституту очних хвороб, академіком АН УРСР В. П. Філатовим. Учений під час операції, при огляді хворих, проведенні дослідів.

62. НА ШАХТАХ КРИВОРОЖЬЯ. Кінофільм, 1941 р., 2 ч. Арх. № 2844. Київтехфільм. Режисер С. Шульман.

Про швидкісний метод багатозабійного буріння, впроваджений бурильником шахти ім. Ілліча Дзержинського рудоуправління (Дніпропетровська область) О. І. Семиволосом. Вид наземних споруд шахти. Члени бригади О. І. Семиволоса на чолі з бригадиром за роботою. Вагонетки з рудою. Бурильник розповідає (синхр.) про новий метод.

63. ПЕРШЕ ТРАВНЯ. Кінофільм, 1941 р. Арх. № 137. Укркінохроніка.

Київ. Загальний вид Подолу (згори). Війська, які вишикувано на Хрещатику для параду. Командувач КОВО, генерал-полковник, Герой Радянського Союзу М. П. Кирпонос об’їжджає війська, виступає (синхр.) з привітанням. На урядовій трибуні – М. О. Бурмистенко, М. С. Гречуха, Л. Р. Корнієць, Д. С. Коротченко, М. С. Хрущов та ін. Військовий парад, демонстрація.

64. ПО СОВЕТСКОМУ ДУНАЮ. Кінофільм, 1941 р. Арх. № 524. Укркінохроніка. Режисер М. Шапсай. Оператор О. Ковальчук.

Про народне господарство та життя населення Ізмаїльської області після її входження до складу УРСР. Ізмаїл. Вулиці, парк, пам’ятник О. В. Суворову, руїни турецької фортеці. Одна з ділянок першої в Бессарабії залізниці. Вантажні роботи в Ізмаїльському річковому порту. Бригадир риболовецького колгоспу ім. В. М. Молотова Сук з бригадою

на промислі. Види м. Вилкове: причал, базар, "водяні вулиці" – канали, жителі міста пересуваються на човнах. Перероблення риби на рибозаводі. Завантаження машини діжками з рибою. Заняття у школі з ліквідації неписьменності. Художник М. К. Гаврилов біля мольберта. Вечір на Дунаї. Відпочинок молоді. Кораблі Дунайської військової флотилії. Види Дунаю.

65. СОВЕТСКИЙ КАУЧУКОНОС КОК-САГЫЗ. Кінофільм, 1941 р., 2 ч. Арх. № 12111. Київтехфільм. Режисер П. Доліна. Оператор В. Златкіс.

Вирощування каучуконосної рослини кок-сагизу в колгоспах: внесення мінеральних добрив восени, підготовка насіння і посівної техніки весною, посівна, шарування та культивування ґрунту, боротьба зі шкідниками, прополювання. Ланка А. А. Пармузіної з колгоспу "Більшовик" (Сумська область) під час збирання насіння та коренів кок-сагизу. Голова колгоспу ім. І. С. Тургенєва (Орловська область, РРФСР) М. Т. Мозолевський перевіряє якість урожаю. Голова колгоспу ім. 13-ти років Жовтня (Рогачевський район, БРСР) Ю. Ф. Скоров спостерігає за ходом відправлення на завод машин із сировиною. Виробництво натурального каучуку з коренів кок-сагизу, використання виробів з каучуку в побуті.

66. ШАХТЕРЫ. Кінофільм, 1941 р. Арх. № 12606. Ростовська-на-Дону студія кінохроніки. Режисер Л. Мазрухо. Оператор Б. Шупляк.

Про роботу та відпочинок гірників шахт "Артем" та "За індустріалізацію" (м. Шахти Ростовської області). Загальний вид міста. Прибуття на роботу громадян з Бессарабії. Бригадир шахти "Артем" Д. Кузьмін знайомиться з новоприбулими, передає досвід молодому шахтареві П. Дячуку. Бригада за роботою. Збори гірників шахти "За індустріалізацію", які вирішили прийняти "виклик на соцзмагання". У забої – бригада Іглова.

67. КІНОСЮЖЕТ. Червень–липень 1941 р. Арх. № 5417. Центральна студія кінохроніки.

Житомир у перші дні війни. Наслідки нальотів люфтваффе: зруйновані будинки, червоноармійці гасять пожежу. Сандружинниця надає пораненому першу медичну допомогу.

68. КІНОСЮЖЕТ. Червень–вересень 1941 р., 2 ч. Арх. № 2075. Центральна студія кінохроніки.

Київ у перші дні війни. Околиці міста, будівництво оборонних укріплень. Наслідки нальотів люфтваффе: горить нафтосховище, тіла

загиблих мирних жителів, зруйновані будинки. На СП – командир авіаполку Військ ППО, Герой Радянського Союзу І. І. Красноюрченко. Спорудження в місті барикад, протитанкових перепон, вогневих точок. Види Хрещатика. Рух міського транспорту. Театральні афіші. Жителі міста в Центральному парку культури і відпочинку. Переправлення радянських танків та артилерії по понтонному мосту через р. Дніпро. Командний пункт н-ської частини.

69. КІНОСЮЖЕТ. 1941 р., 2 ч. Арх. № 2185. Центральна студія кінохроніки. Оператори Б. Макасєєв, Є. Мухін, М. Самгін.

Україна. Евакуація в глиб країни людей, худоби, майна колгоспів і радгоспів, техніки з МТС. Кинуте дорогою майно. Переправлення через ріку на понтонних плотах кавалерійських коней і машин. Кладовище німецьких військових.

70. КІНОСЮЖЕТ. 6 листопада 1941 р. Арх. № 2621. Центральна студія кінохроніки.

Москва. Урочисте засідання, присвячене “24-й річниці Жовтневої революції”, в підземному вестибюлі станції метро “Маяковська”. У президії – керівники партії та уряду СРСР Г. М. Маленков, В. М. Молотов, Л. П. Берія, О. С. Щербаков, С. М. Будьонний, А. І. Мікоян, Л. М. Каганович. Відкриває засідання В. П. Пронін. Виступає Й. В. Сталін. Загальний вид залу. Учасники засідання співають “Інтернаціонал”.

71. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. 1941 р. Арх. № 7152. Центральна студія кінохроніки. Оператори Н. Блажков, А. Козаков, І. Семененко.

III. Київ. Учні Київської спеціальної воєнно-морської середньої школи складають (синхр.) іспити.

IV. Київ. Вручення ордена Червоного Прапора 1-му Київському артилерійському училищу ім. С. М. Кірова. Генерал-майор артилерії Дорофеєв вручає нагороду. Парад курсантів училища.

72. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. 1941 р. Арх. № 4410. Центральна студія кінохроніки.

IV. “За досрочное выполнение полугодового плана. Успехи доменщиков Макеевки”. Сталінська область. Виробництво чавуну на Макіївському металургійному заводі ім. С. М. Кірова.

73. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. 1941 р. Арх. № 4548. Центральна студія кінохроніки. Оператори І. Гольднер, О. Ковальчук.

І. Макіївка Сталінської області. Цех Макіївського металургійного заводу ім. С. М. Кірова. Начальник зміни А. Н. Бєлич спостерігає за

роботою стану № 300. Процес автоматичного укладання полосового заліза.

II. Дніпропетровськ. Виробництво тюбінгів для московського метро на Дніпропетровському заводі металургійного обладнання.

74. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. Серпень 1941 р. Арх. № 4550. Центральна студія кінохроніки. Оператор А. Левітан.

I. Бойові дії військ Червоної армії на острові Хортиця (Запоріжжя). Бійці на СП. Артилерійський розрахунок веде обстріл ворожих позицій на правому березі Дніпра. Командир н-ського артилерійського полку, майор Пришанов на командному пункті. Атака радянської піхоти. Трофеї, захоплені у німців під час бою. Кладовище німецьких вояків.

75. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. 1941 р. Арх. № 5421. Центральна студія кінохроніки. Оператори А. Козаков, А. Кричевський, І. Семененко.

III. "Киев в дни Отечественной войны". Види Києва. Жінки наповнюють мішки піском. Будівництво барикад на вулицях міста. Приземлення поштово-пасажирського літака Героя Радянського Союзу В. С. Гризодубової. Артилерійські підрозділи на вулицях Києва. Встановлення дротяних загороджень. Населення на будівництві протитанкових ровів.

76. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. Серпень–жовтень 1941 р., 9 ч. Арх. № 2188. Центральна студія кінохроніки. Оператори С. Коган, М. Трояновський.

Севастополь. Мітинг червонофлотців-добровольців перед відбуттям на захист Одеси. Член Військової ради Чорноморського флоту, дивізійний комісар М. М. Кулаков обходить стрій червонофлотців.

Одеса. Життя в обложеному місті. Будівництво барикад та інших оборонних споруд. Начальник інженерних військ Південного фронту, генерал-майор, Герой Радянського Союзу А. Ф. Хрєнов оглядає укріплення. Переховування жителів від бомбардувань у катакомбах Аркадії. Будівництво панцерника. Бійці Приморської армії відпочивають після бою.

Бійці регулярної армії та загони ополченців прямують на передову лінію оборони. КП 95-ї стрілецької дивізії Приморської армії, розташований у катакомбах. Командир дивізії, генерал-майор В. Ф. Воробйов за картою. Командир 265-го артилерійського полку, майор, Герой Радянського союзу М. В. Богданов спостерігає з КП за бойовими діями. Прийом до лав ВКП(б) льотчиків в одній з авіачастин; начальник політвідділу Приморської армії, генерал-майор Л. П. Бочаров вручає партквиток одному з них. Румунські військовополонені.

Робота в порту. Обстріл ворожих позицій з крейсера "Червона Україна". Командир 69-го винищувального авіаполку, майор, Герой

Радянського Союзу Л. Л. Шестаков розмовляє з льотчиками. Командир ескадрильї, Герой Радянського Союзу П. В. Полоз та льотчик Щетинін перед вильотом. Вид Одеського порту.

Виступ перед бійцями Приморської армії фронтової бригади артистів. Евакуація з міста військових частин.

Штаб Південно-Західного фронту. Командувач фронту, генерал-полковник М. П. Кирпонос.

77. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. 1941 р. Арх. № 2191. Центральна студія кінохроніки.

III. Сталінська область. Зустріч партизанів Краснолиманського партизанського загону з бійцями регулярної армії. Виступає комісар загону Ф. С. Калиберда. Партизан тренує собаку рухатися по-пластунськи.

78. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. 1941 р. Арх. № 2186. Румунська державна кіностудія.

I. “Die Eroberung von Odessa” (“Здобуття Одеси”).

Бомбардування міста авіацією. Артилерія веде вогонь по радянських позиціях. Піхота в атаці. Наступ танків. Вид міста з літака. Пошкоджена радянська техніка. Горить кінотеатр ім. Г. Котовського. Барикади. Румунські кавалерійські частини на вулицях міста. Конвоювання радянських військовополонених.

79. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. 1941 р. Арх. № 3267. ЦФО, УФА (Німеччина).

I. “Східний” фронт. Війська вермахту під час операції зі “знешкодження” партизанів.

II. Італія. Бойові дії військ вермахту в Середземномор’ї. Американські військовополонені. Стріляє важка батарея.

IV. “Східний” фронт. Україна. Бойові дії німецьких військ. Радянські військовополонені.

Бої за Смоленськ (РРФСР). Німецькі солдати в окопах. Стріляють реактивні міномети.

1942 рік

80. СОЮЗКИНОЖУРНАЛ. Кіножурнал, 30 травня 1942 р., № 45. Арх. № 8994. Центральна студія кінохроніки. Оператори М. Гольбріх, А. Каїров, Є. Мухін, М. Ошурков, А. Сологубов, А. Соф'їн, В. Харкевич, Б. Шадронов.

I. "Горцы фронту". Процес вироблення кавалерійських шабель. Готова продукція.

II. "В 45 дней". РРФСР. Ростов-на-Дону. Бійці саперного підрозділу Південного фронту на будівництві мосту через р. Дон. Секретар Ростовського обкому партії Легутнєв вручає почесні грамоти будівельникам – головному інженеру будівництва Борисову, старшому політруку Жиліну, електрозварювальниці Артамоновій. Переправлення по мосту військових підрозділів.

III. "Кинорепортаж с фронтов Отечественной войны".

"Северный флот. Четыре героя". Нагородження орденом Леніна і медаллю "Золотая Звезда" капітанів 2-го рангу, Героїв Радянського Союзу І. О. Колишкіна, М. О. Луніна, капітана 3-го рангу В. Г. Старикова. Підводники зустрічають капітана, Героя Радянського Союзу І. І. Фісановича, що повернувся з походу.

"Юго-Западный фронт". Україна. Бойові дії піхоти на одній із ділянок фронту. Винесення пораненого кулеметника Солодова з поля бою, переправлення до медичного пункту. Санітарка Г. Величко здає кров для переливання пораненому.

"На одном из участков Харьковского направления". Вид одного із населених пунктів, звільненого в результаті контрнаступу військ Червоної армії. Захоплені трофеї. Німецькі військовополонені.

81. НІМЕЦЬКИЙ ТИЖНЕВИЙ ОГЛЯД. Кіножурнал, 1942 р., № 1. Арх. № 3263. ЦФО (Німеччина).

I. Середземномор'я. Німецькі солдати під час відпочинку: заїзд на віслюках, змагання боксерів на березі моря.

II. "Східний" фронт. РРФСР. Бої в районі Ладозького озера: стріляє артилерія, атака піхоти. Радянські військовополонені.

III. Італія. Сіцілія. Переправлення німецьких військ поромами через Мессинську протоку. Висадка парашутистів. Берегова батарея та кораблі ведуть бій з британсько-американським десантним флотом. Бомбардування авіацією англо-американського транспортного флоту.

IV. “Східний” фронт. Німецька піхота атакує радянський дзот. Розстріл з бомбардувальників наземних цілей. Німецькі солдати під час відпочинку.

82. НІМЕЦЬКИЙ ТИЖНЕВИЙ ОГЛЯД. Кіножурнал, 1942 р., № 2. Арх. № 3264. ЦФО, УФА (Німеччина).

I. Німеччина. Мекленбург. Українці на сільськогосподарських роботах. Збирання хліба, оранка, прополювання.

II. Хорватія. Загреб. Процесія з “тілом Христовим”.

III. Італія. Рим. Урочисте відкриття пам’ятника папі Пію XI.

IV. Іспанія. Мадрід. Глава держави Ф. Франко разом із дружиною відкривають виставку національного мистецтва.

V. Франція. Париж. Концерт військового оркестру на площі перед Паризькою оперою. Диригує композитор Е. Вільд.

VI. Австрія. Відень. Міжнародні змагання з боксу, влаштовані для іноземних робітників – працівників місцевих підприємств.

VII. Німеччина. Берлін. Олімпійський стадіон. Футбольний матч на першість країни між спортивним клубом м. Дрезден та футбольним союзом Саарбрюккена.

VIII. Болгарія. Софія. Лідер німецької молоді А. Аксман – гість болгарської молодіжної організації “Браннік”. Парад членів організації на центральній вулиці міста.

IX. Виступ інструментального ансамблю моряків німецького морського флоту.

X. “Східний” фронт. Україна. Кінні перегони в день відпочинку німецьких вояків. Народні танці у виконанні жителів одного із західноукраїнських сіл у присутності німецьких вояків.

XI. Бенгальський зоологічний сад. Звірі у вольєрах. Відвідувачі.

83. НІМЕЦЬКИЙ ТИЖНЕВИЙ ОГЛЯД. Кіножурнал, 1942 р., № 571. Арх. № 3272. ЦФО (Німеччина).

I. Іспанія. Мадрід. Корида 2 липня 1942 р. Глядачі на трибунах.

II. Польща. Варшава. Виступ німецьких канатохідців на Поштовій площі.

III. Голландія. Арнгейм. Молодь Арнгеймської школи мистецтв на пленері.

IV. Австрія. Інсбрук. Тірольські стрілецькі змагання.

V. Німеччина. Берлін. Міжнародні легкоатлетичні змагання на Олімпійському стадіоні. Глядачі на трибунах.

VI. “Східний” фронт. РРФСР. Бойові дії німецьких військ на околицях м. Ростов-на-Дону. Вуличні бої веде танкова дивізія СС “Вікінг”. Зруйнований залізничний вокзал. Радянські військовополонені. Пошкоджена військова техніка.

84. DIE DEUTSCHE WOCHENSCHAU (НІМЕЦЬКИЙ ТИЖНЕВИЙ ОГЛЯД). Кіножурнал, [1942 р.], 2 ч., № 667. Арх. № 3283. ЦФО, УФА (Німеччина). Оператори Ашенбреннер, А. Байєр, Гайнце, Гербургер, Гессль, Деммер, Коплін, Крігар, Лангет, Май, Майєр, Майсенкотен, Музегольд, Сенкевич, Тімм, Тух, Хірт-Регер, Шторц, Якопіч.

Про події на різних ділянках "Східного" фронту (кінорепортажі німецьких воєнних операторів). Висадка парашутистів. Німецькі кораблі пропливають затокою за підтримки берегової батареї, що з Кольського півострова веде вогонь по радянських літаках. Одна з ділянок фронту в районі Ленінграда: догляд за кіньми, робота пекарні, святкування дня народження вояка однієї з німецьких частин. Московська область: німецькі війська на марші – проходять гренадери, рухається колона "тигрів". Солдати під час відпочинку: отримують листи, посилки, вакцинуються. Артилерія веде вогонь. Переправлення резервних військових частин протокою з Таманського півострова до Керчі. Бойові дії в районі Краснодара. Артпідготовка, атака піхоти. Радянські військовополонені. Агітаційні газети і плакати про новий земельний устрій.

85. НІМЕЦЬКИЙ ТИЖНЕВИЙ ОГЛЯД. Кіножурнал, 1942 р. Арх. № 3289. УФА (Німеччина).

"Східний" фронт. Німецькі війська під час бойових дій. Бій за село, залізничне полотно. Воїни Червоної армії здаються в полон.

86. ДЕНЬ ВОЙНЫ. Кінофільм, 1942 р., 8 ч. Арх. № 2195. Центральна студія кінохроніки. Режисер М. Слуцький.

Про один з днів боротьби радянського народу з окупантами – 13 червня 1942 р. Заполяр'я: бій лижників-розвідників. Севастополь: берегова батарея веде обстріл ворожих позицій, атака морської піхоти, види зруйнованих будинків. Західний фронт: бійці н-ської ділянки під час відпочинку готують їжу, читають газети; виступ піаніста Е. Гілельса на одному з аеродромів; повернення з бойового завдання льотчика-винищувача П. Т. Єременка. Засідання Військової ради Ленінградського фронту: біля карти – командувач фронту, генерал-лейтенант Л. О. Говоров, члени ради А. А. Жданов, О. О. Кузнєцов. Передова лінія оборони. На "полюванні" – снайпер Т. Адилов. Обстріл міста німецькою важкою артилерією. Баренцове море: торпедна атака з підводного човна ворожого судна; командир човна, капітан 2-го рангу, Герой Радянського Союзу І. О. Колишкін біля перископа; серед членів команди – кінооператор М. Ошурков. Двобій льотчика-винищувача П. Сгибнєва з Ме–109Е. Бій партизанів Орловської області з угорською бригадою і німецьким каральним загоном. Мітинг у звільненому селі. Розстріл зрадників. Південно-Західний фронт: бомбові удари радянської авіації по німецькому аеродрому, передовій ворога; відбиття танкової атаки воро-

га 53-ю гвардійською танковою бригадою підполковника, Героя Радянського Союзу В. С. Архипова. Комісар батальйону, Герой Радянського Союзу Т. М. Шашло. “Полювання” танка В. Клюшечкіна за німецьким танком. Артпідготовка перед атакою на н-ській ділянці Калінінського фронту. Виступ народної артистки СРСР Л. Александровської перед танкістами. Наступ на один з населених пунктів за підтримки авіаційного з’єднання. Повітряною операцією керує командувач 1-ї повітряної армії, генерал-майор, Герой Радянського Союзу М. М. Громов. Полковник, Герой Радянського Союзу А. Б. Юмашев. Медсестра М. Соколова виносить поранених з поля бою; бригадний військовий лікар, хірург, професор О. О. Вишневський під час операції. Північно-Західний фронт: прорив групи танків у розташування ворога, форсування річки піхотою, танкова атака на вогневу точку противника. Німецькі військовополонені.

Робота тилу. Виробництво мінометів, автоматів, мін, протитанкових снарядів, фугасних бомб на одному із заводів. Урал. Забійник Красногвардійського рудника Л. Янкін за видобуванням мідної руди. Відкриття експедицією геологів АН СРСР у горах Казахстану нового родовища залізної руди. Видобування вугілля на шахті № 20 у м. Караганда. Черемховський залізорудний басейн: Татаринцева і Рузга за роботою. Добування нафти в Баку. Сталевар В. Романчук плавить сталь на Кузнецькому металургійному заводі. Магнітогорськ: сталевар О. М. Шарбо плавить нову бронебійну сталь у мартенівському цеху одного з металургійних заводів. Конструктор, генерал-лейтенант В. Г. Грабін під час випробовування гармати нового зразка ЗИС–3 на артилерійському заводі. Виробництво важких танків КВ на Челябінському танковому заводі. Випуск і випробовування штурмовиків Іл–2 на Куйбишевському авіазаводі. Конструктор С. В. Іллюшин і льотчик-випробувач В. К. Коккінакі спостерігають за випробовуванням літака.

Початок жнив у колгоспі “Янш-Міхнат” (Узбецька РСР); здавання зерна в Ашхабаді; збирання чаю в Абхазії; вилов риби сейнером рибокомбінату “Тайфун” на Далекому Сході. Бійці Всевобучу на тренуванні. Кубанські козаки, льотчики, танкісти відправляються на фронт. Заступник Голови Президії Верховної Ради СРСР О. Є. Бадаєв вручає нагороди Героям Радянського Союзу: командиру ескадрильї 198-го штурмового авіаполку, лейтенанту М. З. Бондаренку, командиру 125-го швидкісного бомбардувального авіаційного полку Ленінградського фронту В. О. Сандалову, старшині 2-ї роти 131-го батальйону 26-ї окремої танкової бригади В. А. Григор’єву.

Нарком закордонних справ СРСР В. М. Молотов, Голова Президії Верховної Ради СРСР М. І. Калінін.

87. СОВЕТСКИЙ НАРОД В БОЯХ ЗА РОДИНУ (ЗА РОДНОЙ ДОНБАСС). Кінофільм, 1942 р. Арх. № 1677. Центральна студія кінохроніки. Режиссер М. Фідельова. Оператори А. Левітан, М. Пойченко, Д. Шоломович.

Донбас. Види промислових підприємств і шахт. Відбудова шахт, зруйнованих під час нальотів люфтваффе. Добування вугілля. Складання мінометів і автоматів на одному із заводів Ворошиловграда. За роботою – інженер Л. Ніколаєнко. Відправлення на фронт відремонтованих танків; заняття бійців Всевобучу. Види міста. Проводи на фронт донецьких залізничників на збудованому ними бронепоїзді. Бойові дії: снайпери на передовій позиції, атака піхоти, допомога пораненому бійцю в польовому госпіталі.

88. ЧЕРНОМОРЦЫ. Кінофільм, 1942 р., 7 ч. Арх. № 2182. Центральна студія кінохроніки. Режисер В. Бєляєв. Оператори Г. Донець, Ф. Короткевич, А. Кричевський, В. Микоша, Д. Римарєв, О. Смолка.

Про 250-денну оборону Севастополя силами Приморської армії, Чорноморського флоту та населенням міста. Обстріл аеродрому німецькою важкою артилерією. Повітряний бій радянських винищувачів з німецьким літаком. Повернення з польоту майора, Героя Радянського Союзу О. А. Губрія. Серед льотчиків, що розмовляють, – гвардії-капітан М. В. Авдєєв. Життя обложеного міста: робота госпіталю в Інкерманських каменоломнях (серед поранених – кулеметниця Н. Онілова); на командних пунктах – командир 8-ї бригади морської піхоти, полковник П. П. Горпищенко, командир 265-го артилерійського полку, майор, Герой Радянського Союзу М. В. Богданов, командир 7-ї бригади морської піхоти, полковник Є. І. Жиділов, командувач Приморської армії, генерал І. Ю. Петров. Частини ПА і морської піхоти займають позиції. Снайпер 54-го стрілецького полку Л. М. Павліченко в засідці. Морська піхота проводить розвідку; берегова артилерія та батарея на Малаховому кургані ведуть вогонь.

Розроблення плану наступальної операції Військовою радою Чорноморського флоту. Біля карти – командувач Чорноморського Флоту, віце-адмірал П. С. Октябрський, дивізійний комісар М. М. Кулаков, командувач ВПС, генерал авіації М. О. Остряков. Підводний човен під командуванням капітан-лейтенанта Іванова розпочинає операцію. Катери-“полювальники” глибинними бомбами розчищують шлях для бойових кораблів. Есмінці та лінкори на шляху до ворожих позицій. Контр-адмірал М. Є. Басистий і капітан 1-го рангу Зінов’єв уточнюють завдання для загону кораблів. Обстріл з кораблів ворожої берегової батареї. Висадка морського десанту, захоплення позицій противника. Німецькі військовополонені. Нічний бій кораблів ескадри Чорноморського Флоту під керівництвом контр-адмірала Л. А. Владимирського. Виступ перед бійцями бригади московських артистів. Атака сухопут-

них військ за підтримки берегової батареї та штурмової авіації. Вигляд міста після масового нальоту люфтваффе. Евакуація населення та поранених бойовими кораблями.

89. КІНОФІЛЬМ. 1942 р. Арх. № 3258. ЦФО (Німеччина).

Про розвиток німецької воєнної промисловості. Відзначення урядом Німеччини її працівників. Міністр озброєння та боєприпасів рейху А. Шпеєр оголошує привітання фюрера. Серед присутніх – міністр пропаганди Й. Геббельс. Випуск заводами зброї та військової техніки: самохідних, штурмових польових гармат, корабельних гармат для торпедних і підводних човнів, торпед. Складання підводних човнів, корпусів винищувачів та бомбардувальників. Випуск важких танків T–VI (“тигрів”).

90. КІНОФІЛЬМ. 1942 р. Арх. № 3254. ЦФО, УФА (Німеччина).

Пропагандистський фільм, призначений для демонстрування населенню окупованих територій СРСР, про українську молодь, вивезену на роботи до Німеччини.

91. КІНОСЮЖЕТ. Січень–лютий 1942 р., 2 ч. Арх. № 2038. Центральна студія кінохроніки. Оператори А. Аджибегішвілі, Л. Арзуманов.

Про події в м. Керч, звільненому у ході Керченсько-Феодосійської десантної операції 1941–1942 рр. Тіла закатованих нацистами мирних жителів, викопані з протитанкового рову в селищі Багерове. Засідання комісії з розслідування злочинів нацистів на території міста. Червоноармійці конвоюють вулицею колишнього міського голову Токарева і членів міської управи. Вид селища Комиш-Бурун. Відвідання начальником ППО Кримського фронту, генерал-майором Я. А. Тинкіним і старшим батальйонним комісаром І. Г. Зубом зенітників. Комісар зенітної батареї, політрук Матлушев доповідає про готовність гармат до стрільби. Налагодження зв’язку та електропостачання. Червоноармійці отримують подарунки, надіслані трудівниками тилу.

92. КІНОСЮЖЕТ. Січень–лютий 1942 р., 2 ч. Арх. № 2037. Центральна студія кінохроніки. Оператор Г. Санамян.

Кримський фронт. Бойові дії артилерії з визволення м. Керч. Види міста. Командувач 51-ї армії, генерал-лейтенант В. М. Львов вручає солдатам і офіцерам урядові нагороди. Румунські військовополонені. Секретар міськкому ВКП(б) І. Козлов проводить перше після звільнення Керчі засідання.

93. КІНОСЮЖЕТ. Січень–лютий 1942 р., 2 ч. Арх. № 2033. Центральна студія кінохроніки. Оператори В. Міщенко, М. Ошурков.

Про події в м. Керч, звільненому у ході Керченсько-Феодосійської десантної операції 1941–1942 рр. Чергування патрульних бойових кораблів біля узбережжя Керчі. Види зруйнованого міста, Керченського металургійного заводу ім. П. Л. Войкова. Жителі міста на відбудовних роботах. Налагодження електропостачання. Викопування й ексгумація з протитанкового рову (с-ще Багерове) останків жителів Керчі, закатованих нацистами.

94. КІНОСЮЖЕТ. Листопад 1942 р. Арх. № 2623. Центральна студія кінохроніки.

Москва. Великий Кремлівський палац. Урочисте засідання, присвячене "25-й річниці Жовтневої революції". У президії – керівники партії та уряду СРСР В. М. Молотов, Г. М. Маленков, М. І. Калінін, Л. П. Берія, К. Є. Ворошилов, О. Є. Бадаєв. Виступає Й. В. Сталін.

95. КІНОСЮЖЕТ. Грудень 1942 р., 2 ч. Арх. № 2056. Центральна студія кінохроніки. Оператор В. Фроленко.

Брянський фронт. Чернігівське партизанське з'єднання під командуванням О. Ф. Федорова. Хлібопекарня, склад із продовольством. Прийняття присяги членами партизанських загонів з'єднання. Командир партизанського з'єднання О. Ф. Федоров, комісар – В. М. Дружинін, командир загону ім. Й. В. Сталіна М. М. Попудренко, начальник штабу з'єднання Д. І. Рванов схилилися над картою, обговорюють бойове завдання. Група підривників під керівництвом Героя Радянського Союзу Г. С. Артозєєва на бойовому завданні. Вручення з'єднанню Червоного Прапора ЦК КП(б)У, нагородження партизанів орденами і медалями. Мітинг в одному з визволених сіл. Виступає О. Ф. Федоров.

96. КІНОСЮЖЕТ. 1942 р. Арх. № 2054. Центральна студія кінохроніки.

Окремі епізоди з життя партизанських загонів Донбасу. Табір Ямського партизанського загону (Сталінська область). Командир загону В. А. Потирайло та комісар З. В. Ізотов біля карти. Прибуття розвідниці в розташування Кремінського партизанського загону ім. К. Є. Ворошилова (Ворошиловградська область). Її зустрічають начальник штабу М. П. Михайличенко та заступник командира з розвідки Г. П. Преймаков.

97. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. Січень–травень 1942 р., 2 ч. Арх. № 5419. Центральна студія кінохроніки.

І, ІІІ. Харківська область. У звільненому від нацистської окупації м. Лозова. Види міста. Розчищення від снігу залізничного полотна.

Зруйнований перон. Покинуті німцями легкові автомобілі, гармати. Відновлення роботи міської поліклініки: перші пацієнти. Німецькі військовополонені.

98. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. Лютий 1942 р. Арх. № 2034. Центральна студія кінохроніки.

I. Крим. Керч. Кораблі Чорноморського флоту в Керченській протоці; спостереження за ворогом. Переправлення через річку артилерії та піхоти. Зустріч коменданта селища Комиш-Бурун з жителями. Військові частини Червоної армії на вулицях звільненого міста. Зруйновані будинки. Трофейні гармати. Відновлення зв'язку, електропостачання, відбудова Керченського металургійного заводу ім. П. Л. Войкова.

99. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. 17 квітня 1942 р. Арх. № 2069. Центральна студія кінохроніки. Оператор А. Сологубов.

I. Південний фронт. Партизанський загін під командуванням Н. П. Рибальченка в районі Таганрога. Н. П. Рибальченко, А. М. Гуда, Ф. Захарченко біля карти бойових дій. Мітинг партизанів, присвячений випуску облігацій державної воєнної позики. Виступає А. М. Гуда.

100. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. Квітень 1942 р. Арх. № 2190. Центральна студія кінохроніки. Оператори А. Сологубов, Г. Санамян.

III. Південний фронт. Партизанський загін під командуванням Н. П. Рибальченка в районі Таганрога. Підписка на державну воєнну позику.

IV. Крим. Керч. Бойові дії аджимушкайських партизанів. Підписка на державну воєнну позику.

101. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. 1942 р. Арх. № 2192. Центральна студія кінохроніки. Оператор В. Микоша.

I. Крим. Севастополь періоду блокади. Зруйновані вулиці; порт у диму пожеж (знято з повітря); горять напівзатоплені ворогом теплохід "Абхазия" та міноносець "Свободный", на їхніх палубах – обгорілі тіла загиблих червоноармійців.

102. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. 1942 р. Арх. № 2186. Румунська державна кіностудія.

II. Крим. Севастополь. Відвідання міста королем Румунії Міхаєм I. Серед супроводжуючих його осіб – командувач 11-ї німецької армії, генерал-фельдмаршал Е. Манштейн. Король обходить стрій солдатів, приймає рапорт офіцера, оглядає на Малаховому кургані зруйновані бастіони. Місто в руїнах.

103. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. 1942 р. Арх. № 3270. УФА (Німеччина).

I–II. Північно-Африканський фронт. Туніс. Німецька військова частина займає нові позиції, артилерія веде вогонь, літаки-пікірувальники атакують місця скупчення англо-американських танків, гірська артилерія перешкоджає просуванню резервних частин ворога. Воїни англо-американських військ, захоплені в полон. Знешкоджені англійські танки нового зразка.

III. "Східний" фронт. Україна. Кінні перегони в день відпочинку німецьких вояків. Танці в одному із західноукраїнських сіл.

IV. Парад добровольчого полку донських козаків. Німецький офіцер приймає парад.

V. "Східний" фронт. Кубань. Ескадрилья німецьких пікіруючих бомбардувальників атакує радянські позиції; артилерія веде вогонь.

1943 рік

104. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, 1943 р., № 1. Арх. № 119. Укркінохроніка. Оператори І. Бєляков, І. Сокольніков.

"25 років Радянської України". Москва, грудень 1942 р. Урочисте засідання, присвячене 25-й річниці УРСР. У президії – керівники уряду СРСР В. М. Молотов, М. І. Калінін, В. Ф. Старченко, О. С. Щербаков, партизани Т. А. Строкач, О. Ф. Федоров, знатна ланкова М. С. Демченко, поет М. П. Бажан. Відкриває (синхр.) засідання Голова Президії Верховної Ради УРСР М. С. Гречуха. Виступає (синхр.) Голова РНК УРСР Л. Р. Корнієць. У залі – народні артисти УРСР І. С. Паторжинський, М. І. Литвиненко-Вольгемут, народний артист СРСР Г. П. Юра, кінорежисери О. П. Довженко, Ю. І. Солнцева.

105. ЗА РАДЯНСЬКУ УКРАЇНУ. Кіножурнал, 1943 р., № 2. Арх. № 120. Укркінохроніка. Оператори І. Грачов, М. Капкін, І. Касаткіна, В. Комаров, В. Фроленко, Б. Шадронов.

І. "Бити ворога, як били наші батьки. Славний рід Пархоменка". Південний фронт. Член Військової ради фронту, генерал-лейтенант М. С. Хрущов вручає орден Червоної Зірки майору Є. О. Пархоменку – сину радянського військового діяча часів "громадянської" війни О. Я. Пархоменка.

ІІ. "Галя Опенько". Цех одного із заводів, евакуйованих з України на схід. Готова продукція. Українська дівчина Г. Опенько за виготовленням снарядів, пише листа на фронт.

ІІІ. "В звільнених районах України". Ворошиловград. Зруйнований паровозобудівний завод ім. Ф. Е. Дзержинського. Мітинг з нагоди випуску після капітального ремонту першого паровоза. Жителі на відбудові міста. Німецьке кладовище у центрі Ворошиловграда. Використано кадри довоєнної кінохроніки з видами міста.

IV. "Україна помститься". [Ворошиловградська область.] Тіла закатованих радянських громадян. Жителі хутора [Крейдяний] розпізнають серед них своїх рідних.

V. "Партизани України". Про один день із життя партизанів Чернігівського загону під командуванням М. М. Попудренка. Герой Радянського Союзу О. Ф. Федоров вручає з'єднанню Червоний Прапор ЦК КП(б)У, РНК УРСР і Верховної Ради УРСР. Урядові нагороди отримують Г. С. Артозєєв, М. М. Попудренко та ін. Операція диверсійної групи під командуванням сапера Г. С. Артозєєва по знищенню німецького ешелону.

106. ЗА РАДЯНСЬКУ УКРАЇНУ. Кіножурнал, квітень 1943 р., № 3. Арх. № 121. Укркінохроніка. Оператори І. Бєляков, І. Грачов, В. Єшурін, М. Капкін, Ю. Кун, О. Шаповалов, А. Шнірман.

I. “Нагорода Вітчизни”. Москва. 10 квітня 1943 р. Голова Президії Верховної Ради СРСР М. І. Калінін вручає генерал-лейтенантові М. С. Хрущову орден Суворова II ступеня.

II. “В честь Першого травня. Тобі – Україно!”. Складання танків та снарядів на одному із заводів, евакуйованих з України. Робітниці О. Кирилівська і З. Непочатих підписують “договір про соцзмагання”.

III. “В звільнених районах України. На Північному Дінці”. Відбудова моста через р. Сіверський Донець. Урочисте відкриття руху по мосту.

IV. “Прокляття та смерть гітлерівським катам!”. Ворошиловградська область. Види зруйнованих депо і залізничного вокзалу ст. Красний Лиман, Рубежанського хімічного заводу. Тіла закатованих радянських громадян на території заводу.

V. “Сини України обороняють рідну землю”. Донбас. Одна з ділянок фронту. СП, бійці в окопах. На позиції – гвардії підполковник, Герой Радянського Союзу С. М. Єгоров. Артилерійський обстріл позицій ворога на протилежному березі річки.

107. ЗА РАДЯНСЬКУ УКРАЇНУ. Кіножурнал, травень 1943 р., № 4. Арх. № 122. Укркінохроніка. Оператор Б. Вакар, С. Давидсон, П. Касаткін, О. Сухов, А. Шафран.

I. “До зброї, слав’яни!”. Москва. III Всеслов’янський мітинг. Голова Всеслов’янського комітету, генерал-лейтенант О. С. Гундоров відкриває мітинг. Виступають (синхр.) кінорежисер О. П. Довженко, керівник групи підривників партизанського загону ім. Г. І. Котовського, Герой Радянського Союзу В. М. Яремчук. У президії – композитор Д. Д. Шостакович.

II. “На визволеній землі”. Ворошиловградська область. Колгоспники орють землю. У небі – радянські літаки.

III. “Почесна нагорода”. Голова Президії Верховної Ради УРСР М. С. Гречуха вручає академіку АН УРСР О. О. Богомольцю диплом заслуженого діяча наук УРСР, Б. С. Кучеренку – медаль “За оборону Одессы”. Серед присутніх – М. П. Бажан, К. З. Литвин та ін.

IV. “Видатні діячі України”. Академік АН УРСР, лауреат Сталінської премії Г. Ф. Проскура за кульманом, обговорює зі співробітниками креслення. Поет М. Т. Рильський за роботою, читає (синхр.) військовим свого вірша.

V. “На штурм ворога”. Фронтовий аеродром. Техніки батальйону аеродромного обслуговування готують штурмовик Іл-2 до вильоту. Льотчики Безух і Корнієнко під час виконання бойового завдання – бомбардування об’єктів ворога.

108. ЗА РАДЯНСЬКУ УКРАЇНУ. Кіножурнал, травень 1943 р., № 5. Арх. № 123. Укркінохроніка. Оператори О. Шаповалов, О. Щекутьєв.

Виступ українського фронтового ансамблю пісні і танцю під керівництвом заслуженої артистки УРСР Л. Д. Чернишової на одній з ділянок фронту. Композитор З. Т. Остапенко, диригент, заслужений артист УРСР Чижевський.

109. ЗА РАДЯНСЬКУ УКРАЇНУ. Кіножурнал, липень 1943 р., № 8. Арх. № 142. Укркінохроніка. Оператори І. Бєляков, С. Давидсон, А. Ельберт, І. Касаткіна, В. Смородін.

I. "Син українського народу – Герой Соціалістичної Праці". Голова Президії Верховної Ради УРСР М. С. Гречуха вручає орден Леніна академіку АН УРСР, Герою Соціалістичної Праці Є. О. Патону.

II. "Промисловість Радянської України – фронту". РРФСР. [Електросталь Московської області.] Мітинг на реевакуйованому з Уралу Новокраматорському машинобудівному заводі ім. Й. В. Сталіна з нагоди пуску відбудованого ливарного цеху. Перша плавка.

III. "В гостях у земляків". Письменник П. Й. Панч у армійському з'єднанні під командуванням полковника Петрова.

IV. "За язиком". Бійці гвардії капітана Сидорова під час захоплення "язика". Допит єфрейтора 12-ї роти 311-го полку 337-ї німецької дивізії Отто Бірке.

V. "В районі Бєлгорода". РРФСР. Гарматний розрахунок веде вогонь по ворожих танках. Стріляють гвардійські міномети.

110. ЗА РАДЯНСЬКУ УКРАЇНУ. Кіножурнал, липень 1943 р., № 9. Арх. № 143. Укркінохроніка. Оператори К. Богдан, Р. Кармен, І. Касаткіна, Є. Лозовський, Б. Небилицький, Є. Учитель.

I. "Вони стали майстрами". [Зеленодольськ Татарської АРСР.] Молодіжна бригада Київського суднобудівного заводу "Ленінська кузня" на чолі із З. Туркіною займаються виготовленням снарядів.

II. "У відомого агронома". Агроном М. С. Коваль оглядає посіви зернових культур на дослідному полі, врожай огірків у теплиці. Колгоспниці сапають городину, збирають капусту.

III. "З фронтів Вітчизняної війни".

"Прапор слави". Голова РНК УРСР, генерал-лейтенант Л. Р. Корнієць вручає гвардійський прапор командувачеві 5-го винищувального авіаційного корпусу, генерал-майору Д. П. Голунову.

"Душа роти". Рота автоматників на одній з ділянок Ленінградського фронту. Старший сержант, парторг роти І. Я. Додатков серед бійців.

"Наступ продовжується". Бойові дії частин Червоної армії на Орловському напрямку: масована артилерійська та авіаційна підготов-

ка, танки прориву нищать лінію укріплень ворога. Зустріч радянських воїнів з жителями одного з визволених населених пунктів.

111. ЗА РАДЯНСЬКУ УКРАЇНУ. Кіножурнал, липень 1943 р., № 10. Арх. № 124. Укркінохроніка. Оператори І. Бєляков, І. Касаткіна, Д. Каспій, С. Коган, М. Оцеп, В. Петров, Б. Шадронов.

І. “Леся Українка”. Москва. Засідання, присвячене 30-річчю від дня смерті Лесі Українки. У президії – В. Л. Василевська, О. П. Довженко, О. Є. Корнійчук. Відкриває засідання М. П. Бажан. Виступає (синхр.) Ю. К. Смолич.

ІІ. “Народні месники”. Вручення в госпіталі урядових нагород пораненим партизанам України. Серед нагороджених – командир Кам’янець-Подільського партизанського з’єднання ім. Ф. М. Михайлова А. З. Одуха.

ІІІ. “Юний коваль”. Виробничі процеси в ковальському цеху верстатобудівного заводу, евакуйованого з України. За роботою – 15-річний бригадир В. Савєльєв.

IV. “З фронтів Вітчизняної війни”. Південно-Західний фронт. Бойові дії радянської протитанкової артилерії на південний захід від Ворошиловграда. Німецькі військовополонені.

112. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, серпень 1943 р., № 11. Арх. № 125. Укркінохроніка. Оператори Є. Єфімов, І. Касаткіна, І. Кацман, В. Орлянкін, М. Оцеп, М. Сегаль, С. Уралов, В. Штатланд.

І. “З фронтів Вітчизняної війни”.

“Харків наш!”. Військові частини Степового фронту на вулицях міста. Види руйнувань, пожежі. Мітинг на честь звільнення міста. Виступає генерал-лейтенант М. С. Хрущов. На трибуні – М. С. Гречуха, Г. К. Жуков, І. С. Конєв, Д. С. Коротченко та ін.

ІІ. “Українські жінки-офіцери”. Член Військової ради Воронезького фронту, генерал-лейтенант М. С. Хрущов вручає майору Ситник медаль “За оборону Сталінграда”.

ІІІ. “Наші квіти”. РРФСР. [Електросталь Московської області.] Діти в дитячому садку реевакуйованого з Уралу Новокраматорського машинобудівного заводу ім. Й. В. Сталіна.

113. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, вересень 1943 р., № 12. Арх. № 126. Укркінохроніка. Оператори Г. Аміров, І. Гольдштейн, А. Козаков, Г. Островський, М. Посельський, М. Сегаль, А. Хавчін.

І. “Зброя наступу”. РРФСР. Урал. Виготовлення протитанкових рушниць на заводі, евакуйованому з України.

II. “Сім’я трактористок”. Казахстан. Сестри-трактористки Ангеліни за роботою.

III. “Марина Гнатенко”. Начальник військового госпіталю, в минулому – ініціатор руху п’ятисотенниць М. В. Гнатенко серед поранених.

IV. “Україна визволяється”.

Глухів Сумської області. Жителі міста вітають бійців військ Центрального фронту. Мітинг, присвячений визволенню від нацистської окупації. Виступає партизан Г. Лещенко.

Артемівськ Сталінської області. Частини Південно-Західного фронту проходять вулицями міста. Зруйнований пам’ятник Артему. Салют у Москві на честь звільнення Донбасу.

114. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, вересень 1943 р., № 13. Арх. № 127. Укркінохроніка. Оператори І. Бєляков, Д. Каспій, І. Кацман, Г. Новожилов, А. Сологубов, М. Сухова, Д. Шоломович.

I. “Ворота Донбаса”. Харківська область. Види зруйнованої ст. Основа Південної залізниці. Відбудова залізничного мосту інженерними військами. Потяг відправляється на Донбас.

II. “Ленінська гвардія”. Москва. Кремль. Голова Президії Верховної Ради СРСР М. І. Калінін вручає орден Леніна М. Ф. Шкірятову, орден Кутузова І ступеня – генерал-лейтенанту М. С. Хрущову. Серед нагороджених командир 5-го гвардійського винищувального авіаполку 17-ї повітряної армії Південно-Західного фронту, підполковник, двічі Герой Радянського Союзу В. О. Зайцев.

III. “На цукрових плантаціях”. Казахстан. Знатна ланкова з України М. С. Демченко зі своєю ланкою під час збирання врожаю.

IV. “Звільнена донецька земля”. Сталінська область. Види зруйнованого Маріуполя. Повернення жителів додому, зустріч з бійцями Червоної армії. Види зруйнованого Сталіно. Радянські воїни на вулицях міста. Зустріч фронтовика В. Антуріна зі своєю родиною. Зруйнована шахта № 3-біс. Зі ствола шахти піднімають тіла закатованих нацистами шахтарів. Мітинг на шахті “Центральна–Ірміне” (Ворошиловградська область), присвячений звільненню від окупантів. Жителі м. Дебальцево (Сталінська область) зустрічають перший після визволення військовий потяг.

115. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, листопад 1943 р., № 15. Арх. № 128. Укркінохроніка. Оператори М. Оцеп, С. Семенов, Д. Сода, А. Сологубов, В. Фроленко, А. Хавчін, Б. Шадронов.

I. “Конференція трьох міністрів в Москві”. Конференція міністрів закордонних справ країн – учасниць антигітлерівської коаліції. За столом переговорів – держсекретар США К. Хелл, нарком закордонних справ СРСР В. М. Молотов, міністр закордонних справ Великобри-

танії А. Іден. Серед присутніх – К. Є. Воршилов, М. М. Литвинов, А. Я. Вишинський. Підписання Декларації про загальну безпеку. Від імені уряду Китаю, що приєднався до Декларації у ході роботи конференції, документ підписує посол КНР у Москві Фу Бін-Чан.

II. "Відповідаючи на заклик вождя". РРФСР. [Електросталь Московської області.] Запуск нової, найпотужнішої в Європі, 30-тонної електропечі на Новокраматорському машинобудівному заводі ім. Й. В. Сталіна.

III. "Братам українцям". Узбецька РСР. Ташкент. Працівники текстильних артілей готують до відправлення для жителів визволеного Харкова надпланову продукцію.

IV. "Танки лауреатів". Мітинг з нагоди відправлення на фронт танків, збудованих на кошти вчених і письменників – лауреатів Сталінської премії. Виступає О. Є. Корнійчук. О. М. Толстой вітається з офіцером-танкістом.

V. "Мелітополь визволено". Запорізька область. Бойові дії військ 4-го Українського фронту. Обстріл артилерією ворожих позицій. Вуличний бій. Розміновування вулиці. Колона німецьких військовополонених.

116. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, листопад 1943 р., № 16. Арх. № 129. Укркінохроніка. Оператори В. Орлянкін, О. Шаповалов.

I. "На землі донецькій". Сталінська область. Переправлення радянських військ через р. Сіверський Донець. Відновлювальні роботи в м. Сталіно: за роботою каменярі, теслярі, електрики. Мітинг у м. Горлівка у зв'язку з пуском відбудованої шахти. Видобування вугілля в забоях дрібних кустарних шахт.

II. "Перший поїзд через Дніпро". Київ. Зруйнований залізничний вокзал. Відбудова залізничного мосту бійцями мостового залізничного батальйону, його урочисте відкриття, перший поїзд.

117. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, листопад 1943 р., № 17–18, 2 ч. Арх. № 144. Укркінохроніка. Оператори К. Богдан, К. Бровін, С. Давидсон, А. Кричевський, Г. Могилевський, В. Смородін, С. Уралов, А. Шафран.

"Київ визволено". Бойові дії радянських військ на підступах до міста. На КП – командувач 1-го Українського фронту, генерал армії М. Ф. Ватутін, член Військової ради фронту, генерал-лейтенант М. С. Хрущов, командувач 3-ї гвардійської танкової армії, генерал-лейтенант П. С. Рибалко. Військові частини на вулицях. Жителі повертаються до міста; тіла закатованих киян. Місто в руїнах: Київський державний університет ім. Т. Г. Шевченка, ТЕЦ, Хрещатик, залізничний вокзал, Успенський собор Києво-Печерської лаври. Маршал Радянського Союзу Г. К. Жуков та генерал-лейтенант М. С. Хрущов під час

зустрічі з населенням, біля пам'ятника Т. Г. Шевченку. О. П. Довженко, М. П. Бажан. Салют у Москві на честь визволення Києва.

118. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, грудень 1943 р., № 19. Арх. № 130. Укркінохроніка. Оператори І. Бєляков, І. Грачов, В. Доброницький, П. Касаткін, І. Кацман, А. Кричевський, В. Орлянкін, М. Ошурков, А. Хавчін, Р. Халушаков.

І. "Росте і міцніє дружба народів СРСР і Чехословаччини". Москва. Зустріч на залізничному вокзалі президента Чехословаччини в екзилі Е. Бенеша. Серед зустрічаючих – нарком закордонних справ СРСР В. М. Молотов, Маршал Радянського Союзу К. Є. Ворошилов, нарком закордонних справ УРСР О. Є. Корнійчук. Підписання у Кремлі договору про дружбу, взаємодопомогу і післявоєнне співробітництво між СРСР і Чехословацькою Республікою. Документ підписують Надзвичайний і Повноважний посол Чехословацької Республіки З. Фірлінгер та В. М. Молотов. Серед присутніх – Й. В. Сталін, Е. Бенеш, М. І. Калінін, К. Є. Ворошилов.

ІІ. "Голос радянського Києва". Багатолюдний мітинг, присвячений визволенню міста від нацистської окупації. Виступають (синхр.) М. П. Бажан, М. С. Хрущов, М. Ф. Ватутін, Г. К. Жуков.

ІІІ. "Життя відроджується". Дніпропетровськ. Види міста; зруйнований Дніпропетровський металургійний завод ім. Г. І. Петровського. Відновлювальні роботи. Міст через р. Дніпро.

119. СОЮЗКИНОЖУРНАЛ. Кіножурнал, жовтень 1943 р., № 66–67, 2 ч. Арх. № 1576. Центральна студія кінохроніки. Оператори К. Богдан, А. Брантман, К. Бровін, І. Грачов, В. Єшурін, М. Капкін, А. Кричевський, В. Смородін, А. Шафран.

І. "На Днепре". Форсування Дніпра частинами 40-ї армії під командуванням генерал-полковника К. С. Москаленка. Наведення понтонного мосту через річку. Переправлення військ і техніки під прикриттям димових завіс та артилерійського вогню, розширення зайнятого плацдарму силами піхоти й танків. На КП – командувач 1-го Українського фронту, генерал армії М. Ф. Ватутін, генерал-полковник К. С. Москаленко, член Військової ради фронту, генерал-лейтенант М. С. Хрущов та ін. Комсомольці-гвардійці В. М. Іванов та І. Д. Семенов, які першими переправилися на правий берег Дніпра, ознайомлюються з привітанням з нагоди свого нагородження урядовими нагородами.

ІІ. "Город Запорожье освобожден". Бойові дії військ Південно-Західного фронту під час визволення міста. Командувачі 1-го гвардійського механізованого корпусу 12-ї армії, генерал-лейтенант І. М. Руссіянов та 23-го танкового корпусу, генерал-лейтенант Ю. Г. Пушкін під час наступу. Бійці 244-ї стрілецької дивізії на вулицях міста. Руїни. Німецькі військовополонені. Салют у Москві на честь визволення Запоріжжя.

120. СОЮЗКИНОЖУРНАЛ. Кіножурнал, листопад 1943 р., № 70–71, 2 ч. Арх. № 2041. Центральна студія кінохроніки. Оператори К. Богдан, К. Бровін, С. Давидсон, А. Кричевський, Г. Могилевський, В. Смородін, С. Уралов, А. Шафран.

Київська область. Лютезький плацдарм. Артилерійський розрахунок веде вогонь по ворожих укріпленнях на підступах до Києва. На КП – командувач 1-го Українського фронту, генерал армії М. Ф. Ватутін, член Військової ради фронту, генерал-лейтенант М. С. Хрущов, командувач 3-ї гвардійської танкової армії, генерал-лейтенант П. С. Рибалко. Атака танків, кавалерії й піхоти за підтримки авіації. Військові частини на вулицях міста. Повернення жителів; тіла розстріляних киян. Місто в руїнах: Київський державний університет ім. Т. Г. Шевченка, ТЕЦ, Хрещатик, залізничний вокзал, Успенський собор Києво-Печерської лаври. Маршал Радянського Союзу Г. К. Жуков та генерал-лейтенант М. С. Хрущов під час зустрічі з населенням, біля пам’ятника Т. Г. Шевченку. О. П. Довженко, М. П. Бажан. Салют у Москві на честь визволення Києва.

121. СРАЖАЮЩАЯСЯ ПОЛЬША. Кіножурнал, грудень 1943 р. Арх. № 136. Кіногрупа Першого корпусу польських збройних сил в СРСР, Союзкінохроніка. Оператори С. Воря, В. Форберг.

Про підготовку в СРСР 1-го Польського корпусу до спільних з Червоною армією наступальних дій з визволення території Польщі. Командир корпусу, генерал З. Берлінг віддає (синхр.) бойовий наказ. Перший бій з ворогом у районі с. Леніно (Білорусія).

122. ЗВУКОВИЙ ТИЖНЕВИК ГЕНЕРАЛЬНОГО ГУБЕРНАТОРСТВА. Кіножурнал, 1943 р. Арх. № 3266. Німеччина.

I. Україна. Львів. Мітинг і парад, присвячені проводам добровольчої стрілецької дивізії СС “Галичина”. Серед присутніх – командир дивізії, генерал Ф. Фрайтаг, голова Військової управи дивізії А. Бізанц. Виступає губернатор дистрикту “Галичина”, бригаденфюрер СС О. Вехтер.

II. Фінляндія. Гельсінкі. Урочиста зустріч добровольчої частини СС, яка повернулася зі “Східного” фронту. Генерал-лейтенант СС Ф. Штейнер приймає парад.

III. Герцеговина. Мостар. Парад добровольчої дивізії СС “Принц Еуген”.

IV. Бельгія. Брюссель. Від’їзд на “Східний” фронт нового контингенту фламандських добровольців СС та легіону “Фландрія”. Парад. Проводи на залізничному вокзалі.

V. Бельгія. Брюссель. Проводи вояків легіону “Валлонія”, які після відпустки повертаються на “Східний” фронт.

VI. Голландія. Прийняття присяги добровольцями.

VII. Франція. Проводи на “Східний” фронт нового контингенту добровольців.

VIII. [Польща.] Конезавод генерального губернаторства. Коні на випасі, на водопої.

IX. [Австрія.] Альпи. Тренування мулів і коней для потреб німецького війська.

123. DIE DEUTSCHE WOCHENSCHAU (НІМЕЦЬКИЙ ТИЖНЕВИЙ ОГЛЯД). Кіножурнал, 1943 р., № 3. Арх. № 3265. ЦФО, УФА (Німеччина).

I. Німеччина. Берлін. Від’їзд з річкового вокзалу на пароплаві дітей на відпочинок до м. Штеттін. Діти на березі Балтійського моря.

II. Концерт симфонічного оркестру Берлінської опери під час обідньої перерви на одному з промислових підприємств Німеччини. Диригує Г. Шмідт. Присутні: адміністрація, робітники, військові.

III. Німеччина. Професійна підготовка операторів служби розвідки ВПС Німеччини. Дівчата на заняттях, у гуртожитку, під час відпочинку.

IV. Німеччина. Дортмунд. Виступ на стадіоні рейхсміністра пропаганди Й. Геббельса із закликом воювати до переможного кінця, незважаючи на бомбардування англійської авіації та інші труднощі.

124. НІМЕЦЬКИЙ ТИЖНЕВИЙ ОГЛЯД. Кіножурнал, 1943 р., № 234. Арх. № 3271. ЦФО (Німеччина).

I. “Східний” фронт. Імпровізований бій биків, організований іспанськими легіонерами.

II. Норвегія. Солдати вермахту під час відпочинку.

III. “Східний” фронт. Участь військ вермахту в боях південніше Ладозького озера (РРФСР). Артилерійський вогонь. Надання пораненому першої медичної допомоги на перев’язочному пункті, відправлення до польового госпіталю.

IV. “Східний” фронт. Бойові дії в районі м. Орел (РРФСР). Атака танків. Відбиття нальоту радянської авіації. Німецькі військові на вулицях населеного пункту. Пошкоджена радянська військова техніка.

V. Україна. Чернівці. Відвідання Північної Буковини членами іноземних військових місій у Румунії.

VI. Франція. Париж. Парад танкової дивізії СС “Адольф Гітлер” на Єлисейських Полях. Командувач групи армій “Захід”, генерал-фельдмаршал К. Рундштедт приймає парад. Серед присутніх – командир дивізії, генерал зброї СС З. Дітріх, обергрупенфюрер СС Гауссер.

125. НІМЕЦЬКИЙ ТИЖНЕВИЙ ОГЛЯД. Кіножурнал, 1943 р., № 594. Арх. № 3273. ЦФО, УФА (Німеччина).

I. Іспанія. Мадрід. Збори 3-ї національної фаланги. Виступає (синхр.) Ф. Франко.

II. Франція. Париж. Новорічна зустріч дипломатичних представників, акредитованих у Франції, з главою держави, маршалом А. Петеном. Серед присутніх – папський нунцій В. Валері, прем’єр-міністр П. Лаваль.

III. Протекторат Богемії і Моравії. Прага. Прийняття присяги новобранцями чеського урядового війська в присутності представників вермахту.

IV. Україна. Житомирська область. Сільськогосподарська виставка в м. Радомишль, організована німецькою окупаційною владою.

V. Італія. Один з конезаводів з вирощування коней для потреб армії. Коні на випасі, на водопої.

VI. Савойські Альпи. Тренування французьких гірськолижників під керівництвом чемпіона Франції Е. Але перед змаганнями з командою Швейцарії.

VII. Німеччина. Берлін. Виступ танцюристів на льоду – подружжя Байєр – у палаці спорту.

VIII. Протекторат Богемії і Моравії. Процес виготовлення шахових фігур. Готові вироби.

IX. Протекторат Богемії і Моравії. Прага. Чемпіон світу з шахів О. О. Альохін проводить сеанс одночасної гри проти празьких шахістів.

X. Хорватія. Загреб. Парад легіонерів, які повернулися зі “Східного” фронту. На трибуні – А. Павелич.

XI. Північно-Африканський фронт. Туніс. Види міста. Виїзд групи військових на бронемашинах у розвідку на південь країни.

XII. Данія. Показ сільськогосподарської худоби в одному з господарств округу. Виступає радник із сільського господарства.

126. НІМЕЦЬКИЙ ТИЖНЕВИЙ ОГЛЯД. Кіножурнал, 1943 р., № 601. Арх. № 3274. ЦФО, УФА (Німеччина).

I. Німеччина. Берлін. Радянські військовополонені приміряють в універмазі одяг і взуття перед відправленням на підприємства країни.

II. Іспанія. Барселона. Урочисте святкування 4-ї річниці перемоги фалангістів над Іспанською республікою. Парад військових частин, народні танці, фейєрверк.

III. Норвегія. Осло. Народна демонстрація і мітинг у зв’язку з прийняттям нового закону про трудову повинність. Виступають прем’єр-міністр В. Квіслінг, рейхскомісар Вірбоден.

IV. Болгарія. Святкування дня народження царя Бориса III. Парад німецьких і болгарських військ. Покладення царем вінка до могили німецьких солдатів, які загинули в роки Першої світової війни.

V. Швеція. Стокгольм. Виступ шведських гімнасток. Серед глядачів – король Густав V.

VI. Бельгія. Брюссель. Виступ (синхр.) італійського співака Тіно Россі.

VII. Норвегія. Змагання на першість країни зі стрибків з трампліна.

VIII. Швейцарія. Цюріх. Міжнародна зустріч з хокею між національними збірними Швейцарії та Угорщини.

IX. Хорватія. Прокладання підземного телефонного кабеля для зв'язку між Німеччиною і Хорватією. Хорватський міністр зв'язку Бежглавич спостерігає за прокладанням останніх метрів кабеля.

127. НІМЕЦЬКИЙ ТИЖНЕВИЙ ОГЛЯД. Кіножурнал, 1943 р., № 612. Арх. № 3275. УФА (Німеччина).

I. РРФСР. Дновський район. Урочисті збори з нагоди 1-го Травня в окупованому німцями с. Вискодь. Вручення представниками окупаційної влади акта на землеволодіння селянину П. Михайлову.

II. [Польща. Деблін.] Приведення до присяги азербайджанського загону добровольців, парад.

III. Румунія. Бухарест. Відкриття виставки проектів автотрас та водних шляхів сполучення у присутності короля Міхая I та глави держави Й. Антонеску.

IV. Україна. Київ. Великодня служба в Андріївській церкві.

V. Франція. Вшанування пам'яті Жанни д'Арк. Відкриття пам'ятників Орлеанській діві в Марселі й Нанті. Парад Легіону французьких добровольців і делегацій молодіжних організацій. Серед присутніх – маршал А. Петен.

VI. Отримання бджолиної отрути в лабораторії одного із бджільництв для виготовлення ліків.

VII. Австрія. Зальцбург. Проведення традиційного Травневого свята. Народні ігри.

VIII. Німеччина. Штеєрмар. Проводи до армії.

IX. Німеччина. Ютеборг. Підготовка у військовій школі офіцерів легкої і важкої артилерії.

128. НІМЕЦЬКИЙ ТИЖНЕВИЙ ОГЛЯД. Кіножурнал, 1943 р., № 615. Арх. № 3276. ЦФО, УФА (Німеччина).

I. Німеччина. Громадяни, вивезені із СРСР для роботи на підприємствах країни: працюють токарі, зварювальники.

II. Іспанія. Севілья. Весняний ярмарок. Серед присутніх – глава держави Ф. Франко.

III. Хорватія. Загреб. I європейський конгрес творців вузькоформатних фільмів. Кіномитці на прийомі у глави держави А. Павелича та міністра закордонних справ М. Будака. Демонстрування фільмів. Відвідання делегатами конгресу села поблизу столиці.

IV. Німеччина. Берлін. Виступ боксерів-аматорів з різних європейських держав перед своїми земляками, які працюють у Німеччині.

V. Швейцарія. Женева. Футбольний матч між збірними командами Угорщини і Швейцарії. Уболівальники на трибунах.

VI. Німеччина. Берлін. Від'їзд дітей на відпочинок до м. Штеттін, що на узбережжі Балтійського моря.

VII. "Східний" фронт. Бойові дії німецьких військ у районі м. Майкоп: стріляє артилерія, вуличні бої в одному з населених пунктів, палають нафтосховища. Піхота, моторизовані частини, танки на марші. Радянські військовополонені.

129. НІМЕЦЬКИЙ ТИЖНЕВИЙ ОГЛЯД. Кіножурнал, 1943 р., № 618. Арх. № 3277. УФА (Німеччина).

I. Німеччина. Ознайомлення гірничих інженерів з Донбасу з організацією праці та побутовими умовами життя німецьких шахтарів.

II. Хорватія. Загреб. Маніфестація з нагоди дня народження глави держави А. Павелича.

III. Швеція. Урочистості, присвячені 65-й річниці від дня народження короля Густава V.

IV. Іспанія. Толедо. Ф. Франко: на зборах військовиків, під час відвідання місць бойової слави.

V. Австрія. Відень. Міжнародний з'їзд журналістів. Учасників вітає начальник відділу преси міністерства пропаганди Німеччини О. Дітріх. Виступає А. Розенберг.

VI. Німеччина. Мюнхен. Відкриття рейхсміністром пропаганди Й. Геббельсом виставки німецького образотворчого мистецтва. Експонати.

VII. Франція. Париж. Стрибки у воду жінок – членів брюссельського союзу.

VIII. Німеччина. Берлін. Кінні перегони. Заїзд. Глядачі на трибунах.

IX. Данія. Копенгаген. Футбольний матч між збірними командами Данії та Швеції. Серед глядачів – королева Данії.

X. Випробовування автомобілів-амфібій у військах СС.

130. НІМЕЦЬКИЙ ТИЖНЕВИЙ ОГЛЯД. Кіножурнал, 1943 р., № 619. Арх. № 3278. ЦФО, УФА (Німеччина).

I. Україна. Населення вітає генерал-губернатора Г. Франка.

II. Сербія. Бєлград. Парад частин добровольців.

III. Росія. Псков. Парад добровольчих частин у день другої річниці початку війни проти СРСР.

IV. "Східний" фронт. РРФСР. Відвідання японською військовою місією ділянки фронту між Ленінградом та Ільменським озером. Японський військовий аташе в Берліні, генерал Х. Осима відкриває рух через новий міст. Німецькі й японські офіцери спостерігають за веденням артилерійського вогню.

V. Турецька військова місія на південній ділянці "Східного" фронту. Німецькі й турецькі офіцери спостерігають за спільними тактичними навчаннями німецьких танкових військ і авіації. Серед присутніх – генерал-фельдмаршал Е. Манштейн.

VI. “Східний” фронт. Бойові дії німецьких військ у районі Мурманська (РРФСР). Артпідготовка перед наступом ударних частин. Штурм піхотою радянського укріплення.

VII. Атлантика. Розкидування німецькою флотилією винищувачів підводних човнів глибинних бомб біля французького узбережжя.

VIII. Данія. Копенгаген. Сільськогосподарська виставка. Показ племінної худоби. Почесна гостя – королева Данії.

IX. Україна. Черкаси Київської області. Щоденні роботи в радгоспі. Випас коней, великої рогатої худоби. Генерал-комісар Київського генерального округу Магунія контролює хід будівництва ферм.

X. Німеччина. Чемпіонат країни з плавання.

131. НІМЕЦЬКИЙ ТИЖНЕВИЙ ОГЛЯД. Кіножурнал, 1943 р., № 621. Арх. № 3279. ЦФО, УФА (Німеччина).

I. Німеччина. Збори на заводі, де працюють робітники з України. Виступає керівник підприємства.

II. Польща. Навчання з військової підготовки добровольців “українського визвольного війська”. За навчанням спостерігають німецькі офіцери.

III. Іспанія. Більбао. Урочисте святкування 6-ї річниці звільнення міста іспанським національним військом. Покладення вінка до пам’ятника генералу Молю. Парад частин фаланги. Парад приймає міністр партійних справ Арест.

IV. Протекторат Богемії і Моравії. Прага. Святкування 71-ї річниці від дня народження президента протекторату Е. Гаха. Зустріч президента з обергрупенфюрером СС Таммом. Парад почесного батальйону.

V. Франція. Арль. Бій биків у старовинному амфітеатрі.

VI. Франція. Париж. Кінні перегони на Монмартрі.

VII. Франція. Париж. Парад танкової дивізії СС “Адольф Гітлер” на Єлисейських Полях. Командувач групи армій “Захід”, генерал-фельдмаршал К. Рундштедт приймає парад. Серед присутніх – командир дивізії, генерал зброї СС З. Дітріх, обергрупенфюрер СС Гауссер.

VIII. “Східний” фронт. РРФСР. Бойові дії під час наступальної операції військ вермахту в районі Орла і Бєлгорода. Командувач 9-ї армії, генерал-полковник В. Модель біля бронемашини. Наліт радянської авіації. Танковий бій. Радянські військовополонені.

132. НІМЕЦЬКИЙ ТИЖНЕВИЙ ОГЛЯД. Кіножурнал, 1943 р., № 622/22. Арх. № 3280. ЦФО (Німеччина).

I. Середземноморський фронт. Італія. Переправлення через Мессинську протоку військової техніки для німецьких частин у Сіцилії. Десантування підкріплення. Обстріл береговою артилерією та бомбардувальниками англо-американського флоту. Проходять англо-американські військовополонені.

II. Випробовування автомобілів-амфібій у військах СС.

III. “Східний” фронт. Відвідання румунських військ у Криму румунським міністром національної оборони, генералом К. Пантаці.

IV–V. “Східний” фронт. День відпочинку німецьких військ. Солдати готуються до бою.

133. НІМЕЦЬКИЙ ТИЖНЕВИЙ ОГЛЯД. Кіножурнал, 1943 р., № 624. Арх. № 3281. ЦФО, УФА (Німеччина).

I. Австрія. Дівчата з Білорусії під час поїздки по Тіролю. Види міста. Учасниці “прикордонного” семінару для працівників дитячих садків.

II. Протекторат Богемії і Моравії. Традиційне свято початку жнив. Міністр сільського й лісового господарства А. Хрубі робить зажинок.

III. Хорватія. Ваграм. Зустріч глави держави А. Павелича з членами молодіжної організації усташів.

IV. Голландія. Арнгейм. Щорічні змагання вершників.

V. Верхній Шлеськ. Спортивні змагання між робітниками з різних країн, що прибули на роботи у Німеччину. Футбольний матч між командами Франції і Протекторату Богемії і Моравії.

VI. Франція. Глава режиму А. Петен нагороджує турецького посла Рафіка Еркіна Великим Хрестом Почесного Легіону. Серед присутніх – прем’єр-міністр П. Лаваль.

VII. Німеччина. Мюнхен. Відвідання країни іспанськими студентами. Покладення вінка до бюста Людвика Максиміліана в залі почесних гостей університету його імені. Ознайомлення з експонатами Будинку німецького мистецтва.

VIII. Італія. Рим. Руйнування, спричинені англо-американським бомбардуванням. Принцеса П’ємонту на руїнах житлових будинків. Папа Пій XII оглядає зруйновану базиліку св. Лоренца.

IX. Греція. Салоніки. Прибуття на аеродром німецького генерал-фельдмаршала Е. Роммеля під час відвідання Середземноморського фронту.

X. Україна. Коломия. Мітинг і парад добровольчих частин стрілецької дивізії СС “Галичина”. Губернатор дистрикту “Галичина”, бригаденфюрер О. Вехтер приймає парад. Серед присутніх – віце-губернатор О. Бауер.

XI. Складання присяги та польові навчання солдатів естонського добровольчого батальйону СС “Нарва”.

134. НІМЕЦЬКИЙ ТИЖНЕВИЙ ОГЛЯД. Кіножурнал, 1943 р., № 626. Арх. № 3282. ЦФО, УФА (Німеччина).

I. Німеччина. Робітники з України і Росії на сільськогосподарських роботах. Сінокіс, збирання картоплі, доїння корів.

II. Україна. Сільськогосподарські роботи, організовані німецькою окупаційною владою. Збирання фруктів, догляд за худобою і птицею.

III. Румунія. Дівчата займаються фізичними вправами. Спортивний танок у виконанні молодих румунок.

IV. Німеччина. Берлін. Вистава в одному з кабаре для французьких громадян, вивезених на роботи до Німеччини. Виступає танцювальна пара, грає оркестр. Глядачі.

V. Франція. Віші. Кінні перегони за великий приз міста. Серед присутніх – маршал А. Петен.

VI. Іспанія. Велогонка Мадрід – Валенсія. Спортсмени на дистанції. Глядачі. Фінішує Д. Родрігес.

VII. Італія. Сицілія. Наліт англо-американської авіації. Збитий англо-американський бомбардувальник. Переправлення німецьких солдатів і техніки на материк через Мессинську протоку під захистом зенітних батарей. Генерал Г. Хубе у колі військових перед від’їздом з острова.

135. DIE DEUTSCHE WOCHENSCHAU (НІМЕЦЬКИЙ ТИЖНЕВИЙ ОГЛЯД). Кіножурнал, 1943 р., № 669. Арх. № 3284. УФА (Німеччина). Оператори Гайнце, Деммер, Клемке, Г. Лантшнер, Музегольд, Райхайт, Шаїрер, Шафганс, Шиффко, Г. Шмідт.

I. Німеччина. Берлін. Футбольний матч на Олімпійському стадіоні між командами Дрездена і Берліна. Уболівальники на трибунах.

II. Німеччина. Мюнхен. Відкриття рейхсміністром пропаганди Й. Геббельсом виставки німецького образотворчого мистецтва. Експонати.

III. Австрія. Відень. Міжнародний з’їзд журналістів. Учасників вітає начальник відділу преси міністерства пропаганди Німеччини О. Дітріх. Виступає А. Розенберг.

IV. Південь Франції. Парад легіону французьких добровольців. Вояки отримують нагороди.

V. Чорногорія. Операція німецьких військ проти партизанів. Стріляє артилерія. Піхота в горах. Бій за населений пункт. Полонені партизани.

136. DIE DEUTSCHE WOCHENSCHAU (НІМЕЦЬКИЙ ТИЖНЕВИЙ ОГЛЯД). Кіножурнал, 1943 р., 2 ч., № 678. Арх. № 3285. УФА (Німеччина).

I. Цар Болгарії Борис III: вітає демонстрантів з балкону; зустрічається з А. Гітлером.

II. Франція. Париж. Колона французьких легіонерів проходить вулицями; в залі під час виступу партійного керівника.

III. Іспанія. Малага. Вид населеного пункту. Дівчата: під час розваг; у строю.

IV. Південь Фінляндії. Косовиця.

V. Румунія. Бухарест. Глава держави, маршал Й. Антонеску вітається з військовими, серед глядачів під час спортивних змагань у басейні.

VI. Німеччина. Берлін. Футбольний матч на Олімпійському стадіоні. Глядачі на трибунах.

VII. “Східний” фронт: піхотний батальйон на марші, під час відпочинку, відправляється на бойові позиції.

VIII. [Росія.] Об’їзд коней на конезаводі.

IX. Україна. Донбас. Робітники під наглядом німців працюють на відбудові металургійного заводу.

X. “Східний” фронт. Німецькі льотчики під час відпочинку. Імпровізована корида, влаштована для німецьких вояків солдатами іспанської дивізії.

XI–XIII. “Східний” фронт. Район озера Ладога (РРФСР). Генерал-фельдмаршал Г. Кюхлер з офіцером біля трапа літака. Будівництво укріплень, мінування території. Бій за один з населених пунктів. Транспортування на позицію та підготовка до бою далекобійної гармати “Thor”.

137. DIE DEUTSCHE WOCHENSCHAU (НІМЕЦЬКИЙ ТИЖНЕВИЙ ОГЛЯД). Кіножурнал, 1943 р., № 691. Арх. № 3287. УФА (Німеччина).

I. Німеччина. Льотчик-випробувач у кабіні нового літака перед польотом. Обговорення з конструкторами нової моделі після польоту.

II. Німеччина. Мангейм. Маніфестація й мітинг з нагоди успішних дій німецьких військ на фронтах. Вручення військових нагород.

III. Німеччина. Берлін. Виступ фігуристів на стадіоні з нагоди святкування 50-річчя Берлінського ковзанярського клубу. Глядачі на трибунах.

IV. Німеччина. Відправлення населенням книжок для поранених солдатів.

V. Італія. Спорудження берегових укріплень. Колона танків “тигр” прямує на позиції. Новоприбулий артилерійський батальйон маскує гармати, запасається водою. Артилерія веде вогонь. Англо-американські військовополонені.

VI. Середземноморський фронт. Греція. Обстріл англо-американських берегових укріплень німецькими кораблями за підтримки авіації. Висадка десанту.

VII. “Східний” фронт. Крим. Відвідання румунським міністром національної оборони К. Пантаці румунських військ.

VIII. “Східний” фронт. Німецькі піхотинці: під час відпочинку, розваг, на марші й бойових позиціях.

138. НІМЕЦЬКИЙ ТИЖНЕВИЙ ОГЛЯД. Кіножурнал, 1943 р. Арх. № 3269. ЦФО, УФА (Німеччина).

I. Пропагандистський сюжет: заклик до українських дівчат виїздити на роботи до Німеччини. Використано агітаційні плакати.

II–IV. Італія. Сіцілія. Переправлення німецьких військ на поромах через Мессинську протоку. Висадка парашутистів. Берегова батарея й кораблі ведуть бій з британсько-американським десантним

флотом. Бомбардування авіацією англо-американського транспортного флоту.

V. Греція. Салоніки. Німецькі військовики зустрічають на аеродромі генерал-фельдмаршала Е. Роммеля. Доставка на Середземноморський фронт танків “тигр”.

139. БИТВА ЗА НАШУ РАДЯНСЬКУ УКРАЇНУ. Кінофільм, 1943 р., 7 ч. Арх. № 592. Центральна студія кінохроніки і Укркінохроніка. Режисери Ю. Солнцева, Я. Авдієнко. Художній керівник О. Довженко. Оператори В. Афанасьєв, К. Богдан, М. Биков, Б. Вакар, М. Глідер, М. Гольбріх, І. Гольдштейн, І. Запорожський, М. Капкін, П. Касаткін, І. Кацман, В. Комаров, Ю. Кун, Г. Могилевський, В. Орлянкін, Б. Рогачевський, С. Семенов, В. Смородін, А. Соф’їн, С. Урусевський, В. Фроленко, С. Шейнін, В. Штатланд та ін.

Про боротьбу проти нацистів на території України в 1941–1943 рр.

Парад військ вермахту в Парижі. Серед присутніх – А. Гітлер, В. Кейтель.

Україна перед війною: види Києва, Дніпрогес ім. В. І. Леніна; сінокіс у колгоспах, збирання буряка ланками М. В. Гнатенко і М. С. Демченко; виплавлення сталі й чавуну на Дніпровському металургійному заводі ім. Ф. Е. Дзержинського, видобування вугілля О. Г. Стахановим; агроном, академік АН УРСР Т. Д. Лисенко в лабораторії. Мітинг у Львові з нагоди включення Західної України до складу УРСР, виступає О. П. Довженко. Демонстрація на Хрещатику і спортивний парад на стадіоні ім. М. С. Хрущова у Києві. Поет А. Малишко читає (синхр.) свого вірша.

Літаки люфтваффе завдають ударів по містах і селах України. Г. Герінг в одному з українських сіл. Оборона Києва, Одеси, Харкова. Евакуація на схід населення, майна колгоспів і радгоспів. Евакуація військ з Одеського порту. Відступ військ Червоної армії восени 1941 р.

Виробництво танків і снарядів на заводах Уралу, евакуйованих з України. Битва за Москву. Німецьке кладовище. Бойові дії військ Червоної армії влітку 1943 р., під час визволення України. Німецькі військовополонені. Жінки розповідають (синхр.) про знущання нацистів. Збирання врожаю на визволеній території. Жительки с. Рудня-Хочинська на Житомирщині тягнуть борону.

Спільна нарада керівництва партизанських загонів Правобережної України. Серед присутніх – С. А. Ковпак, Д. С. Коротченко, О. Ф. Федоров, С. В. Руднєв. Партизанські загони на марші. Перехід на бік партизанського з’єднання під командуванням О. М. Сабурова словацьких вояків на чолі з капітаном Я. Налєпкою. Бій за село. Виступ (синхр.) на Всеслов’янському мітингу партизана, Героя Радянського Союзу В. М. Яремчука.

Битва за Харків. Робота польового госпіталю. Бійці біля вбитого командира одного з полків 93-ї гвардійської дивізії Степового фронту, майора Г. Рудика, який першим увірвався на околиці Харкова. Зустріч місцевого населення з червоноармійцями на центральній площі міста. Професор Харківського університету та його асистент серед знищених нацистами книг. Професор Харківського медичного інституту Л. П. Ніколаєв розповідає (синхр.) про життя за часів окупації. Хірург госпіталю Г. М. Джинчвіладзе, гвардії старший сержант П. Коровкін, жителька міста М. Підченко розповідають про знищення нацистами цивільного населення і військовополонених. Загальноміський мітинг з нагоди визволення Харкова. На трибуні – М. С. Гречуха, І. С. Конєв, Д. С. Коротченко, Г. К. Жуков. Виступає (синхр.) член Військової ради фронту, генерал-лейтенант М. С. Хрущов.

Кінопортрети Героїв Радянського Союзу О. І. Молодчого, І. Ф. Кириченка, М. З. Бондаренка, Г. О. Куроп'ятникова, Ф. Поночевного, Б. Ляха, С. І. Руденка, Б. і Д. Глинків, А. Г. Кравченка, Підопригори, П. О. Білика. Жителі Глухова вітають генерала К. К. Рокоссовського. Визволення міст Конотоп, Артемівськ, Краматорськ, Маріуполь, Барвінкове, Полтава. Мітинг у Сталіно з нагоди визволення міста. Виступає Д. С. Коротченко. Командувач Південного фронту, генерал-полковник Ф. І. Толбухін і член Військової ради фронту К. О. Гуров. Німецькі військовополонені. Використано кадри німецької кінохроніки.

140. ВОЕННЫЙ УРОЖАЙ. Кінофільм, 1943 р. Арх. № 3208. Алма-Атинська кіностудія. Режисер М. Шапсай. Оператор А. Шнірман.

Про збирання врожаю зернових у колгоспі ім. Комінтерна (Казахстан). Працюють жінки, літні чоловіки, школярі, що прибули з міста. Обоз із хлібом.

141. ОРЛОВСКАЯ БИТВА. Кінофільм, 1943 р., 4 ч. Арх. № 3355. Центральна студія кінохроніки. Режисери Р. Гиков, Л. Степанова. Оператори А. Гафт, М. Гольбріх, І. Гутман, В. Доброницький, Є. Золовський, Р. Кармен, А. Козаков, А. Крилов, Ф. Леонтович, І. Малов, Я. Марченко, Г. Могилевський, Ю. Монгловський, Б. Небилицький, Г. Островський, М. Посельський, М. Пруднікoв, В. Смородін, О. Солодков, А. Соф'їн, А. Фролов.

Про провал літнього наступу нацистських військ та ліквідацію Орловського плацдарму противника. Наступ військ вермахту 5 липня. Рух німецьких танків, моточастин, піхоти. Бомбардувальники скидають бомби на передній край радянської оборони. Радянські сапери мінують підступи до оборонного рубежу. Відбиття німецької танкової атаки артилерією. Стріляють "катюші". Контратака сухопутних військ Червоної армії. Тіла загиблих німців, розбита техніка: танки нового зразка "тигр" і "пантера", штурмові гармати "Фердинанд". Зосередження радянських ударних груп на ділянках Брянського фронту.

12 липня. Початок Орловської стратегічної наступальної операції. Артпідготовка. Атака штурмових загонів піхоти за підтримки авіації. На КП – командувач Брянського фронту, генерал-полковник М. М. Попов та члени Військової ради фронту. Форсування річки. Обстріл артилерією ворожих вогневих точок. Розчищення саперами шляху для танків. Повітряні бої винищувачів. Визволення міст Мценськ, Болхов. Командувач Західного фронту, генерал-полковник В. Д. Соколовський і член Військової ради фронту, генерал-лейтенант М. О. Булганін біля карти. Вихід кіннотників у тил ворожих військ. Переслідування танками відступаючих частин вермахту. Наступ військ Центрального фронту на лівому фланзі. Артилерія веде вогонь. На КП – командувач фронту, генерал армії К. К. Рокоссовський. Визволення м. Орел. Похорон командира 308-ї стрілецької дивізії Брянського фронту, генерал-майора Л. М. Гуртьєва і танкістів 17-ї гвардійської танкової бригади та 34-го окремого гвардійського танкового полку, які загинули в бою за місто. Бєлгородсько-Харківська наступальна операція. Командувачі фронтів: Воронезького – генерал армії М. Ф. Ватутін, Степового – генерал-полковник І. С. Конєв. Вступ військ Червоної армії до м. Бєлгород. Салют у Москві на честь визволення Орла й Бєлгорода. Використано кадри німецької кінохроніки.

142. СУД ИДЕТ. Кінофільм, грудень 1943 р., 5 ч. Арх. № 515. Центральна студія кінохроніки.

Судовий процес військового трибуналу 4-го Українського фронту у справі про злочини окупаційної влади у Харкові й Харківській області. На лаві підсудних: капітан німецької контррозвідки В. Лангхельд, співробітник таємної поліції Харкова Р. Рецлав, лейтенант СС Г. Ріц, водій харківського гестапо М. Буланов. Допити підсудних, виступи свідків та державного обвинувача. Серед присутніх на процесі – радянські письменники Л. М. Леонов, О. М. Толстой, І. Г. Еренбург, іноземні журналісти. Звинувачувальні кінокадри із зображенням зруйнованих українських міст і сіл, руїн Смоленська, тіл закатованих радянських громадян у Києві, Полтаві, Сталіно, Осипенко, Таганрозі. Виконання вироку.

143. КІНОСЮЖЕТ. Лютий–березень 1943 р., 3 ч. Арх. № 2039. Центральна студія кінохроніки.

Бойові дії частин Червоної армії з визволення Харкова. Автоматники ведуть бій у передмісті. Палаючий залізничний ешелон із цистернами, підпалений нацистами. Населення і пожежна команда під час боротьби із вогнем. Радянські війська на вулицях міста. Рух військової техніки по шосе Харків – Полтава. Зенітники ППО на площі Ф. Дзержинського відбивають наліт люфтваффе. Начальник Генштабу, генерал армії О. М. Василевський, командувач Воронезького фронту, генерал-полковник П. І. Голіков, член військової ради 60-ї армії, генерал-пол-

ковник Ф. Ф. Кузнєцов біля оперативної карти у Ставці командування фронту. Командувач 3-ї гвардійської танкової армії, генерал-лейтенант П. С. Рибалко, командувач 69-ї армії, генерал-лейтенант М. І. Казаков, командир 27-ї важкої гарматної артилерійської бригади, полковник Л. І. Мельников, начальник політуправління Воронезького фронту, генерал-майор С. С. Шатилов на вулицях міста. Загальноміський мітинг з нагоди визволення Харкова. Звільнення з концтабору військовополонених. Жителі біля тіл закатованих громадян. Колона німецьких військових, взятих у полон під час боїв за місто. Руїни Балашевського мосту. Робітники Харківського тракторного заводу ім. С. Орджонікідзе розбирають завали в цехах.

144. КІНОСЮЖЕТ. Червень 1943 р. Арх. № 3255. ЦФО, УФА (Німеччина).

Про викопування й ексгумацію останків жертв масових страт, учинених органами НКВС СРСР наприкінці 30-х рр. XX ст. у м. Вінниця, що були проведені німецькою окупаційною владою. Серед присутніх – члени міжнародної комісії, експерти та журналісти, місцеві жителі. Експерти та патологоанатом за роботою. Речі загиблих: книги, молитовники, образки, одяг священиків та натільні хрести, сімейні фото, предмети домашнього вжитку.

145. КІНОСЮЖЕТ. Вересень 1943 р., 2 ч. Арх. № 5290. Центральна студія кінохроніки.

Суми. Види міста, визволеного від нацистської окупації. Жителі розмовляють з бійцями, читають останні номери радянських газет. Виступ у міському парку армійської художньої самодіяльності. Зруйнований міст через р. Псел. Відбудова залізничного полотна. Допит військовополонених, німецьке кладовище на околиці міста. Артилеристи ведуть вогонь по ворогу.

146. КІНОСЮЖЕТ. Вересень 1943 р., 2 ч. Арх. № 2036. Центральна студія кінохроніки.

Полтавська область. Нарада командирів 33-го стрілецького корпусу 5-ї гвардійської армії Степового фронту перед початком наступальної операції по звільненню м. Кременчук. Серед присутніх – командувач армії, генерал-лейтенант О. С. Жадов, командувач 32-го гвардійського стрілецького корпусу, генерал-лейтенант О. І. Родимцев, командувач 95-ї стрілецької дивізії, генерал-майор М. С. Никитченко, командувач 1-го механізованого корпусу, генерал-лейтенант М. Д. Соломатін, начальник штабу армії, генерал-майор М. І. Лямін, начальник політуправління армії, полковник Ф. А. Катков. Командувач 66-ї гвардійської десантної дивізії, полковник М. М. Смирнов на КП роз’яснює командирам бойове завдання. Автоматники ведуть вуличний бій. Обстріл ворожих позицій мінометниками. Жителі зустрічають визволителів.

Види зруйнованого міста. Знищена нацистами велика рогата худоба. Розміновування території. Німецькі військовополонені.

147. КІНОСЮЖЕТ. Вересень 1943 р. Арх. № 2047. Центральна студія кінохроніки.

Маріуполь Сталінської області. Звільнення міста частинами 44-ї армії Південного фронту. Бій у руїнах Маріупольського металургійного заводу "Азовсталь" ім. С. Орджонікідзе. Радянські війська на вулицях міста. Зустріч командування з населенням. Види зруйнованого заводу; порт із напівзатопленими човнами.

148. КІНОСЮЖЕТ. Жовтень 1943 р. Арх. № 2215. Центральна студія кінохроніки. Оператор М. Шнейдеров.

Запорізька область. Бойові дії частин 28-ї і 51-ї армій 4-го Українського фронту з визволення Мелітополя. Артилерія веде вогонь по місту. Вуличні бої. Види зруйнованого міста. Тіла загиблих німецьких вояків, кладовище, трофейні танки "тигр".

149. КІНОСЮЖЕТ. Жовтень 1943 р., 3 ч. Арх. № 5293. Центральна студія кінохроніки.

Бойові дії військ Південно-Західного фронту з ліквідації Запорізького плацдарму противника та визволення м. Запоріжжя. Вогонь зенітних гармат та мінометів по ворожих позиціях у районі міста. Захоплений у полон німецький офіцер вказує на карті місце розташування своїх військ. Командувач 23-го танкового корпусу 12-ї армії, генерал-лейтенант Ю. Г. Пушкін розмовляє з командиром однієї з бригад перед наступом. Атака танків і піхоти. На СП командувачі: 23-го танкового корпусу – генерал-лейтенант Ю. Г. Пушкін, 3-ї гвардійської армії – генерал-лейтенант Д. Д. Лелюшко, 1-го гвардійського механізованого корпусу – генерал І. М. Руссіянов. Член Військової ради фронту, генерал-лейтенант О. С. Желтов серед командирів, на СП з командувачем 27-ї стрілецької дивізії, генерал-майором В. С. Глєбовим. Радянські війська на вулицях міста. Повернення жителів. Зруйновані Дніпрогес ім. В. І. Леніна, залізнична станція "Запоріжжя–Південне", металургійний завод "Запоріжсталь" ім. С. Орджонікідзе, житлові й адміністративні будинки.

Кінопортрети командувачів: 5-ї гвардійської танкової армії – генерал-лейтенанта П. О. Ротмістрова та 1-го кавалерійського корпусу – генерал-лейтенанта В. К. Баранова.

150. ГОРОД ЗАПОРОЖЬЕ ОСВОБОЖДЕН. Кіносюжет, жовтень 1943 р. Арх. № 5294. ЦСДФ. Оператори А. Брантман, І. Грачов, В. Єшурін, М. Капкін.

Артилерійський обстріл міста. Атака піхоти й танків. На СП – командувачі військових частин Південно-Західного фронту: 23-го танкового корпусу – генерал-лейтенант Ю. Г. Пушкін, 3-ї гвардійської армії – генерал-лейтенант Д. Д. Лелюшко, 1-го гвардійського механізованого корпусу – генерал І. М. Руссіянов. Група німецьких військових, захоплених у полон під час бою. Види зруйнованих металургійного заводу “Запоріжсталь” ім. С. Орджонікідзе, Дніпрогесу ім. В. І. Леніна. Населення зустрічає танкові частини. Салют у Москві на честь визволення Запоріжжя.

151. КІНОСЮЖЕТ. Листопад 1943 р., 2 ч. Арх. № 2183. Центральна студія кінохроніки. Оператори О. Казначеєв, Л. Котляренко, А. Левітан, С. Стояновський.

Північно-Кавказький фронт. Мітинг перед початком проведення Керченсько-Ельтигенської десантної операції. Виступають представник Ставки Верховного Головнокомандування, Маршал Радянського Союзу С. К. Тимошенко, підполковник Ширяєв. Артпідготовка береговими гарматами. Форсування Керченської протоки. Висадка десанту на Кримський півострів під вогневим прикриттям 59-го гвардійського Новоросійського артилерійського полку. Штурм фортеці Єнікале. Звільнений населений пункт Опасноє.

152. КІНОСЮЖЕТ. Листопад 1943 р. Арх. № 2476. Центральна студія кінохроніки. Оператор І. Гольдштейн.

Переправлення радянських танків понтонним мостом через Дніпро. Частини 1-го Українського фронту на вулицях визволеного Києва. Група піхотинців під час відпочинку на вулиці Червоноармійській. Зруйновані споруди. Сапери із собаками шукають у будинку ЦК КП(б)У вибухівку. Привезення на завод “Арсенал” для ремонту трофейних німецьких гармат.

153. КІНОСЮЖЕТ. 1943 р. Арх. № 2053. Центральна студія кінохроніки. Оператори М. Биков, В. Орлянкін.

Київ. Зруйнований залізничний міст через Дніпро. Руїни залізничного вокзалу. Відбудова залізничної колії, вокзалу, ТЕЦ. Мітинг з нагоди відкриття руху по відбудованому мосту. Проходить потяг з боєприпасами та зброєю.

154. КІНОСЮЖЕТ. 1943–1944 рр. Арх. № 2255. Центральна студія кінохроніки.

Знатна трактористка П. М. Ангеліна: з бригадою під час роботи на полях Казахстану (1943); на батьківщині – у Старо-Бешеві Сталінської області (1944).

155. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. Квітень–червень 1943 р., 8 ч. Арх. № 2057. Центральна студія кінохроніки. Оператори Б. Вакар, П. Вершигора, М. Глідер, І. Запорожський, О. Смолка.

Крим. Доставка партизанами у табір вантажу, отриманого з Великої землі. Командир 2-го сектора загонів М. Д. Луговий, начальник особливого відділу Колодязний, начальник штабу М. К. Котельников оглядають місцевість. Перехід колишнього наукового співробітника Сімферопольського педінституту Б. Газієва з добровольчої армії до партизанського загону.

Зустріч командира партизанського загону Сєверського та командира Бахчисарайського загону М. А. Македонського з розвідницею К. Федченко, яка повернулась із завдання. Доставка у табір німецьких військовополонених. Прибуття морським катером зв'язкових з Великої землі. Переправлення пораненого на катер. Партизани-коректувальники спрямовують вогонь батарей на район, зайнятий ворогом. Працює радист.

Хойницький район Гомельської області (Білорусія). Прибуття у табір Сумського партизанського з'єднання кінооператора М. Глідера. Г. Я. Базима зустрічає групу партизанів, що відстали від основного загону під час спроби перетнути залізницю в межиріччі Прип'яті й Дніпра. Вступ партизанських загонів с. Аревичі. Форсування р. Прип'ять. Операція під керівництвом М. І. Павловського з розгрому Прип'ятської флотилії ворога. Захоплення трофеїв. Серед бійців – П. П. Вершигора. Зустріч партизанів із жителями с. Дроньки.

Спільна нарада членів нелегального ЦК КП(б)У та командирів і комісарів партизанських з'єднань Правобережної України у розташованому поблизу с. Картеничі (Білорусія) партизанському з'єднанні О. М. Сабурова. Серед присутніх – секретар ЦК КП(б)У Д. С. Коротченко, секретар ЦК ЛКСМУ М. А. Кузнєцов, генерал-майори С. В. Руднєв, С. А. Ковпак, О. Ф. Федоров та ін.

Закладання вибухівки під міст групою партизанів.

Лісовий партизанський табір у Ровенської області. Працюють похідна друкарня, госпіталь. Секретар ЦК КП(б)У Д. С. Коротченко вручає партизанам урядові нагороди.

156. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. Травень–серпень 1943 р., 4 ч. Арх. № 2060. Центральна студія кінохроніки. Оператор В. Фроленко.

Про окремі події в житті Житомирського партизанського з'єднання під командуванням О. М. Сабурова. Група вояків 101-го

словацького полку на чолі з капітаном Я. Налєпкою, які перейшли в партизанське з’єднання, зустрічаються в районі м. Єльськ (Білорусія) з генерал-майором, Героєм Радянського Союзу О. М. Сабуровим.

Урочисте зібрання у партизанському таборі поблизу с. Жмурноє Обручевського району (Білорусія) з нагоди 1-ї річниці від дня створення загону ім. М. О. Щорса. У президії – секретар Кам’янець-Подільського обкому партії С. А. Олексенко, начальник штабу партизанського з’єднання І. І. Бородачов, командир Чернігівсько-Волинського з’єднання, генерал-майор, Герой Радянського Союзу О. Ф. Федоров, О. М. Сабуров. Виступає командир загону М. В. Таратуто. Нагородження партизанів.

Підготовка до диверсійного акту в Сарнянському партизанському загоні під командуванням Т. І. Гриба, розквартированого в с. Картеничі Лельчицького району Поліської області (Білорусія). Переправлення партизанів через р. Уборть. Лікар-хірург О. М. Федоров оперує поранених партизанів.

Вручення медалей “Партизану Отечественной войны” членам загону ім. 24-ї річниці РСЧА поблизу с. Дубницьке Лельчицького району. Серед нагороджених – командир партизанського з’єднання О. М. Сабуров, комісар З. А. Богатир.

Відвідання партизанами жителів с. Гнойноє Єльського району. Місце поховання євреїв, розстріляних нацистами в м. Сипучі Піски Лельчицького району. Жительки м. Лельчиці на руїнах власних осель. Бойова операція партизанських загонів по розгрому ворожого гарнізону в м. Давид-Городок Поліської області.

Спільна нарада членів нелегального ЦК КП(б)У та командирів і комісарів партизанських з’єднань Правобережної України у розташованому поблизу с. Картеничі (Білорусія) партизанському з’єднанні О. М. Сабурова. Серед присутніх – начальник УШПР Т. А. Строкач, генерал-майори С. В. Руднєв, С. А. Ковпак, О. Ф. Федоров, В. А. Бегма та ін.

157. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. Липень–серпень 1943 р., 3 ч. Арх. № 2191. Центральна студія кінохроніки. Оператори Б. Вакар, В. Фроленко.

І. Карпатський рейд Сумського партизанського з’єднання під командуванням С. А. Ковпака. Партизани проходять через спалені нацистами села. Мітинг в одному з карпатських сіл. Виступають комісар з’єднання С. В. Руднєв, священик; серед присутніх – С. А. Ковпак. Начальник штабу, Герой Радянського Союзу Г. Я. Базима.

ІІ. Бойові дії партизанського з’єднання під командуванням О. М. Сабурова на території Мозирського району (Білорусія). Пошкоджений інтер’єр церкви в с. Буйноє. Вручення генерал-майором О. М. Сабуровим медалей “Партизану Отечественной войны” членам загону під командуванням Калініченка. Виконання смертного вироку, винесеного зрадникам.

158. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. Серпень 1943 р., 3 ч. Арх. № 2180. Центральна студія кінохроніки. Оператор П. Касаткін.

Житомирська область. Бойові дії партизанської дивізії ім. М. О. Щорса під командуванням С. Ф. Малікова. Партизани Цирюльников і Добровольський у розвідці в районі м. Овруч. Нарада в партизанському таборі за результатами розвідки. Серед присутніх – командир з'єднання С. Ф. Маліков, комісар Л. Г. Бугаєнко, командир загону "За перемогу" І. Ф. Патуржанський, комісар С. Ф. Набока, командир загону ім. В. М. Молотова К. А. Ареф'єв, начальник розвідки А. В. Прокопенко. Мінування залізничного полотна в районі ст. Олевськ. Бої поблизу с. Ігнатопіль (Овруцький район). Захоплення обозу групою партизанів під командуванням В. Л. Гнеденка в районі Коростеня. Доставка трофеїв у табір. Траурний мітинг і похорон партизана П. Д. Масленкова, який загинув під час бойової операції.

159. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. Серпень 1943 р., 5 ч. Арх. № 2040. Центральна студія кінохроніки. Оператори Б. Вакар, Є. Єфімов, І. Кацман, А. Кричевський, Г. Могилевський, В. Смородін, С. Уралов.

Бойові дії військ Степового фронту на підступах до Харкова. Вступ частин до міста. Жителі виходять із місць переховування. Розміновування й розчищення вулиць. Конвоювання німецьких військовополонених. Загальноміський мітинг з нагоди визволення міста. Виступають М. С. Хрущов, І. С. Конєв, професор Терещенко. Серед присутніх – Г. К. Жуков, М. С. Гречуха, Д. С. Коротченко, М. Т. Рильський. Показано кінокадри періоду оборони Харкова у вересні 1941 р. та визволення міста в лютому–березні 1943 р.

160. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. Серпень 1943 р. Арх. № 5286. Центральна студія кінохроніки. Оператор І. Кацман.

І. [Харківська область.] Заступник командира 183-ї стрілецької дивізії 69-ї армії Степового фронту, підполковник Аршинський зачитує особовому складу наказ Верховного Головнокомандувача від 23 серпня 1943 р. про присвоєння дивізії найменування "183-тя Харківська стрілецька дивізія".

ІІ. Дніпропетровськ. Форсування Дніпра частинами Червоної армії. Жителі зустрічають визволителів. Палаючі й зруйновані будинки.

161. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. 1943 р. Арх. № 5421. ЦСДФ. Оператори В. Бєляєв, І. Грачов, А. Ельберт, А. Крилов, А. Хавчін.

І. "Герои Днепра". Голова Президії Верховної Ради СРСР М. І. Калінін вручає нагороди: орден Леніна і медаль "Золотая Звезда" – Героям Радянського Союзу командувачу 132-ї стрілецької дивізії 60-ї армії Воронезького фронту, генерал-майору Т. К. Шкри-

льову та командиру 62-го гвардійського окремого саперного батальйону 47-ї армії, майору Г. Г. Гоциридзе, орден Леніна – академіку АН СРСР О. М. Крилову. Кінопортрети Героїв Радянського Союзу – командира 8-ї гвардійської механізованої бригади 47-ї армії Воронезького фронту, генерал-майора Д. М. Бєлого, командира 120-го стрілецького полку 65-ї армії Центрального фронту, полковника І. А. Бахметьєва, командира ескадрильї 32-го винищувального полку 2-ї повітряної армії Воронезького фронту, капітана М. А. Архипова, командира 270-го винищувального авіаполку 5-ї повітряної армії Степового фронту, капітана М. П. Дунаєва, командира відділення 705-го стрілецького полку 60-ї армії Центрального фронту, старшини І. В. Север'янова.

ІІ. "Днепропетровск сегодня". Ремонт трамвайних колій. Перший після визволення від окупації Дніпропетровська трамвай на вулицях міста. Відбудова металургійного заводу ім. Г. І. Петровського. Будівництво залізничного мосту через Дніпро. Рухається товарний поїзд.

IV. "Дорогобуж". Смоленська область. Війська Західного фронту проходять повз палаючі будинки на околиці міста. Зруйнований залізничний вокзал. Руїни Болдинського монастиря – пам'ятки давньоруського зодчества.

162. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. Вересень 1943 р. Арх. № 5419. Центральна студія кінохроніки.

ІІ. Лозова Харківської області. Вступ до міста артилерійських частин Південно-Західного фронту. Зруйнований залізничний вокзал. Жителі на руїнах власних осель. Розміновування території.

163. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. Вересень 1943 р., 3 ч. Арх. № 5295. Центральна студія кінохроніки. Оператор С. Давидсон.

І. "Лінія іде на Суми". Бійці Червоної армії та місцеве населення в бойових умовах відбудовують залізничний міст і колії в районі ст. Баси поблизу Сум. Сапери проводять перевірку залізничного полотна.

ІІ. Новгород-Сіверський Чернігівської області. Переправлення піхоти через р. Десна, її вступ до міста. Повернення жителів додому.

164. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. Вересень 1943 р. Арх. № 5291. Центральна студія кінохроніки.

І. Синельникове Дніпропетровської області. Пересування радянських військ. Зруйнована залізнична станція. Жителі на руїнах своїх осель.

ІІ. Дніпропетровськ. Руїни залізничного вокзалу. Повернення жителів додому. Просто неба – стоси книг з бібліотеки Гірничого інституту ім. Артема, залишених окупантами під час втечі. Кладовище німецьких, румунських і угорських вояків.

III. Суми. Вид з літака на звільнене місто. Вулицею рухається колона піхотинців. Загальноміський мітинг. Виступають начальник політичного управління Воронезького фронту, генерал-майор С. С. Шатилов, робітник Сумського машинобудівного заводу ім. М. Фрунзе Ігнатенко та ін.

165. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. Вересень 1943 р., 3 ч. Арх. № 2043. Центральна студія кінохроніки.

I. Визволення Сталіно. Бої на підступах до міста. Радянські воїни на вулицях. Повернення населення. Загальноміський мітинг, присвячений визволенню Донбасу. Виступають секретар ЦК КП(б)У Д. С. Коротченко і командувач Південного фронту, генерал-полковник Ф. І. Толбухін. Член Військової ради фронту К. О. Гуров. Руїни; тіла закатованих мирних громадян. Хлопчик зриває хрести з могил на німецькому кладовищі. Добування вугілля вручну на одній з шахт.

II. Краматорськ Сталінської області. Зруйновані житлові й адміністративні будівлі, Краматорський машинобудівний завод. Німецьке кладовище. Робітники йдуть на шахту.

III. Сумська область. Командний склад н-ської частини під час бою за визволення м. Охтирка.

166. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. Вересень 1943 р., 3 ч. Арх. № 5288. Центральна студія кінохроніки.

I. Нижньодніпровськ Дніпропетровської області. Зруйнований Нижньодніпровський трубопрокатний завод ім. К. Лібкнехта. Жителі міста на руїнах своїх осель. Тіла закатованих нацистами радянських громадян.

II. Сталіно. Радянські танки та піхота ведуть вуличний бій. Повернення жителів до міста. Зруйновані будинки. Німецькі військовополонені, кладовище.

167. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. Вересень 1943 р. Арх. № 2070. Центральна студія кінохроніки. Оператор Ю. Кун.

I. Сталіно. Загальноміський мітинг, присвячений визволенню Донбасу. Виступають командувач військами Південного фронту, генерал-полковник Ф. І. Толбухін, секретар ЦК КП(б)У Д. С. Коротченко. Зруйновані житлові й адміністративні будинки, шахти. Німецьке кладовище. Жителі на відбудові Сталінського металургійного заводу ім. Й. В. Сталіна.

II. Краматорськ Сталінської області. Повернення жителів до міста. Корпуси зруйнованих Краматорського машинобудівного заводу і ТЕЦ.

168. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. 1943 р. Арх. № 5418. Центральна студія кінохроніки.

III. Чернігів. Піхотинці ведуть вуличний бій. Зруйноване залізничне полотно. Жителі рятують зі складу підпалену нацистами пшеницю. Зруйнований будинок, в якому 1846 р. проживав Т. Г. Шевченко.

169. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. Вересень 1943 р., 3 ч. Арх. № 2042. Центральна студія кінохроніки.

I. Макіївка Сталінської області. Вуличні бої. Частини 5-ї ударної армії Південного фронту в місті. Населення зустрічає визволителів. Палаючі будинки, руїни. Тіла вбитих мирних жителів.

II. Конотоп Сумської області. Зруйновані цехи паровозоремонтного заводу, руїни залізничного вокзалу. Піхота й артилерія 60-ї армії на вулицях міста. Будинок, де під час тимчасової нацистської окупації розміщувалася біржа праці.

170. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. Вересень 1943 р. Арх. № 2034. Центральна студія кінохроніки.

II. РРФСР. Бойові дії піхоти під час визволення м. Веліж Смоленської області. Руїни житлових споруд.

171. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. Жовтень 1943 р., 2 ч. Арх. № 5292. Центральна студія кінохроніки. Оператори К. Богдан, К. Бровін, І. Гольдштейн, Г. Островський, А. Соф'їн, А. Шафран.

I. "Чернігівський історичний заповідник". Звільнений від нацистської окупації Чернігів. Історичний заповідник. Зруйновані Катерининська церква, Спасо-Преображенський собор, будинок історичного музею. Вид парку з гарматами часів Петра I. Жінки покладають квіти до могили командира артмінполку, гвардії капітана Ш. Рахматуліна, який загинув у боях за визволення міста. Воїни-зенітники, що захищають історичні пам'ятки від нальотів ворожої авіації.

II. "Над Дніпром". Будівництво мосту через р. Дніпро. Штурман 113-го винищувального авіаполку 2-ї повітряної армії Воронезького фронту, гвардії капітан, Герой Радянського Союзу В. М. Орлов готується до вильоту. Радянські літаки під час бойового завдання в районі Переяслава-Хмельницького Київської області.

III. "Герої переправи". Переправлення частин Центрального фронту через р. Дніпро. За рухом військових підрозділів спостерігає комендант переправи, підполковник Г. М. Скляр. Герої Радянського Союзу – командир 70-ї гвардійської стрілецької дивізії 13-ї армії Центрального фронту, генерал-майор І. А. Гусєв, командир 17-го гвардійського стрілецького корпусу 13-ї армії, генерал-лейтенант А. Л. Бондарєв.

172. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. Листопад 1943 р. Арх. № 5285. Центральна студія кінохроніки. Оператори А. Сологубов, Г. Хнкоян.

І. 4-й Український фронт. Командний склад вивчає карту перед початком переправлення. Форсування Сиваша 10-м корпусом 51-ї армії. Автоматники, мінометники, артилеристи переправляються вбрід. Радянські війська на південному березі озера.

173. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. Листопад 1943 р. Арх. № 2204. Центральна студія кінохроніки. Оператор І. Семененко.

І–ІІ. Форсування Дніпра частинами 1-го Українського фронту на підступах до Києва. Переправлення піхоти на човнах і по наведеному мосту під ворожим обстрілом. Захоплення плацдарму.

174. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. Листопад 1943 р. Арх. № 2190. Центральна студія кінохроніки. Оператори О. Смолка, А. Сологубов.

І. "У крымских партизан". Крим. Висадка групи партизанів на берег; у засідці в гірському лісі. Командир дає бойове завдання. Напад на ворожий СП, захоплення полонених.

ІІ. Форсування Дніпра частинами 1-го Українського фронту. Війська в Києві – на площі Богдана Хмельницького, на вулицях міста.

175. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. Листопад 1943 р., 9 ч. Арх. № 2593. Центральна студія кінохроніки. Оператори К. Бровін, Г. Могилевський, В. Орлянкін, А. Шафран.

У визволеному Києві. Радянські війська на вулицях міста. Мітинг біля пам'ятника Т. Г. Шевченку, присвячений звільненню міста від нацистів. Виступають Г. К. Жуков, М. Ф. Ватутін, М. С. Хрущов, Герой Радянського Союзу Т. М. Шашло та ін.

Дарницький концтабір для військовополонених. Тіла закатованих мирних громадян на вулицях міста. Іноземні журналісти оглядають Бабин Яр. Колони німецьких військовополонених проходять вулицями. Повернення жителів до міста. М. С. Хрущов, Г. К. Жуков, М. П. Бажан зустрічаються з киянами. Поранені в госпіталі, організованому черницями Покровського монастиря. Пам'ятники князю Володимиру, Богдану Хмельницькому, Софійський собор, зруйнований Успенський собор Києво-Печерської лаври. Картини італійського майстра XV ст. П'єтро Перуджіно з фондів Музею західного і східного мистецтва, які під час окупації переховував професор С. О. Гіляров.

176. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. Листопад 1943 р., 2 ч. Арх. № 2216. Центральна студія кінохроніки. Оператор М. Биков.

І. Житомирська область. Визволення м. Малин військами 1-го Українського фронту. Артпідготовка. Атака танків і піхоти. Види зруйнованого міста. Пошкоджена ворожа техніка. Німецькі військовополонені. Переховування дітей у підвалі будинку.

177. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. 1943 р. Арх. № 3286. УФА (Німеччина).

I. Герцеговина. Мостар. Парад добровольчої дивізії СС “Принц Еуген”.

II. [Німеччина. Растенбург.] До приміщення штаб-квартири фюрера прямують А. Гітлер і Й. Ріббентроп, генерал-фельдмаршали В. Кейтель та М. Вейхс. Біля будівлі – японський військовий аташе в Берліні, генерал Х. Осима, обергрупенфюрер СС З. Дітріх, генерал артилерії А. Йодль, генерал-фельдмаршал Е. Мільх, керівник трудової служби Йорт. Г. Герінг вітається з рейхсміністром А. Шпеєром та грос-адміралом К. Деніцом, А. Гітлер – з Й. Геббельсом.

III. “Східний” фронт. Бойові дії німецьких військ у районі Орла (РРФСР). Прибуття підкріплення на одну з ділянок фронту. “Зачистка” лісу піхотинцями, оточення села, в якому розташувався партизанський загін.

Один із секторів фронту. Винесення пораненого з поля бою. Обшук і допит полонених радянських вояків. Танкісти у хвилини відпочинку.

178. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. 1943 р. Арх. № 3267. ЦФО, УФА (Німеччина).

III. Атлантика. Загін німецьких кораблів – “мисливців” за підводними човнами несе патрульну службу вздовж узбережжя Франції, розкидує глибинні бомби.

179. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. 1943 р. Арх. № 3288. ЦФО (Німеччина).

I. Герцеговина. Мостар. Жителі міста вітають добровольчу дивізію СС “Принц Еуген”.

II. Німеччина. Збори на паровозобудівному заводі: рейхсміністр А. Шпеєр виступає перед працівниками, нагороджує робітників. Продукція заводу.

III. Атлантика. Бойові дії німецького флоту біля голландського узбережжя. Відбиття нальоту англійських бомбардувальників корабельною зенітною артилерією.

IV. “Східний” фронт. Будівництво німецькими піхотинцями укріплень на березі Чорного моря, обстріл радянського десантного човна.

V. “Східний” фронт. РРФСР. Битва в районі Орла, Бєлгорода, Курська між німецькими й радянськими військами. Повітряний бій. КП дивізії СС. Армійські танкові з’єднання та дивізії СС – напоготові. “Тигри” й піхота в наступі. Підтримка авіації. Взяття у полон радянських військових.

180. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. 1943 р. Арх. № 3293. ЦФО (Німеччина).

I. Італія. Сіцілія. Переправлення німецьких солдатів і техніки через Мессинську протоку на материк під захистом зенітних батарей. Збитий бомбардувальник союзників. Генерал Г. Хубе залишає острів.

II. "Східний" фронт. Бойові дії німецьких військ у межиріччі Дніпра й Сіверського Донця: захоплення одного з населених пунктів, бомбардування радянських військових складів.

III. Північно-Африканський фронт. Туніс. Бомбардування німецькими винищувачами скупчення англо-американських танків. Гірська артилерія обстрілює долину – комунікаційний зв'язок англо-американського постачання. Англо-американські військовополонені. Пошкоджена техніка.

IV. Бойові дії на одній із ділянок "Східного" фронту. Штурм німецькими танками укріпленої височини, штурм села піхотою. Радянські військовополонені.

VI. "Східний" фронт. РРФСР. Повітряний бій німецьких літаків типу Ме-110 із радянськими винищувачами в районі м. Бєлгород.

1944 рік

181. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, січень 1944 р., № 1. Арх. № 146. Укркінохроніка. Оператори Г. Аміров, В. Гулін, Є. Єфімов, П. Касаткін, Г. Могилевський, В. Орлянкін, В. Смородін, А. Шафран.

I. "Тобі, Україно!". Удмуртська АРСР. Виготовлення на Іжевському машинобудівному заводі токарних і фрезерних верстатів для визволеного Києва.

II. "Дарунки далекосхідників". РРФСР. Хабаровськ. Підготовка до відправлення до визволених районів України одягу, взуття, іграшок та інших речей для дітей.

III. "У стародавньому Чигирині". Кіровоградська область. Вид міста після визволення від нацистів. Зруйновані споруди. Поховання у братській могилі страчених окупантами мирних жителів.

IV. "На Першому Українському фронті". Війська 1-го Українського фронту проходять через визволений Житомир. Розбита ворожа техніка, тіла загиблих німецьких вояків. Зруйнований будинок, у якому в 1897–1898 рр. жив письменник М. М. Коцюбинський.

"На підступах до міста". Житомирська область. Бойові дії радянської артилерії, танкових частин і піхоти на підступах до Бердичева. Вуличні бої. Салют у Москві на честь визволення міста.

182. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, січень 1944 р., № 2. Арх. № 147. Укркінохроніка. Оператори М. Барбутлі, І. Бєляков, М. Гольбріх, М. Силенко, В. Томберг, М. Шнейдеров, В. Штатланд.

I. "Кіровоград наш!". Танки й піхота 2-го Українського фронту в атаці. Сапери проводять роботи з розміновування території міста.

II. "Життя повертається до Донбаса". Мітинг шахтарів з нагоди пуску відновленої шахти "Чекіст". Підняття на-гора вагонеток з вугіллям.

III. "Для киян". Київ. Відновлення виробництва на Київському молочному комбінаті: наклеювання етикеток на пляшки з молочними продуктами, розфасовування сиру. Готова продукція.

IV. "Герой транспорту". [Москва.] Голова Президії Верховної Ради СРСР М. І. Калінін вручає залізничнику П. Ф. Кривоносу орден Леніна і Золоту медаль "Серп и Молот" Героя Соціалістичної Праці.

V. "Перший чавун". Єнакієве Сталінської області. Відбудова Єнакіївського металургійного заводу. Плавлення чавуну у відбудованій домні. Залізничний ешелон з чавунними болванками.

183. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, лютий 1944 р., № 3. Арх. № 148. Укркінохроніка. Оператори Г. Александров, М. Барбутлі, А. Лаптій, М. Силенко, С. Уралов, А. Шафран.

I. “Завод відроджено”. Київ. Ремонт танків на Київському суднобудівному заводі “Ленінська кузня”. Робітники О. С. Ярошевський і С. П. Лобода працюють за верстатами.

II. “У рідному університеті”. Київ. Початок занять після визволення міста в Київському державному університеті ім. Т. Г. Шевченка. Професор М. К. Грунський читає лекцію з питань філології.

III. “Шахти Донбасу стають до ладу”. Горлівка Сталінської області. Відновлення шахти № 19–20 тресту “Артемвугілля”. Перше видобуте вугілля. Шахтарі М. М. Афонін і Б. Я. Калюжний біля дошки Пошани.

IV. “На Першому Українському фронті”. Танкові й піхотні частини 13-ї армії у визволеному Ровно. Будинок колишньої резиденції Е. Коха. Бойові дії частин 60-ї армії за визволення м. Шепетівка Кам’янець-Подільської області. Стріляє артилерія; атака піхоти.

184. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, травень 1944 р., № 11. Арх. № 153. Укркінохроніка. Оператори С. Давидсон, І. Кацман, В. Комаров, В. Орлянкін, І. Семененко, М. Топчій, О. Шаповалов.

I. “Київ першотравневий”. Види міста. Парад спортсменів і військових на стадіоні “Динамо”. В урядовій ложі – М. С. Хрущов. Футбольний матч між командами “Динамо” (Київ) і “Спартак”(Москва). Глядачі на трибунах.

II. “Позика перемоги”. Київ. Мітинги на Київському суднобудівному заводі ім. Й. В. Сталіна, на електростанції, у зенітній частині під командуванням старшого лейтенанта Громадіна з нагоди випуску третьої державної воєнної позики. Громадяни підписуються на позику.

III. “Святкові подарунки”. Київ. Відбудова зруйнованого мосту, ремонт судна в затонах суднобудівного заводу ім. Й. В. Сталіна.

IV. “Відродження колгоспу”. Савинці Срібнянського району Чернігівської області. Боронування оранки з використанням корів і трактора. Худоба на тваринницьких фермах. Пасіка.

V. “Іде чавун!”. Сталіно. Перша плавка чавуну у відбудованій домні № 2 Сталінського металургійного заводу ім. Й. В. Сталіна. Серед присутніх – директор заводу П. В. Андрєєв.

185. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, травень 1944 р., № 12–13. Арх. № 156. Укркінохроніка. Оператори Н. Вихирєв, І. Гольдштейн, асистент оператора Г. Монгловська, М. Топчій, О. Шаповалов.

I. “Знак військової слави”. [Київ.] Делегація воїнів 1-го Українського фронту урочисто передає генерал-майору М. С. Хрущову ключ

від Миколаївських воріт Київської фортеці, захоплений у нацистів під час визволення м. Тарнополь. Серед присутніх – М. С. Гречуха, Д. С. Коротченко та ін. Генерал-майор М. С. Хрущов вручає секретареві ЦК КП(б)У О. І. Кириченку орден Кутузова.

II. "Відродимо велетень Дніпродес!". Запоріжжя. Відновлювальні роботи на Дніпрогесі ім. В. І. Леніна: розчистка від завалів, працюють землекопи, будівельники. За роботами спостерігає керівник відбудови, заступник наркома електростанцій СРСР Ф. Г. Логінов. Використано кадри довоєнної кінохроніки з видами гідроелектростанції.

III. "Слава герою". Чернігів. Перепоховання праху командира партизанського з'єднання, Героя Радянського Союзу М. М. Попудренка. Похоронна процесія. Траурний мітинг. Виступають секретар Чернігівського обкому партії М. Г. Кузнєцов, секретар ЦК КП(б)У К. З. Литвин. Покладення вінків до могили.

IV. "На рідній землі". Старо-Бешеве Сталінської області. Сестри-трактористки Ангеліни проводять весняну сівбу.

V. "Ліс – Донбасові!". Чернігівська область. Заготівля кріпильного лісу для шахт Донбасу на Добрянській лісовій ділянці. Працює жіноча бригада П. Золотар.

VI. "Весна на Дніпрі". Київ. Перша після визволення міста весняна навігація на Дніпрі. Види річкового вокзалу.

VII. "Повернення театру". Київ. Сцена з оперети А. П. Рябова "Сорочинський ярмарок" у виконанні акторів Київського театру музкомедії, заслужених артистів УРСР В. П. Новинської і В. Васильєва.

186. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, червень 1944 р., № 14. Арх. № 158. Укркінохроніка. Оператори О. Ковальчук, А. Лаптій, І. Семененко, М. Топчій.

I. "Героям-партизанам". [Київ.] Голова Президії Верховної Ради УРСР М. С. Гречуха вручає Почесний бойовий Червоний прапор командиру 1-ї партизанської дивізії ім. С. А. Ковпака П. П. Вершигорі.

II. "Канівська трагедія". Київська область. Ексгумація і перепоховання тіл радянських громадян, розстріляних нацистами в Берестовецькому яру поблизу м. Канів.

III. "З руїн і згарищ".

Харків. Відбудова Харківського тракторного заводу ім. С. Орджонікідзе. Готова продукція.

Дніпропетровськ. Відбудова домни на Дніпропетровському металургійному заводі ім. Г. І. Петровського.

Київ. Виробничі процеси в одному із цехів заводу "Укркабель". Готова продукція.

IV. "Перша черешня". Запорізька область. Збирання й відправлення першої черешні для воїнів Червоної армії в колгоспі ім. Й. В. Сталіна.

V. "Наша Одеса". Відбудовчі роботи в місті. Відродження мирного життя. Види міста. Покладення вінка до могили воїнів, які заги-

нули в боях за визволення міста від окупантів. Руїни музичної школи ім. П. С. Столярського. Ремонт паровозів на Одеському заводі ім. Січневого повстання. Футбольний матч. Відкриття Одеського оперного театру.

187. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, червень 1944 р., № 15–16. Арх. № 161. Укркінохроніка. Оператори О. Ковальчук, А. Лаптій, П. Русанов, І. Семененко, О. Шаповалов.

І. Київ. Відбудова Хрещатика. За роботами спостерігає Голова РНК УРСР М. С. Хрущов. Види міста.

ІІ. "Герой-піонер". Київ. Вручення ордена Червоного Прапора піонеру К. Кравчуку за переховування в дні окупації прапорів 968-го та 970-го стрілецьких полків, переданих йому пораненими червоноармійцями у вересні 1941 р. Виступає (синхр.) нарком оборони УРСР В. Ф. Герасименко.

ІІІ. "Воєнний врожай". Прополювання зернових культур в одному з колгоспів Мелітопольського району Запорізької області.

IV. Богуславський район Київської області. Ремонт сільськогосподарського реманенту в колгоспі ім. XIV партз'їзду. Голова колгоспу, колишній партизан М. Харченко розмовляє з колгоспниками.

V. Чернівецька область. Урожай зернових на полях одного з буковинських колгоспів.

VI. "Батьківський подарунок". Харків. Житель міста М. П. Панкратов передає синові, фронтовику Олександру, самохідну гармату, придбану власним коштом.

VII. Виступ артистів фронтового ансамблю Ю. Т. Тимошенка і Ю. Й. Березіна.

188. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, червень 1944 р., № 17–18. Арх. № 164. Укркінохроніка. Оператори М. Глідер, І. Гольдштейн, Ю. Грінчук, С. Давидсон, В. Комаров, І. Семененко, О. Шаповалов.

І. "XXV років ЛКСМУ". Київ. Урочисте засідання, присвячене 25-й річниці ЛКСМУ. Виступає секретар ЦК ЛКСМУ В. С. Костенко.

ІІ. "У партизанському краю". 1943 р. Село, спалене нацистами, тіла загиблих мирних жителів. Партизани Сумського з'єднання під командуванням С. А. Ковпака під час виконання бойового завдання. Секретар ЦК КП(б)У Д. С. Коротченко вручає партизанам урядові нагороди. Серед присутніх – С. А. Ковпак, С. В. Руднєв, П. П. Вершигора.

ІІІ. "Молоді гвардійці тилу".

Дніпродзержинськ Дніпропетровської області. Зруйнований Дніпровський металургійний завод ім. Ф. Е. Дзержинського. Відновлювальні роботи.

Харків. Руїни Харківського тракторного заводу ім. С. Орджонікідзе. Молодь на відбудові заводу, за роботою у відновлених цехах. Мітинг з нагоди вручення Червоного прапора ЦК ВКП(б) переможцям

у “соцзмаганні з проведення відбудовчих робіт”. Виступає секретар Харківського обкому КП(б)У В. М. Чураєв.

IV. “Місто комсомольської слави”. Ворошиловградська область. Види м. Краснодон. Члени комсомольської підпільної організації “Молода гвардія” Г. А. Арутюнянц і О. Іванцова серед молоді. Могила молодогвардійців.

V. “Олена Гопкало і подруги”. Бориспільський район Київської області. Плантації цукрових буряків у колгоспі “12-річчя Жовтня”. Ланка О. Гопкало за прополюванням буряків. Ініціатори руху п’ятисотенниць М. С. Демченко і М. В. Гнатенко розмовляють з членами ланки.

VI. “Майбутні офіцери”. Чугуїв Харківської області. Будні курсантів Чугуївського суворовського училища. Вихованці на ранковій фіззарядці, на заняттях з іноземної мови, практичних заняттях зі стрільби та стройової підготовки.

VII. “Свято молоді”. Київ. Відкриття Київського центрального стадіону ім. М. С. Хрущова. В урядовій ложі – керівники партії та уряду УРСР М. С. Хрущов, М. С. Гречуха, Л. Р. Корнієць. Американські льотчики. Момент футбольного матчу між командами ЦБЧА (Москва) і “Динамо” (Київ).

189. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, липень 1944 р., № 19. Арх. № 166. Укркінохроніка. Оператори І. Гольдштейн, В. Комаров, А. Лаптій, М. Топчій.

I. “Вручення товаришеві Сталіну медалі “За оборону Москвы”. Москва. Голова Виконкому Московської міськради В. П. Пронін вручає медаль керівникові держави Й. В. Сталіну.

II. “Свято першого врожаю”.

Київська область. Жнива в колгоспі “Заможник” Корсунь-Шевченківського району.

Кіровоградська область. Селяни одного з колгоспів Чигиринського району виготовляють мішки.

III. “Гордість харків’ян”. Харків. Жителі міста на відбудові споруди Держпрому.

IV. “Сталінградці з нами”. Київ. Зустріч бригадира бригади з відбудови Хрещатика Д. Петриченко з бригадиром будівельників Сталінграда М. Велячкіною.

Делегація будівельників у с. Перегонівка Обухівського району Київської області.

190. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, липень 1944 р., № 20. Арх. № 167. Укркінохроніка. Оператори І. Гольдштейн, О. Ковальчук, А. Лаптій, І. Семененко, М. Топчій, О. Шаповалов.

I. Москва. Зустріч Й. В. Сталіна з головою Торгової палати США Е. Джонсоном. Серед присутніх – В. М. Молотов і посол США в СРСР А. Гарріман.

II. Москва. Посол США в СРСР А. Гарріман вручає Й. В. Сталіну грамоти на честь героїчної оборони Сталінграда і Ленінграда, підписані від імені американського народу президентом Ф. Рузвельтом.

III. "На берегах рік". Відбудова Корсунь-Шевченківської гідроелектростанції (Київська область) та Харківської районної електростанції (Есхар Чугуївського району).

IV. "Народна святиня". Канів Київської області. Учасники пленуму Спілки радянських письменників України на могилі Т. Г. Шевченка. Виступає М. Т. Рильський. Серед присутніх – В. М. Сосюра.

V. "Материнська слава". Лазарівка Коростишівського району Житомирської області. Про матір-героїню І. П. Павлюк, яка виховує дев'ятеро дітей.

VI. "Урожай перемоги". Дніпропетровська область. Збирання врожаю зернових у колгоспі "Переможець": в'язання снопів, працюють жатки.

191. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, липень 1944 р., № 21–22. Арх. № 168. Укркінохроніка. Оператори С. Давидсон, І. Кацман, В. Комаров, А. Лаптій, В. Орлянкін, І. Семененко, М. Топчій.

I. "Домну задуто". Макіївка Сталінської області. Перша плавка чавуну у відбудованій домні № 2 Макіївського металургійного заводу ім. С. М. Кірова. Обер-майстер І. Г. Коробов на першій вахті.

II. "Свято прославлених воїнів". Вручення Червоного прапора Червонопрапорній Сталінградсько-Корсунській 11-й гвардійській танковій бригаді за участь у визволенні Корсуня-Шевченківського (Київська область). Бійці приймають присягу.

III. "Батьки переможців". 69-річний колгоспник сільгоспартілі ім. В. І. Леніна М. Г. Розсохач, 8 синів, 4 зяті і 2 онуки якого перебувають на фронті, читає листи з передової. Бійці Червоної армії в гостях у жительки с. Біла Чернівецької області О. Гаврилюк – матері шести воїнів-фронтовиків.

IV. "Новий хліб". Харківська область. Збирання врожаю в колгоспі ім. 1-го Травня. Колгоспниця Ф. Панченко за в'язанням снопів.

V. "Повертається багатство колгоспу". Ніжинський район Чернігівської області. Голова колгоспу ім. С. М. Кірова К. К. Павлюк під час відвідання пасовиська овець. Командувач 7-го гвардійського механізованого корпусу 60-ї армії Центрального фронту, генерал-лейтенант, Герой Радянського Союзу І. П. Корчагін, війська якого звільняли с. Заньки, ознайомлюється з господарством місцевого колгоспу.

VI. "На фронтовому аеродромі". Бойовий виліт командира ескадрильї 13-го винищувального авіаполку 8-ї повітряної армії, Героя Радянського Союзу П. А. Гнида. Збитий ним ворожий літак. Артисти Чернівецької філармонії виступають (синхр.) перед льотчиками на фронтовому аеродромі.

192. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, серпень 1944 р., № 23 (8). Арх. № 169. Укркінохроніка. Оператори І. Бєляков, М. Биков, І. Гольдштейн, О. Ковальчук, В. Комаров, С. Семенов, О. Шаповалов.

І. "Мітинг у визволеному Львові". Мітинг, присвячений визволенню міста від нацистів. На урядовій трибуні – М. С. Гречуха, І. С. Грушецький, С. А. Ковпак, Д. С. Коротченко, М. П. Бажан. Виступають командувач 1-го Українського фронту І. С. Конєв, голова РНК УРСР М. С. Хрущов.

ІІ. "Орден – комсомолу України". Москва. Нагородження ЛКСМУ орденом Червоного Прапора. Виступає секретар ЦК ЛКСМУ В. С. Костенко. Члени української делегації – М. В. Гнатенко, П. Т. Тронько, Герої Радянського Союзу О. І. Молодчий, Л. М. Павліченко.

ІІІ. "І знову в бій". Ремонт танків на одному із заводів України.

IV. "Перше полювання". Дніпропетровська область. Відкриття мисливського сезону. Полювання на качок.

V. "Наші спільники у маршала Тіто". Югославія. Учасники ІІ антифашистського конгресу молоді Югославії у визволеному боснійському с. Дравер. Маршал Й. Броз Тіто з членами військової місії союзників.

193. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, серпень 1944 р., № 24 (9). Арх. № 170. Укркінохроніка. Оператори С. Давидсон, О. Ковальчук, В. Комаров, А. Лаптій.

І. "Прапор перемоги". Вручення Київській області перехідного Червоного прапора ДКО СРСР за перемогу "в соцзмаганні з проведення сільськогосподарських робіт". Зі словами вітання виступають заступник наркома землеробства СРСР П. Бенедиктов, Голова РНК УРСР М. С. Хрущов.

ІІ. "Донбас наступає". Макіївка Сталінської області. Виробництво першого коксу на відбудованому Новомакіївському коксохімічному заводі.

ІІІ. "Хліб іде". Обмолот хліба на току колгоспу "Нове життя" Великотокмацького району Запорізької області.

IV. "На батьківщині Рєпіна". Осинівка (передмістя Чугуєва) Харківської області. Мітинг з нагоди відкриття меморіальної дошки на будинку, де народився російський художник І. Ю. Рєпін. Виступає художник А. Г. Петрицький. Серед присутніх – голова Харківського облвиконкому І. М. Волошин.

V. "В яблуневих садах". Обухівський район Київської області. Збирання врожаю яблук у колгоспі ім. Й. В. Сталіна. В гостях у колгоспників – льотчики 2-ї гвардійської бомбардувальної авіаційної дивізії 8-ї повітряної армії 4-го Українського фронту, Герої Радянського Союзу В. Ф. Костянтинов, І. В. Оглоблін, І. С. Волков, І. Г. Томашевський.

194. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, серпень 1944 р., № 25–26. Арх. № 171. Укркінохроніка. Оператор А. Лаптій.

"Наш Харків". Спецвипуск, присвячений річниці визволення Харкова від нацистів. Кінокадри періоду оборони міста і визволення частинами Червоної армії: будівництво барикад, наліт люфтваффе; бої за місто (серпень 1943 р.); мітинг з нагоди визволення Харкова. На трибуні – М. С. Хрущов, І. С. Конєв, Г. К. Жуков. Виступає генерал-лейтенант М. С. Хрущов. Відбудова моторобудівного заводу "Серп і молот". Начальник будівництва Кибальник розмовляє з інженером. Мітинг на тракторному заводі ім. С. Орджонікідзе. Секретар обкому КП(б)У В. М. Чураєв вручає будівельникам Червоний прапор ЦК ВКП(б). Відбудова ХТЗ, Харківської електростанції, Держпрому. Молодіжне спортивне свято на стадіоні "Динамо". Ректор Харківського державного університету професор М. П. Барабашов: вручає дипломи про закінчення навчального закладу гвардії майору М. Швуїму, старшому лейтенантові С. М. Королівському; проводить спостереження у Харківській астрономічній обсерваторії.

195. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, серпень 1944 р., № 27. Арх. № 172. Укркінохроніка. Оператори І. Гольдштейн, О. Ковальчук, І. Семененко.

I. "Відродження". Харків. Види міста. Виставка "Визволена Харківщина" на площі ім. Ф. Дзержинського. Керівники партії та уряду УРСР М. С. Хрущов, Л. Р. Корнієць оглядають виставку.

II. "Хліб – державі". Васильківський район Київської області. Здавання хліба державі в колгоспі ім. Ілліча.

III. "В сім'ї Диптан". Кодаки Васильківського району Київської області. Родина знатної ланкової колгоспу ім. Ілліча О. К. Диптан отримує аванс на трудодні. Керівники району в гостях у ланкової.

IV. "Рибалки на Дніпрі". Мишурин Ріг Дніпропетровськї області. Вилов риби рибалками колгоспу "Нове життя".

V. "Ковель". Волинська область. Війська 1-го Білоруського фронту на вулицях визволеного Ковеля. Види міста, зруйновані будівлі. Роботи з розміновування.

196. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, серпень 1944 р., № 28. Арх. № 173. Укркінохроніка. Оператори Й. Городецький, Ю. Грінчук, О. Ковальчук, І. Семененко, О. Шаповалов.

Київ. Конвоювання німецьких військовополонених вулицями міста. Види Бабиного Яру.

197. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, серпень 1944 р., № 29. Арх. № 174. Укркінохроніка. Оператори С. Давидсон, О. Ковальчук, І. Семененко, О. Шаповалов.

I. "Подарунок фронтові". Передавання льотчикам ескадрильї літаків, збудованих коштом трудящих м. Біла Церква Київської області. Майор М. Костиков і старший лейтенант О. Наговіцин приймають літаки.

II. "Госпіталю 175 років". Київ. Професори І. М. Іщенко та А. А. Чайка серед персоналу Київського окружного госпіталю. Проводи полковника, Героя Радянського Союзу Г. С. Томіловського, який одужав після поранення.

III. "Перша сталь". Ворошиловськ Ворошиловградської області. Плавка сталі у відбудованій печі № 4 Ворошиловського металургійному заводу ім. К. Є. Ворошилова. Обер-майстер Є. Н. Варфоломієв за роботою.

IV. "Герої фронту і тилу". Чернігівська область. Здавання хліба державі в колгоспі ім. 1-го Травня. Приїзд до рідної домівки учасника боїв під Ленінградом І. Ноги.

198. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, вересень 1944 р., № 30. Арх. № 175. Укркінохроніка. Оператори С. Давидсон, А. Лаптій, І. Семененко, Д. Сода, О. Шаповалов.

I. "Слово українського народу". Київ. Мітинг на Київському суднобудівному заводі "Ленінська кузня" у зв'язку з підписанням листа-подяки Й. В. Сталіну від українського народу з нагоди визволення України від нацистської окупації.

II. "Кияни шлють літаки". Передавання льотчикам-гвардійцям літаків, збудованих коштом трудящих Київської області. Командир 73-го гвардійського винищувального авіаполку 8-ї повітряної армії, Герой Радянського Союзу М. О. Зуєв приймає літаки.

III. "Останні новини".

Київ. Голова Президії Верховної Ради УРСР М. С. Гречуха вручає партизанам урядові нагороди. Серед нагороджених – Герой Радянського Союзу Д. І. Бакрадзе.

Київ. Виготовлення цукерок на кондитерській фабриці ім. К. Маркса.

Сніжків Валківського району Харківської області. Колгоспники відбудовують рідне село, зруйноване під час окупації.

Узбецька РСР. Виробництво кабеля на Ташкентському кабельному заводі для потреб шахт Донбасу.

Ворошиловградська область. Перше вугілля відбудованої шахти "Аннєнська" комбінату "Ворошиловградвугілля".

Підняття водолазами з дна Дніпра суден, затоплених нацистами.

199. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, вересень 1944 р., № 31. Арх. № 176. Укркінохроніка. Оператори І. Гольдштейн, І. Кацман, В. Ковальчук.

I. "На ферми тваринницькі". Брусилівський район Житомирської області. Комісія колгоспу "Червоний герой" приймає худобу, отриману

від колгоспників Рязанської області (РРФСР). Ветеринари проводять огляд тварин. Корови й вівці на випасі.

II. “Мати героїня”. Київ. Про матір-героїню І. С. Вершківську, яка виховує одинадцять дітей.

III. “У вчених міста Львова”. Збори вчених міста на подвір’ї Львівського державного університету ім. І. Франка, присвячені вшануванню пам’яті колег, які загинули під час війни. Виступає (синхр.) виконуючий обов’язки ректора університету, професор М. М. Паше-Озерський.

IV. “З кіноапаратом по Києву”.

Народний артист СРСР Г. П. Юра, народні артисти УРСР О. М. Ватуля і О. П. Юра-Юрський, артист цирку Е. Т. Кіо та інші на відбудові зруйнованого Хрещатика.

Директор Київської астрономічної обсерваторії, професор С. К. Всехсвятський: спостерігає за небесними тілами; розмовляє з командувачем 2-го гвардійського корпусу авіації далекої дії, генерал-лейтенантом Є. Ф. Логіновим.

Відкриття спартакіади спортсменів КВО. Генерал-лейтенант В. В. Косякін приймає парад. Змагання спортсменів.

200. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, вересень 1944 р., № 32. Арх. № 177. Укркінохроніка. Оператори С. Давидсон, І. Гольдштейн, Й. Городецький, В. Ковальчук, В. Орлянкін, О. Шаповалов.

I. “Великому Сталіну”. Одеса. Мітинг на Одеському суднобудівному заводі ім. А. Марті, присвячений підписанню листа-подяки Й. В. Сталіну від українського народу з нагоди визволення території України від нацистської окупації. Робітники підписують листа.

II. “Дружба”. Колгоспники Києво-Святошинського району Київської області зустрічають гостей – колгоспників з Раменського району Московської області (РРФСР), приймають привезену в дарунок худобу.

III. “Останні новини”.

Сталіно. Відбудовчі роботи.

Київ. Вручення Червоного прапора Верховної Ради СРСР Київському училищу зв’язку ім. М. І. Калініна. Урочисте шикування курсантів училища з нагоди нагородження.

Київ. Виробництво цигарок у цехах відбудованої Київської тютюнової фабрики.

Чернівецька область. Молодь буковинського с. Маморниця готує подарунки для дітей шахтарів Донбасу.

Аеродром бомбардувальників далекої дії. Підготовка бомбардувальників до вильоту, літаки в повітрі.

201. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, вересень 1944 р., № 33. Арх. № 178. Укркінохроніка. Оператори І. Гольдштейн, С. Давидсон, В. Доброницький, І. Кацман, О. Ковальчук, Г. Монгловська, В. Орлянкін, М. Оцеп.

I. "На Дніпрогесі". Запоріжжя. Руїни Дніпрогесу ім. В. І. Леніна. Відбудовчі роботи. Працюють бетонники, зварювальники, клепальники.

II. "Український народ – товаришеві Сталіну". Донбас. Металурги підписуються під листом-подякою Й. В. Сталіну з нагоди визволення України від нацистів. Мітинг. Зачитування листа. На аеродромі бомбардувальників далекої дії льотчики-офіцери ставлять свої підписи під листом.

III. "На осінній сівбі". Житомирська область. Сівба озимих культур у колгоспі "Новий хлібороб". Директор МТС Гапончук з ремонтною бригадою у полі.

IV. "Славним партизанам". Київ. Голова Президії Верховної Ради УРСР М. С. Гречуха вручає урядові нагороди С. А. Ковпаку та членам партизанської родини Цендровських.

V. "Колгоспне свято". Київська область. Святкування в колгоспі ім. В. І. Леніна річниці визволення Переяслав-Хмельницького району. Виступає голова колгоспу М. Гром.

202. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, 1944 р., № 34–35, 2 ч. Арх. № 179. Укркінохроніка. Оператори М. Топчій, О. Шаповалов.

"Свято української науки". Спецвипуск, присвячений 25-річчю Академії наук УРСР. Президент АН УРСР, академік О. О. Богомолець: виступає (синхр.), проводить досліди в Інституті експериментальної біології і патології. Віце-президент АН УРСР Б. С. Чернишов досліджує вугільні поклади Донбасу. Директор Інституту геології, академік М. В. Луговцов розглядає схеми доменних печей. Академіки: Є. О. Патон біля електрозварювального апарата; О. В. Палладін за роботою в Інституті біохімії; В. П. Філатов під час операції. Генетик-селекціонер М. М. Гришко оглядає кущі винограду. Поет М. Т. Рильський спільно з науковцями Інституту фольклору записує думу у виконанні (синхр.) бандуриста Перепелюка.

203. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, вересень 1944 р., № 36–37. Арх. № 181. Укркінохроніка. Оператори М. Топчій, О. Шаповалов.

Спецвипуск, присвячений 25-річчю радянського театру. Виступають Державний симфонічний оркестр УРСР та заслужена академічна капела "Думка" під керівництвом заслуженого артиста УРСР Н. Г. Рахліна, ансамбль пісні і танцю під керівництвом заслуженої артистки УРСР Л. Д. Чернишової, солістка Київського театру опери

та балету ім. Т. Г. Шевченка, народна артистка СРСР З. М. Гайдай, актори Київського українського драматичного театру ім. І. Франка, народні артисти СРСР Н. М. Ужвій, А. М. Бучма, народний артист УРСР В. М. Добровольський.

204. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, жовтень 1944 р., № 36. Арх. № 180. Укркінохроніка. Оператори І. Гольдштейн, Й. Городецький, І. Кацман, В. Орлянкін, М. Топчій.

І. “Завод заводів”. Краматорськ Сталінської області. Відбудова Новокраматорського машинобудівного заводу ім. Й. В. Сталіна: розчищення від завалів; кровельники працюють на даху. Випуск першої підйомної машини.

ІІ. “Цукор буде”. Збирання цукрового буряка в одному з колгоспів Фастівського району Київської області. Доставка сировини на Кожанський цукровий завод.

ІІІ. “Рисаки на Полтавщині”. Дубровка Миргородського району Полтавської області. Місцевий конезавод.

IV. “Здрастуй школо!”. Початок навчального року в с. Задубрівка Садгірського району Чернівецької області.

V. “На бойовий курс”. Аеродром авіації далекої дії. Підвішування бомб до літаків. Льотчики 2-го авіакорпусу отримують бойовий наказ від командувача, генерал-лейтенанта Є. Ф. Логінова. Літаки в повітрі.

205. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, жовтень 1944 р., № 37. Арх. № 182. Укркінохроніка. Оператори І. Гольдштейн, С. Давидсон, І. Кацман, О. Ковальчук, І. Семененко, М. Топчій, О. Шаповалов.

І. “Висока нагорода”. Харків. Голова Президії Верховної Ради УРСР М. С. Гречуха вручає ордени й медалі групі будівельників – учасників відбудови Харкова. Виступає секретар Харківського обкому КП(б)У В. М. Чураєв.

ІІ. “Хліб – Червоній Армії”. Колгоспники Васильківського району Київської області здають зерно на зсипному пункті.

ІІІ. “Виставка колгоспних перемог”. Запоріжжя. Обласна сільськогосподарська виставка, присвячена річниці визволення області від нацистів. Відвідувачі.

IV. “Нафта Борислава”. Station: Станіславська область. Видобування нафти на четвертому нафтопромислі тресту “Бориславнафта”. Директор нафтопромислу, депутат Верховної Ради СРСР І. П. Щепаник розмовляє з робітниками.

V. “Батьки і діти”. Донбас. Зйомки художнього фільму “Батьки і діти” режисером Л. Луковим і оператором В. Гінзбургом.

VI. “Останній матч”. Київ. Закриття літнього футбольного сезону. Матч між командами “Динамо” (Київ) – “Динамо” (Ленінград).

206. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, жовтень 1944 р., № 38. Арх. № 183. Укркінохроніка. Оператори І. Гольдштейн, О. Ковальчук, В. Ковальчук, В. Орлянкін, О. Шаповалов.

I. "Славний ювілей". Київ. Ювілейна сесія АН УРСР, присвячена 25-річчю академії. У президії – Б. Д. Греков, В. П. Волгін, О. Ю. Шмідт, Є. О. Патон, О. О. Байков, П. Г. Тичина, Д. С. Коротченко. Виступають заступник Голови РНК УРСР М. П. Бажан, президент АН УРСР О. О. Богомолець. Екскурсія по місту.

II. "Завод будує мости". Дніпропетровськ. Виробничі процеси на Дніпропетровському заводі металоконструкцій ім. В. М. Молотова.

III. "Останні новини".

Київ. Шаховий турнір спортивного товариства "Більшовик".

Дніпропетровськ. Молодь на відбудові дитячої залізниці.

Чернігів. Мітинг, присвячений річниці визволення міста від нацистської окупації. Виступає секретар обкому КП(б)У М. Г. Кузнєцов. Види міста.

Одеська область. Збирання врожаю винограду в колгоспі ім. К. Лібкнехта.

Київ. Традиційна естафета пожежників.

207. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, жовтень 1944 р., № 39. Арх. № 184. Укркінохроніка. Оператори І. Гольдштейн, Й. Городецький, О. Ковальчук, О. Шаповалов.

I. "Перемога металургів". Дніпропетровськ. Урочистий пуск відбудованої домни № 5 на Дніпропетровському металургійному заводі ім. Г. І. Петровського. Виступає директор заводу І. І. Коробов. Іде чавун.

II. "Майстри зенітного вогню". Нагородження орденом Червоного прапора 7-го зенітно-кулеметного полку під командування підполковника Чистякова. Командувач Південного фронту ППО, генерал Г. С. Зашихін прикріплює орден до прапора полку.

III. "Перший цукор". Лубенський район Полтавської області. Збирання цукрового буряка в одному з колгоспів області. Здавання сировини на Оріхівський цукровий завод. Перший цукор.

IV. "Осінь на Буковині". Збирання на звільненій від окупантів землі першого врожаю кукурудзи. Скирдування соломи. Свято врожаю.

V. "К. Данькевіч. "Лілея". Фрагмент балету за поемою Т. Г. Шевченка у виконанні солістів Київського театру опери та балету ім. Т. Г. Шевченка, заслужених артистів УРСР А. І. Васильєвої і О. Соболь.

208. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, жовтень 1944 р., № 40–41. Арх. № 185. Укркінохроніка. Оператори І. Гольдштейн, С. Давидсон, І. Кацман, В. Ковальчук, О. Ковальчук, І. Семененко, М. Топчій, О. Шаповалов.

"Торжество українського народу". Київ. Урочисте засідання в приміщенні Київського театру опери та балету ім. Т. Г. Шевченка, присвячене визволенню України від нацистської окупації. У президії – керівники партії та уряду України К. З. Литвин, Д. З. Мануїльський, К. С. Москаленко, Л. Р. Корнієць, Д. С. Коротченко та ін. Виступають М. С. Гречуха, М. С. Хрущов (синхр.), Ю. В. Шумський. Святковий салют. Мітинги й демонстрації в Києві, Харкові, Одесі, Запоріжжі, Сталіно, Краматорську, Бориславі та інших містах України.

209. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, листопад 1944 р., № 42. Арх. № 186. Укркінохроніка. Оператори М. Безвіконна, В. Войтенко, І. Гольдштейн, І. Кацман, В. Ковальчук, О. Ковальчук, В. Орлянкін, І. Семененко, М. Топчій, О. Шаповалов.

"Святкує Радянська Україна". Київ. Урочисте засідання в приміщенні Київського театру опери та балету ім. Т. Г. Шевченка, присвячене "27-й річниці Жовтневої революції" та річниці визволення міста від нацистів. У президії – керівники партії та уряду України М. С. Хрущов, Д. С. Коротченко, Л. Р. Корнієць. Виступають Д. З. Мануїльський, двічі Герой Радянського Союзу І. Г. Якубовський. Святкування у Львові, Дніпропетровську, Ізмаїлі, Жашківському районі Київської області. Двічі Герой Радянського Союзу Д. Б. Глинка.

210. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, листопад 1944 р., № 43. Арх. № 187. Укркінохроніка. Оператори І. Гольдштейн, С. Давидсон, В. Ковальчук, В. Орлянкін, І. Семененко.

I. "На київському аеродромі". Київ. Маршал Радянського Союзу Ф. І. Толбухін відлітає на 3-й Український фронт. Його випроводжає Голова РНК УРСР М. С. Хрущов.

II. "Радянський озокерит". Борислав Станіславської області. Видобування озокериту на відбудованих шахтах.

III. "На Трускавецькому курорті". Трускавець Львівської області. Поранені радянські воїни, що перебувають на лікуванні в госпіталі.

IV. "Колгоспний дарунок". Крижанівка Одеського району Одеської області. Здавання в колгоспі "Чорноморська комуна" надпланової пшениці у фонд Червоної армії.

V. "Харків – Донбасові". Харківський завод маркшейдерських інструментів. Виробництво теодолітів та палильних машинок для шахт Донбасу.

VI. "Тролейбус у Києві". Відкриття першої після визволення від окупації міста тролейбусної лінії.

211. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, листопад 1944 р., № 44. Арх. № 188. Укркінохроніка. Оператори І. Гольдштейн, Й. Городецький, В. Орлянкін, І. Семененко, М. Топчій, О. Шаповалов.

І. "День артилерії". Київ. Урочисте засідання, присвячене Дню артилерії. У президії – керівники партії та уряду України М. С. Хрущов, М. С. Гречуха, Л. Р. Корнієць, Д. С. Коротченко та ін. Виступає генерал-майор Абросимов. Курсанти 2-го Київського артилерійського училища ім. М. В. Фрунзе на заняттях. Кінохроніка бойових дій артилерії на одній з ділянок фронту. Святковий салют.

ІІ. "Відродження інституту". Київ. Студенти на відбудові Київського сільськогосподарського інституту. Заняття в аудиторіях та на дослідних полях.

ІІІ. "Музейне містечко". Чернівці. Види міста. Зруйновані споруди музейного містечка – колишньої резиденції митрополитів. Жителі на відбудовчих роботах.

IV. "Перлина Карпат". Борислав Station Станіславської області. Видобування нафти на нафтопромислах.

212. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, листопад 1944 р., № 47. Арх. № 189. Укркінохроніка. Оператори І. Гольдштейн, Й. Городецький, В. Орлянкін, І. Семененко, М. Топчій, О. Шаповалов.

І. "Грізні крила". Україна. Будівництво літаків на одному з авіазаводів. Заводські випробовування нових винищувачів авіаконструктора О. С. Яковлєва. Літаки на аеродромі.

ІІ. "Останні новини".

Київ. Зустріч на залізничному вокзалі делегації державних діячів Югославії на чолі з прем'єр-міністром І. Шубашичем.

Київ. Центральна електростанція. Відбудовчі роботи; запуск нової турбіни.

Буковина. Жителі Чернівецького району ознайомлюються з доповіддю Й. В. Сталіна з нагоди "27-ї річниці Жовтневої революції".

Київ. Запуск на Київському суднобудівному заводі "Ленінська кузня" першого в столиці бесемеру.

Чернівці. Відновлення роботи музею української письменниці Ольги Кобилянської. Експонати музею.

ІІІ. "Народження фільму". Київ. Зйомки кінофільму за повістю Б. Л. Горбатова "Нескорені" режисером М. С. Донським і оператором Б. С. Монастирським. У ролі Тараса – народний артист СРСР А. М. Бучма.

213. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, листопад 1944 р., № 48. Арх. № 190. Укркінохроніка. Оператори І. Кацман, І. Семененко.

"На радянському Дунаї". Ізмаїл. Комендант міста, майор Хайновський розповідає матросам-червонофлотцям про історію міста. Робота річкового порту, рибозаводу. Директор заводу, депутат Верховної Ради

УРСР Борисов у коптильному цеху. Повернення з Румунії колгоспної худоби, морських суден та заводського обладнання, реквізованих окупантами. Відвідання членів екіпажів суден Дунайської флотилії командувачем, віце-адміралом С. Г. Горшковим. Матроси та капітан-лейтенант, Герой Радянського Союзу В. І. Великий. Види Ізмаїлу.

214. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, грудень 1944 р., № 49. Арх. № 191. Укркінохроніка. Оператори І. Гольдштейн, Й. Городецький, І. Семененко, О. Шаповалов.

Спецвипуск, присвячений відродженню народного господарства і культурного життя в західних областях України, визволених від окупації. В. М. Сосюра читає свого вірша. Відновлення роботи Чернівецького меморіального будинку-музею Ольги Кобилянської та Чернівецької МТС. Початок навчального року в с. Задубрівка Садгірського району Чернівецької області. Підготовка подарунків для дітей донецьких шахтарів. Зібрання в Луцьку селян Волинської області. Відбудова Бориславських нафтопромислів. За роботами спостерігають колишній партизан, Герой Радянського Союзу Г. В. Балицький та секретар міськкому КП(б)У Даниленко. Перша нафта. Лікування поранених червоноармійців у Трускавецькому госпіталі (Львівська область). Відбудова Львова; покладення квітів до могили І. Я. Франка. Секретар Львівського обкому КП(б)У І. С. Грушецький. Види Львова, Чернівців.

215. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, грудень 1944 р., № 50. Арх. № 192. Укркінохроніка. Оператори І. Бєляков, І. Гольдштейн, М. Дрибінович, О. Ковальчук, І. Семененко, М. Топчій, А. Хавчін.

І. “Матері-героїні”. Москва. Заступник Голови Президії Верховної Ради СРСР М. М. Шверник вручає перші ордени “Мать-героиня” киянці І. С. Вершківській та мешканці Дніпропетровщини Г. Г. Чупіті.

ІІ. “Останні новини”.

Київ. Завершення навігації на Дніпрі.

Київ. Урочисте засідання, присвячене 40-річчю творчої діяльності режисера В. Д. Манзія. Ювіляра вітають композитор К. Ф. Данькевич, народний артист СРСР І. С. Паторжинський, поет М. Т. Рильський. Сцена з опери “Наймичка”.

Київ. Виготовлення новорічних іграшок у артілі “Художпром”. Готова продукція.

Ворошиловградська область. Видобування вугілля на відбудованій шахті “Аннєнська”.

Дніпропетровськ. Робота відбудованої дитячої залізниці.

216. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, грудень 1944 р., № 51–52. Арх. № 193. Укркінохроніка. Оператор В. Ковальчук.

Спецвипуск, присвячений відродженню народного господарства і культурного життя Одеси. Споруда театру опери та балету. Пам'ятники М. С. Воронцову, О. С. Пушкіну, А. Рішельє. Залишки портових споруд. Жителі на відбудові порту. Серед них – заслужена артистка УРСР Г. Ю. Мещерська, професори університету Ржелишевський і Боринський, секретар міськкому КП(б)У С. І. Дроздов, депутат Верховної ради СРСР Ніколаєв. Ремонт паровозів. Виробництво цигарок на тютюновій фабриці. Випічка хліба на хлібозаводі № 2 ім. Й. В. Сталіна. Відбудова заводу харчових концентратів. Робота електростанції. Відновлення трамвайного руху. Збір бавовни на плантаціях селекційно-генетичного інституту ім. Т. Д. Лисенка. Студенти медінституту на лекції з анатомії. Поранені воїни Червоної армії проходять курс реабілітації в санаторії ім. В. П. Чкалова. Курсанти морського училища на заняттях. Академік АН УРСР В. П. Філатов за роботою в Інституті експериментальної офтальмології.

217. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, грудень 1944 р., № 55. Арх. № 194. Укркінохроніка. Оператори В. Войтенко, І. Гольдштейн, Й. Городецький, С. Давидсон, В. Ковальчук, І. Семененко.

І. "Гості з Польщі". Київ. Перебування в столиці України делегації польської інтелігенції. Серед присутніх на зустрічі в УТКЗ – М. П. Бажан, В. Л. Василевська, Н. М. Ужвій, О. Є. Корнійчук.

ІІ. "Готуємось до весни". Писарівка Вінницької області. Підготовка зерна до сівби. Керівник хати-лабораторії А. О. Поліщук перевіряє якість зерна.

ІІІ. "Останні новини".

Київ. Виставка виробів підсобних господарств КВО. Експонати. Відвідувачі.

Харків. Виробництво хрому на Харківському шкіряному заводі.

Сковородинівка Харківської області. Пам'ятник на могилі українського філософа і письменника Г. С. Сковороди.

Чернівці. Бригада залізничників на чолі з Трофименком формує ешелони.

Одеса. Майстер Івашов, який виготовив власним коштом 100 пар валянків для дітей фронтовиків, за роботою. Дітлахи отримують валянки.

218. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, грудень 1944 р., № 56–57. Арх. № 195. Укркінохроніка. Оператор В. Войтенко.

"На Донбасі". Про відбудову підприємств вугільної та металургійної промисловості. Відбудова шахт № 4–4-біс Калинівка, "Врем'янка". Видобування вугілля на шахтах "Аннєнська" тресту "Ворошиловградвугілля", № 4–5, № 19–20 тресту "Артем-

вугілля”, “Пролетарська-Крута” тресту “Макіїввугілля”. За роботою – М. С. Гришутіна, Ю. Маслієв, М. М. Афонін, Б. Я. Калюжний. Відбудова домни № 3 на Маріупольському металургійному заводі “Азовсталь” ім. С. Орджонікідзе; підйом домни № 4 під керівництвом автора проекту підйому, інженера Є. Ш. Камінського, начальника робіт П. Г. Корнєєва. Відбудова домни № 6 на Єнакіївському металургійному заводі ім. Й. В. Сталіна. Студенти під час занять у Сталінському гірничому інституті та будівельному технікумі. Зліт шахтарів у м. Сталіно. У президії – Голова РНК УРСР М. С. Хрущов, нарком вугільної промисловості СРСР В. В. Вахрушев, заступник наркома О. Ф. Засядько, перший секретар Сталінського обкому КП(б)У Л. Г. Мельников.

219. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Для західних областей УРСР. Кіножурнал, жовтень 1944 р., № 11. Арх. № 3379. Укркінохроніка. Оператори І. Гольдштейн, Й. Городецький, О. Ковальчук, О. Шаповалов.

I. “Перемога металургів”. Дніпропетровськ. Урочистий пуск відбудованої домни № 5 на Дніпропетровському металургійному заводі ім. Г. І. Петровського. Виступає директор заводу І. І. Коробов. Виплавлення чавуну.

II. “Майстри зенітного вогню”. Нагородження орденом Червоного Прапора 7-го зенітно-кулеметного полку під командуванням підполковника Чистякова. Командувач Південного фронту ППО, генерал Г. С. Зашихін прикріплює орден до прапора полку.

III. “Перший цукор”. Лубенський район Полтавської області. Збирання цукрового буряка в одному з колгоспів області. Здавання сировини на Оріхівський цукровий завод; перший цукор.

IV. “Осінь на Буковині”. Збирання першого після звільнення від окупації врожаю кукурудзи. Скирдування соломи. Свято врожаю.

220. СОЮЗКИНОЖУРНАЛ. Кіножурнал, лютий 1944 р., № 11. Арх. № 2079. ЦСДФ. Оператори Г. Асланов, А. Брантман, Д. Каспій, Б. Рогачевський, В. Сущинський, С. Уралов, І. Чикновєров, Б. Шадронов.

I. “Город Ровно освобожден”. 1-й Український фронт. Вступ до міста кавалерійських і танкових частин. Населення зустрічає війська. Будинок колишньої резиденції рейхскомісара України Е. Коха.

II. “Разгром Никопольской группировки немцев”. Масована артпідготовка у взаємодії з авіацією. Атака піхоти. Танкові частини в бою. Гітлерівці здаються в полон. Війська на вулицях звільненого Нікополя (Дніпропетровська область). Вид зруйнованих марганцевих копалень. Салют у Москві на честь визволення міста.

221. СОЮЗКИНОЖУРНАЛ. Кіножурнал, березень 1944 р., № 14–15, 2 ч. Арх. № 2055. ЦСДФ. Оператори Г. Аміров, М. Биков, К. Кутуб-Заде, Г. Могилевський, В. Орлянкін, В. Смородін, А. Фролов, М. Шнейдеров.

"Кинорепортаж с фронтов Отечественной войны". Київська область. Операція військ 1-го і 2-го Українських фронтів у районі Корсуня-Шевченківського з ліквідації оточеного угруповання ворога. Завершальна атака оточених дивізій ворога: "нічний" вогонь гвардійських мінометів і далекобійної артилерії, штурм танків за підтримки авіації. Рештки німецьких транспортних літаків "Юнкерс–52" на знищеному в результаті нальоту радянських бомбардувальників аеродромі поблизу с. Бужанка. Бій у районі с. Шендерівка. Атака піхоти за підтримки артилерії. Бійці Червоної армії біля тіла командувача 11-го артилерійського корпусу військ вермахту, генерала артилерії В. Штеммермана. Колона німецьких військовополонених. Командувачі фронтів: 2-го Українського – генерал армії І. С. Конєв, 1-го Українського – генерал армії М. Ф. Ватутін.

222. СОЮЗКИНОЖУРНАЛ. Кіножурнал, квітень 1944 р., № 22. Арх. № 2074. ЦСДФ. Оператори М. Биков, В. Єшурін, В. Павлов.

"Сражение за Тарнополь". Артилерійські залпи. Танки на вулицях міста. Командувач 60-ї армії 1-го Українського фронту, генерал армії І. Д. Черняховський на СП. Мінометники ведуть вогонь. Командир 302-ї стрілецької дивізії, полковник М. П. Кучеренко визначає завдання – знищити ворожу вогневу точку, що прикриває доступ до центральної частини міста. Жителі виходять з будинків і сховищ. Пошкоджена ворожа техніка. Німецькі військовополонені: під вартою у приміщенні одного з магазинів; на вулицях міста.

223. СОЮЗКИНОЖУРНАЛ. Кіножурнал, квітень 1944 р., № 23–24, 3 ч. Арх. № 2184. ЦСДФ. Оператори І. Аронс, І. Запорожський, Д. Каспій, М. Пойченко, А. Сологубов, В. Сущинський, Г. Хнкоян, Д. Шоломович.

Визволення Криму військами 4-го Українського фронту. Види узбережжя Чорного моря. Мотопіхотні частини на марші. Підготовка до бою: піднесення до гармат боєприпасів, піхотинці в окопах. Штурм укріплень ворога на Перекопському перешийку: артилерія веде вогонь, піхота атакує Турецький вал. Атака танків. Обстріл гвардійськими мінометами ворожих позицій на південному узбережжі Сиваша. Переправлення танків і машин через оз. Сиваш. Повітряний бій. Тіла загиблих вояків ворожої армії, понівечена військова техніка в Армянську. Танковий бій за м. Джанкой. Ешелони з трофейною технікою. Колона німецьких військовополонених. Бій на території металургійного заводу ім. П. Л. Войкова в Керчі. Місто в руїнах. Танки рухаються полем.

Колона румунських військовополонених. Вулицями міста пересувається важка артилерія.

Панорама зруйнованого м. Феодосія. Жителі зустрічають танкістів. Зруйнований будинок-музей художника І. К. Айвазовського. Німецьке кладовище. Жителі Сімферополя зустрічають радянські війська. Населення Бахчисараю вітає партизанів. Вогонь з мінометів, автоматів, гармат на підступах до Ялти. Танки й піхота на набережній міста. Населення пригощає воїнів вином. Червоноармійці оглядають Лівадійський і Воронцовський палаци. Артилерія веде вогонь на підступах до Севастополя.

224. СОЮЗКИНОЖУРНАЛ. Кіножурнал, квітень–травень 1944 р., № 29. Арх. № 2072. ЦСДФ. Оператори А. Брантман, І. Грачов, В. Петров, А. Сологубов, І. Чикновєров.

“Одесса”. Бої на підступах до Одеси. Переправлення радянських військ через річку. Гвардійські міномети ведуть артпідготовку. Атака кавалерійських частин. Наступ танків за підтримки авіації й артилерії. Атакує піхота. Вид міста. Трофейна техніка на залізничній ст. Роздільна. Партизани виходять із катакомб. Румунські військовополонені на вулицях міста. Група офіцерів Червоної армії на Потьомкінських сходах. Серед них – Голова РНК УРСР М. С. Хрущов та командувач 3-го Українського фронту, генерал-армії Р. Я. Малиновський.

225. ПОХОРОН ГЕНЕРАЛА АРМІЇ М. Ф. ВАТУТІНА. Спецвипуск, квітень 1944 р. Арх. № 535. Укркінохроніка.

Київ. Похорон командувача 1-го Українського фронту, генерала армії М. Ф. Ватутіна. Труна з тілом небіжчика в колонному залі філармонії. У почесній варті – М. С. Хрущов, Д. С. Коротченко, Л. Р. Корнієць, О. І. Кириченко. В похоронній процесії – генерал-лейтенант П. І. Голіков, письменники В. Л. Василевська, О. Є. Корнійчук. Генерали С. А. Ковпак, О. Ф. Федоров несуть бойові нагороди М. Ф. Ватутіна. Траурний мітинг. Виступають М. С. Хрущов, М. П. Бажан.

226. VI СЕССИЯ ВЕРХОВНОГО СОВЕТА УКРАИНСКОЙ ССР. Спецвипуск, березень 1944 р., 2 ч. Арх. № 131. Укркінохроніка. Режисер М. Шапсай. Оператори І. Кацман, А. Лаптій, В. Орлянкін, П. Русанов, І. Семененко, О. Шаповалов.

Київ. VI сесія Верховної Ради УРСР. У президії – керівники партії та уряду УРСР М. С. Хрущов, Л. Р. Корнієць, В. Ф. Старченко, М. С. Гречуха, Д. С. Коротченко. Серед депутатів – начальник УШПР Т. А. Строкач, колишні керівники партизанських з’єднань О. М. Сабуров, З. А. Богатир, С. А. Ковпак. Виступають (синхр.) нарком закордонних справ УРСР О. Є. Корнійчук, нарком фінансів УРСР Г. Л. Сахновський, заступник Голови РНК УРСР М. П. Бажан та ін. Використано кінокадри про відбудову Хрещатика.

227. БИТВА ЗА СЕВАСТОПОЛЬ. Кінофільм, 1944 р., 5 ч. Арх. № 1434. ЦСДФ. Режисер В. Бєляєв. Оператори І. Аронс, В. Афанасьєв, Я. Берлінер, Г. Донець, К. Дупленський, І. Запорожський, Д. Каспій, Л. Котляренко, М. Ліфшиць, В. Микоша, Ф. Овсянніков, В. Петров, М. Пойченко, О. Смолка, В. Сущинський, Г. Хнкоян, Б. Шадронов, Д. Шоломович.

Про Кримську наступальну операцію, проведену військами 4-го Українського фронту й Окремої Приморської армії у взаємодії з Чорноморським флотом і Азовською воєнною флотилією. Підготовка до наступу: нічні рейди авіації у пошуках німецьких військових суден; бійці ночують у Керченських каменоломнях; засідання штабу військового підрозділу, полковник, Герой Радянського Союзу В. С. Александровський. Штурм ворожих укріплень на Перекопському перешийку військами 4-го Українського фронту. Сапери роблять проходи в мінних полях. Переправлення вантажівок через Сиваш під охороною авіації. Штурм бійцями 2-ї гвардійської армії Перекопських валів на південному березі озера. Танки прориву. Колона німецьких військовополонених. Танки Окремої Приморської армії ведуть наступ з Керченського півострова. Командувач армії, генерал А. І. Єременко. Перевезення кораблями Азовської флотилії підкріплень через Керченську протоку. Прибуття в район бойових дій Окремої Приморської армії представника Ставки Верховного Головнокомандування, Маршала Радянського Союзу К. Є. Ворошилова. Війська на вулицях визволених міст – Феодосії, Євпаторії, Сімферополя. Командир підводного човна, капітан 3-го рангу Перфілов біля перескопа. Торпедна атака ворожого судна. Повернення катерів на базу, до Ялти. Колони німецьких вояків, полонених партизанами. Танки й артилерія на марші в напрямку Севастополя. Передові позиції в районі Балаклави. На КП – командувач 4-го Українського фронту, генерал армії Ф. І. Толбухін, представник Ставки Верховного Головнокомандування, Маршал Радянського Союзу О. М. Василевський, командувач 2-ї гвардійської армії, генерал-лейтенант Г. Ф. Захаров. Штурм ворожих укріплень на Сапун-горі: бомбардування авіацією, знищення вогневих точок артилерією, атака піхоти. Командувач 51-ї армії, генерал, Герой Радянського Союзу Я. Г. Крейзер. Танки прориву. Штурм севастопольських кварталів. Німці здаються в полон. Бомбардування залишків ворожого угруповання на мисі Херсонес. Пошкоджені німецькі військові літаки на аеродромі. Трофеї. Військовополонені на марші.

228. ДНІПРОБУД. Кінофільм, весна 1944. Арх. № 562. Укркінохроніка. Режисер О. Підгорецька. Оператор О. Ковальчук.

Запоріжжя. Види зруйнованих будівель алюмінієвого та коксохімічного заводів, “Запоріжсталі”. Початок відновлювальних робіт на зруйнованому Дніпрогесі ім. В. І. Леніна. Відвідання будівництва академіком АН СРСР Б. Є. Веденєєвим, інженером І. І. Кандаловим,

начальником відбудови Ф. Г. Логіновим. Мітинг на могилі невідомого солдата, який загинув під час штурму Дніпрогеса.

229. КИЇВ. Кінофільм, 1944 р., 2 ч. Арх. № 537. Укркінохроніка. Режисери Г. Тасін і М. Юдін. Оператори І. Гольдштейн, В. Орлянкін, І. Семененко, М. Топчій, О. Шаповалов.

Про життя міста в перші дні після визволення від окупації. Вулицею проходять Маршал Радянського Союзу Г. К. Жуков, член Військової ради 1-го Українського фронту, генерал-лейтенант М. С. Хрущов. Колони німецьких військовополонених. Відбудова теплоелектроцентралі та електростанції. Робота підприємств міста: Київського верстатобудівного заводу ім. М. Горького, Київського суднобудівного заводу "Ленінська кузня", заводу з ремонту танків, авіаційного заводу, заводу "Укркабель", склотермосного заводу, консервного заводу ім. А. І. Мікояна, кондитерської фабрики ім. К. Маркса. Відбудова Хрещатика. Студенти Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка. Професор Київського медичного інституту, академік М. Д. Стражеско читає лекцію. Академіки АН УРСР О. О. Богомолець, Є. О. Патон, О. В. Палладін за роботою. Художня виставка, присвячена боротьбі українського народу з нацистами. Серед відвідувачів – двічі Герой Радянського Союзу С. А. Ковпак, нарком оборони УРСР, генерал-лейтенант В. Ф. Герасименко. Київський музей українського образотворчого мистецтва. Народний художник СРСР О. О. Шовкуненко, народний художник УРСР К. Д. Трохименко, майстри народної творчості Н. Ю. Вовк, Л. І. Власенко оглядають експонати. Народні артисти СРСР О. П. Юра-Юрський, Ю. В. Шумський, Н. М. Ужвій, А. М. Бучма та народна артистка УРСР Ф. А. Барвінська в Київському українському драматичному театрі ім. І. Франка. Київський театр опери та балету ім. Т. Г. Шевченка. Народні артисти СРСР З. М. Гайдай, М. І. Литвиненко-Вольгемут, І. С. Паторжинський на репетиції нової опери – "Наймичка". Професори Київської консерваторії ім. П. І. Чайковського П. О. Козицький, М. І. Вериківський, К. М. Михайлов, А. М. Луфер слухають виступи студентів. Урочисте засідання, присвячене річниці визволення Києва від нацистів. У президії – керівники партії та уряду УРСР М. С. Хрущов, Л. Р. Корнієць, М. С. Гречуха, Д. С. Коротченко, Д. З. Мануїльський.

230. ЛЬВІВ РАДЯНСЬКИЙ. Кінофільм, липень–серпень 1944 р. Арх. № 521. Укркінохроніка. Режисер М. Шапсай. Оператори М. Биков, І. Гольдштейн, І. Кацман, О. Шаповалов.

Львів у перші дні після визволення від нацистської окупації. Частини Червоної армії на вулицях міста. Комендант Милевський серед жителів. Вулицею ведуть німецьких військовополонених. Повернення мешканців. Представники інтелігенції на могилі І. Я. Франка. Виступає М. П. Бажан. Мітинг, присвячений визволенню міста від нацистів. На трибуні – М. С. Хрущов, М. П. Бажан, М. С. Гречуха, І. С. Грушецький, С. А. Ковпак, І. С. Конєв та ін. Виступають (синхр.) командувач

1-го Українського фронту, Маршал Радянського Союзу І. С. Конєв, Голова РНК УРСР М. С. Хрущов.

231. НЕРУШИМАЯ ДРУЖБА. Кінофільм, 1944 р. Арх. № 536. Тбіліська кіностудія. Режисер Гузелішвілі. Оператор Г. Усейнашвілі.

Про дружбу і співробітництво колгоспів ім. Й. В. Сталіна Генічеського району Херсонської області та ім. С. Орджонікідзе с. Шрома Махарадзевського району (Грузія). Використано довоєнні кадри: перебування у Грузії делегації українських колгоспників; голови колгоспів Ф. М. Клименко і М. Орагвелідзе підписують "договір про соцзмагання". Кадри воєнної хроніки: руїни українського села, наступ частин Червоної армії на ділянці одного з фронтів під час визволення України. Життя в с. Шрома: збір урожаю чаю, здавання мандаринів на заготівельному пункті. Урочистий мітинг у с. Шрома з нагоди визволення Генічеського району від окупантів. Виступає секретар Махарадзевського райкому КП(б)У В. Сіхарулідзе. Відправлення подарунків для працівників колгоспу ім. Й. В. Сталіна.

232. КІНОСЮЖЕТ. Березень 1944 р. Арх. № 2078. ЦСДФ. Оператори І. Грачов, Б. Рогачевський, І. Чикновєров.

Миколаїв. Переправлення частин 3-го Українського фронту через р. Південний Буг. Бойові дії піхоти й артилерії на околицях міста. Вуличні бої. Командування на СП.

233. КІНОСЮЖЕТ. Березень 1944 р. Арх. № 2187. ЦСДФ. Оператор М. Биков.

Канів Київської області. Літературно-меморіальний музей Т. Г. Шевченка, перетворений окупантами на трудовий табір. Будинок музею, обнесений колючим дротом. Розбиті скульптури, розкидані рукописи й цінні книги. Пам'ятник Т. Г. Шевченку на Чернечій горі.

234. КІНОСЮЖЕТ. 10 квітня 1944 р. Арх. № 2214. ЦСДФ. Оператори М. Шнейдеров та ін.

Бойові дії частин 3-го Українського фронту під час визволення Одеси від нацистської окупації. Кулеметні черги. Далекобійна артилерія веде вогонь на підступах до міста. Піхота, артилерія, обози на вулицях. Жителі зустрічають радянські війська. Колона румунських військовополонених. Іноземні кореспонденти: на допиті полонених; розмовляють з радянськими офіцерами.

235. КІНОСЮЖЕТ. Квітень 1944 р. Арх. № 2289. ЦСДФ.

Бойові дії військ 1-го Українського фронту з визволення Тарнополя. Вуличні бої. Мінометники ведуть вогонь із руїн будинку. Пост-

ріли гармат. Автоматні черги. Знищення засідки гітлерівців в одному з будинків.

236. КІНОСЮЖЕТ. Квітень 1944 р. Арх. № 2205. ЦСДФ. Оператори Г. Донець, М. Петросов.

Крим. Форсування Сиваша частинами 51-ї армії 4-го Українського фронту. Переправлення піхоти під прикриттям артилерійського вогню. Урятування членів команди вітрильника, затопленого німцями в Керченській протоці.

237. КІНОСЮЖЕТ. 25–26 квітня 1944 р. Арх. № 2207. ЦСДФ. Оператори В. Афанасьєв, Я. Берлінер, І. Голомб, І. Запорожський, Д. Каспій.

Крим. Бойовий виліт льотчиків перед проведенням операції з визволення Севастополя. Літаки готуються до бомбардування ворожих тилів, порту й гавані. Палають кораблі супротивника. Місто після авіанальоту (зйомки з літака).

238. КІНОСЮЖЕТ. Квітень 1944 р. Арх. № 2199. ЦСДФ. Оператори М. Биков, В. Єшурін, А. Павлов.

Бойові дії військ 1-го Українського фронту на підступах до Тарнополя. Пересування піхоти й танків по шосе в районі міста. Група офіцерів біля карти. Артилерія веде вогонь. Переправлення артилерії, кавалерії й піхоти через річку. Оператор проводить кінозйомку. Зруйноване передмістя Радзіхов. Населення повертається до міста. Трофейні танки, тіла загиблих. Допит німецьких військовополонених. Офіцери оглядають ключ від Миколаївських воріт Київської фортеці, що був викрадений окупантами з фондів Київського історичного музею, який червоноармійці захопили у нацистів під час визволення Тарнополя.

239. КІНОСЮЖЕТ. Травень 1944 р. Арх. № 2208. ЦСДФ. Оператори Я. Берлінер, І. Голомб, І. Запорожський, Д. Каспій.

Крим. Бої за визволення Севастополя. Атака піхотинців у передмісті. Вогонь польової артилерії. Вуличні бої. Козача кавалерійська частина проїздить вулицею міста. Воїни піхотного підрозділу салютують над могилою загиблих товаришів. По шосе під конвоєм проходять військовополонені. Зруйнований порт. Зустріч моряків з партизанами. Понівечена військова техніка.

240. КІНОСЮЖЕТ. Травень 1944 р. Арх. № 2249. ЦСДФ.

Відродження життя у звільнених від окупації колгоспах Олишівського району Чернігівської області. Святкування 1-го Травня в с. Хрещате. За святковим столом – секретар райкому КП(б)У А. Я. Сироп, гвардії старший лейтенант, Герой Радянського Союзу

А. К. Галецький та ін. Відбудова господарства у колгоспі с. Смолянка. Мітинг з нагоди пуску Чемерського спиртозаводу. Виступають секретар райкому КП(б)У А. Я. Сироп, директор заводу В. Кулаков.

241. КІНОСЮЖЕТ. Липень 1944 р. 3 ч. Арх. № 5284. ЦСДФ.

1-й Український фронт. Бій за висоту на одній з ділянок Львівського напрямку. На СП – полковник Оганесян, який віддає (синхр.) команду про відбиття контратаки групи танків і піхоти супротивника. Командний і спостережний пункти. Командувач 9-го механізованого корпусу 3-ї гвардійської танкової армії, генерал-лейтенант І. П. Сухов віддає (синхр.) команду мінометному полку підтримати атаку піхоти. Штурм висоти.

КП на одній з ділянок фронту. Начальник штабу 3-ї гвардійської танкової армії, генерал-майор Д. Д. Бахметьєв ознайомлює (синхр.) офіцерів з планом Львівської операції. Допит (синхр.) узятого в полон єфрейтора 357-ї німецької піхотної дивізії. Рядовий 3-ї танкової армії В. С. Абашкін розповідає (синхр.) про бої за Львів, у яких брав участь.

242. КІНОСЮЖЕТ. Липень 1944 р. 3 ч. Арх. № 5283. ЦСДФ.

1-й Український фронт. Львівський напрямок. Командувач 27-го стрілецького корпусу 13-ї армії, генерал-майор, Герой Радянського Союзу П. М. Черокманов вручає офіцерам урядові нагороди, віддає накази командиру артилерійського полку, полковнику Е. С. Раклісу та начальнику штабу, полковнику Г. В. Іванову. Атака танків за підтримки артилерії в районі с. Стоянів Радехівського району. Командувач 172-ї дивізії, генерал-майор, Герой Радянського Союзу А. А. Краснов визначає бойове завдання. Атака піхоти. Розміновування дороги саперами. Налагодження зв'язку. Частини на марші. Танки й артилерія в одному з населених пунктів. Допит німецького військовополоненого командувачем 3-ї гвардійської танкової армії, генерал-полковником П. С. Рибалком.

243. КІНОСЮЖЕТ. 28 липня 1944 р. Арх. № 5281. ЦСДФ. Оператор І. Кацман.

Львів. Вступ до міста частин 1-го Українського фронту. Бійці виконують (синхр.) пісню "Священна війна". Грає військовий оркестр. Жителі вітають воїнів.

244. КІНОСЮЖЕТ. Липень 1944 р., 2 ч. Арх. № 5282. ЦСДФ. Оператори І. Кацман, Г. Островський.

Львів. Вступ до міста частин 1-го Українського фронту. Жителі вітають воїнів. Зруйновані будинки. Роздача населенню газет. Похорон воїнів, що загинули в боях за Львів. Тіла загиблих жителів на вулицях міста.

245. КІНОСЮЖЕТ. 1944 р. Арх. № 2457. ЦСДФ.

Сталіно. Зруйновані шахти і заводи. Шахтарі спускаються в забій, оглядають зруйновані й затоплені штреки. Відновлювальні роботи. Землянки, в яких мешкали жителі в період нацистської окупації. Відбудова металургійного заводу, міста.

246. КІНОСЮЖЕТ. 1944 р. Арх. № 2652. ЦСДФ.

Командир Сумського партизанського з'єднання С. А. Ковпак слухає рапорт (синхр.) командира 2-го батальйону про результати нападу в ході Карпатського рейду (1943 р.) на нафтопромисли та ворожий гарнізон у селищі Ділятин Станіславської області. Заступник командира з'єднання М. І. Павловський розповідає (синхр.) про С. А. Ковпака.

247. КІНОСЮЖЕТ. 1944 р. Арх. № 2598. ЦСДФ.

25-річчя Академії наук УРСР. Український патофізіолог, Герой Соціалістичної Праці О. О. Богомолець: у робочому кабінеті, в лабораторії, біля хворого. Офтальмолог В. П. Філатов під час операції. Ботанік М. М. Гришко оглядає рослини. Біохімік О. В. Палладін у лабораторії Інституту біохімії АН УРСР. Академік Є. О. Патон оглядає електрозварювальні шви на броні танка.

248. КІНОСЮЖЕТ. Літо 1944 р. Арх. № 2211. ЦСДФ. Оператор І. Кацман.

Фронтовий польовий госпіталь 1-го Українського фронту. Робота хірурга й асистента під час операції на черепі. Огляд і перев'язування поранених.

249. КІНОСЮЖЕТ. 1944 р. Арх. № 2035. ЦСДФ. Оператор І. Кацман.

Краматорськ Сталінської області. Відбудова Новокраматорського машинобудівного заводу ім. Й. В. Сталіна. Працюють кровельники, електрозварювальники. Мітинги з нагоди відновлення роботи заводу і випуску першої продукції. Прикрашений прапорами перший потяг з готовою продукцією.

250. КІНОСЮЖЕТ. Жовтень 1944 р. Арх. № 5289. ЦСДФ. Оператор В. Сущинський.

Пересування частин 4-го Українського фронту в районі Ужгорода. Атака піхоти біля зруйнованого залізничного мосту. Танки на вулицях міста. Загін народної міліції веде військовополонених. Допит військовополонених. Види Ужгорода.

251. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. 1944 р. Арх. № 5285. ЦСДФ. Оператор К. Кутуб-Заде.

II. Кінопортрети Героїв Радянського Союзу – офіцерів і солдатів 167-ї стрілецької Сумської двічі Червонопрапорної дивізії 38-ї армії 1-го Українського фронту, які відзначилися при форсуванні Дніпра й першими ввійшли до Києва: рядового 465-го стрілецького полку Д. П. Литвинова, командира взводу 520-го стрілецького полку І. П. Кузнєцова, командира мінометної роти 465-го стрілецького полку І. Г. Назимка, заступника командира з політчастини 465-го полку, підполковника М. О. Кузнєцова, командира взводу 465-го стрілецького полку, лейтенанта Є. М. Полтавського, командира 180-го окремого саперного батальйону, капітана Г. Ф. Самойловича, фельдшера санітарної роти 520-го стрілецького полку, лейтенанта М. А. Копитенкова, Н. П. Гусєва, командира відділення зв’язку 57-го артилерійського полку, сержанта Д. І. Ємельянова, командира відділення 615-го стрілецького полку О. Т. Нікітіна, командира відділення 180-го окремого саперного батальйону, старшого сержанта А. Є. Чепелєва, сапера 180-го стрілецького саперного батальйону С. О. Красія, санінструктора 520-го стрілецького полку, молодшого сержанта Х. А. Нєатбакова, командира гарматного розрахунку 576-го артилерійського полку, старшого сержанта І. Г. Болховітінова, розвідника 465-го стрілецького полку К. М. Тюрина.

252. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. Січень 1944 р. Арх. № 2069. ЦСДФ. Оператор М. Глідер.

II. Зустріч партизанів Чернігово-Волинського з’єднання під командуванням О. Ф. Федорова з розвідниками Червоної армії в лісі [біля х. Лободин Камінь-Каширського району] на Волині. Страта зрадника Лукенюка. Начальник особливого відділу П. С. Золотаренко зачитує вирок.

253. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. Лютий 1944 р., 2 ч. Арх. № 2061. ЦСДФ. Оператори І. Кацман, В. Орлянкін.

Штурм передмістя Ровно піхотними частинами 1-го Українського фронту. Вступ воїнів до міста.

Командир Ровенського партизанського з’єднання № 1 В. А. Бегма розповідає про спільні з Червоною армією дії партизанів зі звільнення міста, комісар М. С. Корчев – про виготовлення партизанами зброї.

Атака піхоти. Обстріл міста артилерією. Офіцери оглядають трофейні танки і гармати, розміщені на залізничних платформах. Генерал-майор В. А. Бегма в супроводі партизанів направляється до колишньої резиденції рейхскомісара України Е. Коха.

Види Ровно. Пошкоджена техніка на вулицях. Повернення до міста жителів. Колона німецьких військовополонених. Зруйнований костел.

254. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. Лютий–липень 1944 р. Арх. № 5420. ЦСДФ. Оператори А. Брантман, Б. Рогачевський, Г. Родніченко, В. Смородін, І. Чикновєров.

І. Холонів Горохівського району Волинської області. Пошкоджена німецька техніка на вулицях села. Вершники конвоюють групу німецьких військовополонених. Жителі на руїнах своїх осель. Зовнішній та внутрішній вигляд зруйнованого храму.

ІІ. “Освобождение Кривого Рога”. Дніпропетровська область. Бойові дії частин 3-го Українського фронту з визволення міста. Позиції артилерії на підступах до Кривого Рогу. Артобстріл. Наступ танків і піхоти. Бій у передмісті. Колона німецьких військовополонених. Населення вітає війська Червоної армії. Види зруйнованої шахти. Мітинг з нагоди початку відбудови. Виступає О. І. Семиволос.

255. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. Березень 1944 р., 2 ч. Арх. № 2201. ЦСДФ.

Війська 3-го Українського фронту на вулицях звільненого Миколаєва. Жителі на руїнах своїх осель. Зруйновані порт, суднобудівний завод ім. А. Марті. Конвоювання військовополонених.

256. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. Березень 1944 р. Арх. № 5418. ЦСДФ. Оператори Г. Аміров, М. Гольбріх, Г. Могилевський, В. Смородін.

І. “Трофеи наших войск под Уманью”. Київська область. Танкові частини 2-го Українського фронту: на марші, на вулицях Умані. Пошкоджена німецька техніка. Машини з військовим спорядженням, залишені німцями в полі поблизу міста під час відступу.

ІІ. “На Львовском направлении”. Воїни 1-го Українського фронту: переправляються через р. Іква, вступають до м. Дубно Ровенської області. Види старовинної фортеці.

257. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. Березень 1944 р. Арх. № 4550. ЦСДФ. Оператори Г. Могилевський, М. Ошурков, В. Смородін.

ІІ. Чернівці. Танки 1-ї танкової армії форсують р. Прут. Війська 1-го Українського фронту входять до визволеного міста. Повернення жителів. Зруйнована резиденція буковинських митрополитів. Ешелон трофейних танків і автомашин. Полонені німецькі вояки.

258. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. Квітень 1944 р., 3 ч. Арх. № 2212. ЦСДФ. Оператори М. Биков, В. Єшурін, І. Кацман, В. Орлянкін, В. Павлов.

Частини 1-го Українського фронту на марші в напрямку Тарнополя. Кінооператор В. Єшурін з асистентом Вороновим проводять зйомку. Артилерійський обстріл міста. Вуличні бої. Атака піхоти. Перенесення поранених. Руїни будинків.

Київ. Зруйнований Успенський собор Києво-Печерської лаври. Священик серед руїн храму.

Бомбардування Тарнополя авіацією. Піхотна частина в передмісті. Повернення жителів до своїх домівок. Види зруйнованого міста. Пошкоджена військова техніка. Тіла загиблих німецьких вояків. Німецькі військовополонені на шосе, у приміщенні колишнього магазину. Полонені бійці Російської визвольної армії: біля підбитого ворожого танка; на узліссі.

259. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. Квітень 1944 р., 2 ч. Арх. № 2206. ЦСДФ. Оператори В. Афанасьєв, Я. Берлінер, І. Запорожський, Д. Каспій.

Крим. Визволення Ялти від нацистської окупації військами Окремої Приморської армії. Атака піхоти на підступах до міста. Бій автоматників у руїнах будинку. Священик з хрестом у руках зустрічає війська. Загальноміський мітинг на центральній площі. Колона військовополонених. Партизани спускаються з гір, ведуть захоплених у полон німецьких вояків, зустрічаються з жителями одного з населених пунктів. Німецька піхотна частина здається у полон партизанам. Ексгумація останків закатованих жителів Ялти.

260. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. Квітень–червень 1944 р. Арх. № 2210. ЦСДФ. Оператори В. Афанасьєв, Я. Берлінер, І. Запорожський, Д. Каспій.

I– II. Крим. Алупка. Види зруйнованого міста. Колона німецьких військовополонених. Види Воронцовського палацу, парку, терас. Сапери розміновують територію. Юнак і дівчина – воїни Червоної армії на побаченні на території палацу. Бійці купаються в морі під час відпочинку.

III. Крим. Види Георгіївського монастиря в районі Байдарських воріт.

261. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. Квітень–жовтень 1944 р. Арх. № 4549. ЦСДФ. Оператори Г. Могилевський, М. Ошурков, В. Смородін.

I. Форсування частинами 2-го Українського фронту р. Прут. Види зруйнованого Хотина Чернівецької області, старовинної фортеці в місті. Перехід радянськими військами державного кордону з Румунією. Види румунського м. Серет.

II. Війська 4-го Українського фронту на вулицях звільненого Ужгорода. Жителі міста пригощають танкістів. Церковний дзвін сповіщає про вступ до міста радянських військ.

262. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. Травень 1944 р. Арх. № 2192. ЦСДФ. Оператори В. Афанасьєв, Я. Берлінер, І. Голомб, Д. Каспій.

II. Крим. Останні почесті воїнам, які загинули під час визволення Севастополя. Мітинг воїнів військових частин 4-го Українського фронту біля братської могили червоноармійців, які загинули під час визволення міста. Банкет офіцерського складу на честь визволення Севастополя. Серед присутніх – командувач 4-го Українського фронту Ф. І. Толбухін. Виступає командувач 2-ї гвардійської армії, генерал Г. Ф. Захаров.

263. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. Травень 1944 р. Арх. № 2209. ЦСДФ. Оператори В. Афанасьєв, Я. Берлінер, Г. Донець, Д. Каспій, В. Микоша.

I. Військово-польовий суд у Севастополі над зрадниками Ш. Талібовим і Д. Абдулаєвим.

II. Військові кораблі Чорноморського флоту, що брали участь у визволенні Криму й Севастополя. На рейді біля берегів Криму – крейсер “Ворошилов”, у Батумському порту – корабель “Бойкий”.

264. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. Червень–серпень 1944 р. Арх. № 5287. ЦСДФ. Оператор А. Ельберт.

I. 1-й Український фронт. Вручення командиру 1-ї Окремої чехословацької піхотної бригади, генералу Л. Свободі ордена Суворова II ступеня та ордена Богдана Хмельницького, якими була відзначена бригада за участь у визволенні Києва та Білої Церкви. Нагородження радянськими орденами і медалями солдатів і офіцерів бригади. У строю – командир роти, поручик, Герой Радянського Союзу Р. Тесаржик. Член Військової ради фронту, генерал К. В. Крайнюков вітає особовий склад.

II. Ізмаїльська область. Переправлення оперативної групи військ 3-го Українського фронту під командуванням генерал-майора Бахтіна через Дністровський лиман з метою заволодіння Аккерманом. Бійці на вулицях міста, розмовляють з жителями. Військовополонені: у колоні, під час допиту. Види фортеці XV ст.

265. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. Літо 1944 р. Арх. № 2290. ЦСДФ.

I. 1-й Український фронт. Командувач 3-ї гвардійської армії, генерал-полковник П. С. Рибалко та офіцери спостерігають із КП за ходом бою.

II–III. Чигирин Кіровоградської області. Член Надзвичайної державної комісії зі встановлення і розслідування злочинів нацистів, митрополит Київський і Галицький Миколай на місці виявлення останків страчених окупантами мирних жителів. Допит німецького військовополоненого. Патологоанатом за роботою. Руїни міста. Група партизанів

та місцевих жителів біля пам’ятника народним героям – захисникам Чигирина в XVI–XVII ст.

266. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. 1944 р. Арх. № 3319. ЦСДФ. Оператори Б. Рогачевський, Г. Родніченко, І. Чикновєров, Б. Шадронов.

Військові частини 3-го Українського фронту проходять по місцях недавніх боїв у районі Миколаєва. Населення міста зустрічає воїнів. Зруйновані споруди міського театру, центральних кварталів, елеватора, цехів суднобудівного заводу ім. А. Марті. Загальноміський мітинг з нагоди визволення міста. Виступають директор школи № 5 В. В. Зайко, робітник суднобудівного заводу ім. А. Марті Гришин. Колона німецьких військовополонених. Пошкоджена техніка.

267. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. Липень 1944 р. Арх. № 4548. ЦСДФ. Оператори І. Гольднер, П. Касаткін, О. Ковальчук.

ІІІ. Дніпропетровська область. Відбудова шахти ім. 1-го Травня Криворізького залізорудного басейну. Мітинг з нагоди введення в експлуатацію відбудованої шахти.

268. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. 1944 р. Арх. № 2204. ЦСДФ.

ІІІ. 1-й Український фронт. Виступ (синхр.) на мітингу учасників форсування Дніпра, воїнів 198-го стрілецького полку 40-ї армії – старшого лейтенанта М. Ф. Закутенка, гвардії сержанта В. М. Єришова, старшого лейтенанта І. С. Андрейка – з нагоди присвоєння їм звання Героя Радянського Союзу.

IV. Бійці і командири Червоної армії допомагають колгоспникам одного з визволених районів України зібрати врожай зернових.

269. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. 1944 р., 2 ч. Арх. № 2216. ЦСДФ.

ІІ. Допит узятих у полон вояків УПА. Заступник начальника контррозвідки одного із загонів В. С. Калатурник (“Нечай”), уродженець с. Брідки Заставнівського району Чернівецької області, та рядовий М. Ф. Кузяк (“Зозуля”), уродженець Заліщицького району Тарнопільської області, дають свідчення.

270. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. 1944 р., 6 ч. Арх. № 2181. ЦСДФ. Оператори І. Кацман, О. Ковальчук.

І. Запоріжжя. Панорама зруйнованої греблі та машинного залу Дніпрогесу ім. В. І. Леніна. Вибухові роботи на греблі. Робітники Дніпровського алюмінієвого заводу ім. С. М. Кірова на суботнику з відбудови ГЕС. Будівництво дамби. Нарком електростанцій СРСР Д. Г. Жи-

мерин під час відвідання будівництва. Зведення у селищі будівельників житлових будинків.

ІІ. Київська область. Надзвичайна державна комісія із розслідування злочинів нацистів у м. Фастів на місці виявлення останків закатованих громадян.

1945 рік

271. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, січень 1945 р., № 1. Арх. № 196. Укркінохроніка. Оператори М. Безвіконна, І. Гольдштейн, С. Давидсон, О. Ковальчук, І. Семененко, О. Шаповалов.

I. "Здрастуй, 1945 рік". Київ. Передноворічний продаж товарів у крамницях міста. Виставка кулінарних виробів. Гість виставки – нарком торгівлі УРСР Дрофа.

II. "Прапор Перемоги". Київ. Урочисте засідання, присвячене врученню Київській області перехідного Червоного прапора ДКО СРСР за успіхи в сільському господарстві. Генерал-майор А. І. Єременко вручає прапор голові Київського облвиконкому З. Ф. Олійнику.

III. "Трактори вийдуть у поле". Вінниця. Підготовка тракторів до польових робіт на Вінницькій МТС.

IV. "Герої тилу". Директор Городище-Пустоварівського цукрового заводу (Київська область), Герой Радянського Союзу О. Є. Кривець, багатоверстатниця Харківського турбогенераторного заводу М. Аргунова, "переможець соцзмагання" машиністів львівського депо Ромашко за роботою.

V. "Веселий час". Дніпропетровськ. Школярі під час зимових канікул.

272. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, січень 1945 р., № 2. Арх. № 197. Укркінохроніка. Оператори М. Безвіконна, Й. Городецький, І. Семененко, О. Шаповалов.

I. "Київ". Нагородження багатодітних матерів орденом "Мать-героиня". Голова Президії Верховної Ради УРСР М. С. Гречуха вручає ордени Є. Брусенко, Є. Золочевській, М. Чепурко.

II. "Чернівці". Збори селян звільненої Буковини. Президія. Промовці.

III. "Вінниччина". Мітинг на Корделівському цукровому заводі, присвячений нагородженню кращих робітників значком "Відмінник харчової промисловості". Серед нагороджених – М. Островська, Стейкало, директор заводу Баршак. Виробничі процеси: проба цукру, сушка.

IV. "Львів". Відбудова зруйнованого нацистами депо "Львів – Захід".

V. "Київ". Виступ (синхр.) у радіостудії ансамблю бандуристів Українського радіокомітету. Біля мікрофона – диктори Українського радіо П. Пахомова та А. Євенко.

273. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, 1945 р., № 2. Арх. № 198. Укркінохроніка. Оператори І. Гольдштейн, М. Дрибінович, В. Ковальчук, О. Ковальчук.

І. "Відродження міста". Сталіно. Відбудова житлових будинків для шахтарів і металургів.

ІІ. "Львівська тютюнова". Львів. Виготовлення різних сортів цигарок на Львівській тютюновій фабриці. Перевірка якості продукції.

ІІІ. "Колгоспний інкубатор". Запорізька область. Відбудована інкубаторна станція в колгоспі "Січ". Виведення курчат і каченят.

IV. "В Одеському порту". Одеса. Роботи з відбудови порту. Механізоване розвантажування пароплавів.

274. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, січень 1945 р., № 3. Арх. № 199. Укркінохроніка. Оператори А. Богданов, І. Гольдштейн, Ю. Грінчук, О. Ковальчук, В. Орлянкін, І. Семененко.

І. "Великий російський письменник". Київ. Урочисте засідання, присвячене 150-річчю від дня народження О. С. Грибоєдова. У президії – П. Г. Тичина, О. Є. Корнійчук, І. А. Кочерга. Виступає літературознавець, академік АН УРСР О. І. Білецький.

ІІ. "Перемога взуттєвиків". Дніпропетровськ. Виробничі процеси на відбудованій Дніпропетровській взуттєвій фабриці.

ІІІ. "Героям Кавказу". Командир будівельного загону, Герой Соціалістичної Праці І. Ю. Баренбойм вручає медалі "За оборону Кавказа" учасникам відбудови зруйнованих мостів.

IV. "Весні назустріч". Вінницький район Вінницької області. Заняття у школі трактористів у с. Лука-Мелешківська.

V. "Про них піклується держава".

Чернівці. Прибуття групи дітей чехословацьких фронтовиків до спеціального дитячого будинку. Серед прибулих – сім'я поручика, Героя Радянського Союзу А. Сохора.

Дніпропетровськ. Дитячий будинок, організований заводським комітетом Дніпропетровського металургійного заводу ім. Г. І. Петровського. Діти: в їдальні, за випуском стінгазети.

275. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, січень 1945 р., № 4. Арх. № 201. Укркінохроніка. Оператори Й. Городецький, І. Кацман, І. Семененко, О. Шаповалов.

І. "Пам'яті великого Леніна". Київ. Траурне засідання з нагоди "21-ї річниці від дня смерті В. І. Леніна". Виступає секретар ЦК КП(б)У К. З. Литвин.

ІІ. "В Президії Верховної Ради УРСР". Київ. Голова Президії Верховної Ради УРСР М. С. Гречуха вручає урядові нагороди секретарю ЦК КП(б)У Д. С. Коротченку, академікам О. О. Богомольцю, Б. С. Чернишову, П. Г. Тичині, О. Є. Корнійчуку, М. Т. Рильському, Г. Ф. Проскурі.

III. “Завод – колгоспам”. Київ. Виготовлення циліндрів для тракторів у механічному цеху Київського машинно-тракторного заводу ім. І. Лепсе. За роботою – токар О. Будалова. Готова продукція.

IV. “Будинок у Чернівцях”. Про життя в дитячому будинку для дітей-сиріт, батьки яких загинули в роки війни. Діти: в їдальні, біля новорічної ялинки.

276. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, січень 1945 р., № 5. Арх. № 203. Укркінохроніка. Оператори І. Гольдштейн, І. Кацман, В. Орлянкін, І. Семененко, О. Шаповалов.

I. “Яким буде Хрещатик?”. Київ. Виставка конкурсних проектів планування і забудови Хрещатика. Архітектори К. С. Алаб’ян, В. І. Заболотний ознайомлюють членів журі зі своїми проектами.

II. “Надійні вартові”. Навчання з ППО у військовому підрозділі під командуванням генерал-майора Янковського.

III. “Ювілей художника”. Київ. Виставка картин заслуженого діяча мистецтв УРСР І. С. Їжакевича. Художник за роботою, на прогулянці з онукою.

IV. “На лижі!”. Київ. Лижники: під час тренування, на лижні.

V. “Квартет імені Вільома”. Український ансамбль у складі М. Г. Симкіна, О. Й. Старосільського, І. Г. Вакса, М. А. Калузького виконує (синхр.) варіації на твори Генделя.

277. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, лютий 1945 р., № 6. Арх. № 205. Укркінохроніка. Оператори М. Безвіконна, І. Гольдштейн, Й. Городецький, В. Орлянкін, І. Семененко.

I. “В західних областях України”.

Чернівці. Обласна нарада інтелігенції західних областей України. Виступає секретар Чернівецького обкому КП(б)У І. С. Зеленюк.

Львів. Зустріч педагогів західних областей України з письменниками. У президії – нарком освіти УРСР П. Г. Тичина. Виступають М. Т. Рильський, А. С. Малишко.

II. “Після хуртовини”. Київ. Розчищення вулиць від снігу. Врожай мандаринів і лимонів у оранжереї Ботанічного саду. Ремонт пароплавів на суднобудівному заводі. Кияни катаються на лижах на київських пагорбах.

III. “Над Дніпром”. Київ. Будівництво залізничного мосту через Дніпро. Працюють водолази, клепальники, монтажники. Начальник будівництва, Герой Соціалістичної Праці І. Ю. Баренбойм керує роботами. Серед присутніх – автор проекту мосту інженер Білоусов.

IV. “Квіти на фарфорі”. Київ. Художники розмальовують вироби в експериментальних майстернях Київського керамічного заводу. За роботою – народні майстри Віра і Галина Павленки.

278. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, лютий 1945 р., № 7. Арх. № 207. Укркінохроніка. Оператори В. Ковальчук, О. Ковальчук, А. Лаптій, В. Орлянкін, І. Семененко.

І. "Штаб української науки". Київ. Сесія Академії наук УРСР. Виступає академік АН УРСР О. В. Палладін. Вибори нових членів Президії АН УРСР. Таємне голосування. Учасники сесії: академіки Б. С. Чернишов, В. П. Філатов, Є. О. Патон та ін.

ІІ. "Відважним воїнам".

Харків. Пошив військового обмундирування на Харківській швейній фабриці ім. Ю. Д. Тинякова.

Київ. Виготовлення цигарок на Київській тютюновій фабриці.

ІІІ. "Перед весною".

Одеса. Заняття на обласних курсах голів колгоспів, організованих Одеським сільськогосподарським інститутом. Професор Вербин виступає з лекцією.

Солонянський район Дніпропетровської області. Перевірка готовності до весняної сівби тракторів Привільнянської МТС. Виїзд тракторів у поле.

IV. "Фабрика мелодій". Київ. Виробничі процеси на відновленому Київському музкомбінаті.

V. "У спортсменів флоту". Київ. Змагання спортсменів Військово-Морського флоту СРСР. Головний суддя змагань – командувач Київської військово-морської бази Дніпровської флотилії, контрадмірал Д. Д. Рогачов.

279. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, лютий 1945 р., № 8. Арх. № 209. Укркінохроніка. Оператори В. Войтенко, О. Ковальчук, В. Орлянкін, І. Семененко, О. Шаповалов.

І. "В день свята Червоної Армії".

Урочисте вишиковування у військових частинах з нагоди 27-ї річниці Червоної армії. Артилеристів вітає генерал-майор Васильков, автоматників – підполковник Гурін, льотчиків-винищувачів – генерал-лейтенант Король.

Київ. Відкриття виставки трофейної зброї і техніки. Серед присутніх – нарком оборони УРСР, генерал-лейтенант В. Ф. Герасименко. Відвідувачі.

Урочисте засідання, присвячене 27-й річниці Червоної армії, в приміщенні Київського театру опери та балету ім. Т. Г. Шевченка. У президії – керівники партії та уряду УРСР В. Ф. Герасименко, Д. С. Коротченко, В. Ф. Старченко, Л. Р. Корнієць, М. С. Гречуха, Д. З. Мануїльський. Виступає заступник командувача КВО, генерал-лейтенант В. В. Косякін.

ІІ. "Рекорди криворіжців". Кривий Ріг Дніпропетровської області. Шахта № 11 рудоуправління ім. В. І. Леніна. Працюють бурильники І. І. Стадник та І. М. Кобзар – учасники почесної вахти з нагоди Дня Червоної армії.

III. "Старт дано!". Зимова спартакіада КВО. Змагання лижників, хокеїстів.

280. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, лютий 1945 р., № 9–10, 2 ч. Арх. № 212. Укркінохроніка. Оператор О. Шаповалов.

"Свято народного мистецтва". Київ. Відкриття Республіканської олімпіади художньої самодіяльності. В урядовій ложі – М. С. Хрущов, О. Є. Корнійчук, М. П. Бажан. Серед присутніх у залі – академік АН УРСР О. В. Палладін. Виступи учасників.

281. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, лютий 1945 р., № 11. Арх. № 213. Укркінохроніка. Оператори А. Богданов, І. Гольдштейн, О. Ковальчук, А. Лаптій, В. Орлянкін.

I. "В західних областях України". Виробничі процеси на підприємствах регіону: Львівському електроламповому заводі, Чернівецькому спиртовому заводі. Творче обговорення п'єси О. Є. Корнійчука "Місія містера Перкінса в країну більшовиків" у Львівському українському драматичному театрі ім. М. Заньковецької. Макети декорацій. Серед присутніх – народний артист СРСР Б. В. Романицький, головний художник театру В. П. Борисовець та ін.

II. "Так буде". Харків. Види зруйнованого залізничного вокзалу. Начальник Південної залізниці Даниленко та автор проекту, архітектор Е. А. Лимар біля макету майбутнього залізничного вокзалу.

III. "Рекорд Віри Яценко". Криворізький залізорудний басейн. Добування руди в шахті "Південна". За роботою – бурильниця В. Я. Яценко.

IV. "Фініш військової спартакіади". Вручення нагород переможцям спартакіади Київського військового округу. Заступник командувача КВО, генерал-лейтенант В. В. Косякін вручає почесний кубок представнику з'єднання під командуванням генерала Ігнатова. Серед присутніх – генерал Ігнатов. Парад спортсменів.

282. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, березень 1945 р., № 12. Арх. № 215. Укркінохроніка. Оператори М. Безвіконна, В. Ковальчук, О. Ковальчук, В. Орлянкін, І. Семененко, О. Шаповалов.

I. "Наші жінки".

Криворіжжя. Комсомольсько-молодіжна бригада Н. С. Єгорової за видобуванням руди в шахті ім. С. М. Кірова.

Київ. Вручення диплома про закінчення Київського державного університету ім. Т. Г. Шевченка Герою Радянського Союзу Л. М. Павліченко.

Інститут фізіології АН УРСР. Лабораторія члена-кореспондента АН УРСР фізіолога Н. Б. Медведєвої. Доктор медичних наук О. І. Смирнова-Замкова за роботою.

Львів. Художниця О. Л. Кульчицька за роботою у майстерні.

II. “Інженери моря”. Одеса. Студенти Одеського інституту водного транспорту: на лекції, під час практичних занять.

III. “Ювілей поета”. [Київ.] Відзначення 50-річчя М. Т. Рильського. Ювіляр читає (синхр.) свого вірша колегам по перу. Серед присутніх – М. П. Бажан, О. Є. Корнійчук, В. М. Сосюра та ін.

IV. “Незвичний спорт”. Тренування спортсменів військового з’єднання під командуванням генерал-майора Полікарпова. Спортсмени-армійці на лижні.

283. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, березень 1945 р., № 13–14. Арх. № 218. Укркінохроніка. Оператори І. Гольдштейн, Й. Городецький, В. Ковальчук, А. Лаптій, В. Орлянкін, І. Семененко.

I. “Славний ювіляр”. Одеса. Урочисте засідання з нагоди 70-річчя від дня народження академіка АН УРСР В. П. Філатова. Виступ ювіляра. Професор за роботою в Інституті експериментальної офтальмології.

II. “З Румунії”. Бухарест. Румунський національний музей старожитностей. Представники української сторони приймають культурні цінності, вивезені з України окупантами. Розпаковування щойно отриманих з Румунії художніх полотен і скульптур представниками київських музеїв – російського та західного і східного мистецтва.

III. “В передгір’ях Карпат”. Вижниця Чернівецької області. Виробничі процеси на відбудованому деревообробному заводі. Збори селян.

IV. “Останні новини”.

Київ. Будівництво мосту через р. Дніпро. Начальник будівництва, Герой Соціалістичної Праці І. Ю. Баренбойм ознайомлює Голову РНК УРСР М. С. Хрущова з ходом робіт.

Красноград Харківської області. Відбудова вокзальних приміщень на станції Костянтиноград Південної залізниці.

Київ. Покладення квітів до могили генерала М. Ф. Ватутіна командувачем Першого Чехословацького армійського корпусу, генералом Л. Свободою.

Київ. Республіканські лижні змагання колгоспної молоді. Переможці – команда колгоспу ім. 13-ї річниці Жовтня Києво-Святошинського району.

Львів. Робота відновленого трамвайного парку. Перший рейс.

284. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, березень 1945 р., № 15. Арх. № 220. Укркінохроніка. Оператори М. Безвіконна, І. Гольдштейн, В. Ковальчук, В. Орлянкін, І. Семененко, О. Шаповалов.

I. “Здрастуй Батьківщино!”. Одеса. Колишні радянські військовополонені, визволені військами союзників, на борту англійського пароплава “Герцогиня Бетборзька”. Мітинг у порту.

II. “Почесний прапор”. Київ. Вручення Київській області перехідного Червоного прапора ДКО СРСР за перемогу в “соцзмаганні за

високі врожаї”. Гвардії генерал-майор танкових військ І. А. Вовченко вручає прапор голові Київського облвиконкому З. Ф. Олійнику.

III. “У Львові”. Ремонт обладнання на Львівському нафтопереробному заводі. Виробництво посуду на емалевому заводі.

IV. “На канікулах”. Демонстрування нових дитячих іграшок, розроблених конструкторами Кікорським і Валицькою.

V. “Весна на Дніпрі”. Київ. Вибухові роботи перед відкриттям навігації.

285. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, квітень 1945 р., № 18. Арх. № 222. Укркінохроніка. Оператори Й. Городецький, І. Кацман, В. Ковальчук, О. Ковальчук, О. Шаповалов.

I. “Весна на Дніпрогесі”. Запоріжжя. Жителі міста на недільнику з відбудови Дніпрогесу ім. В. І. Леніна. Загальний вид будівництва.

II. “Спасибі, радянські друзі!”. Одеса. Солдати й офіцери союзницьких армій – колишні військовополонені, звільнені Червоною армією – на території санаторію. Відвідання співвітчизників представником французької місії. Від’їзд французьких вояків на батьківщину.

III. “В Київському аеропорту”. Київ. Робота аеропорту, що після визволення міста від окупації відновив усі авіарейси.

IV. “Карпатська нафта”. Надвірнянський район Станіславської області. Відбудова нафтопромислу у смт Битків. Підйом нафтовишки. Добування нафти.

V. “Знову на батьківщині”. Київ. Дитячий будинок для дітей, які повернулися з нацистського полону. Діти: в їдальні, на уроці.

286. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, квітень 1945 р., № 19. Арх. № 223. Укркінохроніка. Оператори М. Дрибінович, В. Ковальчук, В. Орлянкін, І. Семененко.

I. “Колгосп над морем”. Одеська область. Посівна в колгоспах “Вільний бурлака” та ім. 51-ї Перекопської дивізії.

II. “Від Дашави до Києва”. Київ. Заступник Голови Раднаркому УРСР А. М. Барановський розповідає (синхр.) у студії Укркінохроніки про будівництво газопроводу Дашава – Київ.

III. “В Донбасі”. Підписання “договору про соцзмагання” між донецькими і криворізькими гірниками. Виробництво коксу на відбудованому Сталінському коксохімічному заводі.

IV. “Народні митці”. Київ. Виробничі процеси на відбудованому заводі “Керамік”. За роботою – народні умільці Л. Кияніцина, О. Грядунова, З. Охримович.

V. “Перший рейс”. Київ. Відкриття весняної навігації на Дніпрі. Пароплав “Громов” відправляється в перший рейс. Види річкового вокзалу.

287. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, квітень 1945 р., № 20. Арх. № 224. Укркінохроніка. Оператори І. Гольдштейн, О. Ковальчук, В. Орлянкін.

I. "В Президії Верховної Ради УРСР". Київ. Голова Президії Верховної Ради УРСР М. С. Гречуха вручає ордени Леніна наркому оборони УРСР, генерал-лейтенанту В. Ф. Герасименку, наркому юстиції УРСР Бабченку, Голові Верховного Суду УРСР К. Т. Топчію, Прокурору УРСР Р. А. Руденку.

II. "На колгоспних полях". Посівна в колгоспі ім. Г. І. Петровського Херсонської області.

III. "В морі". Рибалки Приазов'я на промислі.

IV. "Весна у Львові". Відродження життя у визволеному місті. Реставрація герба на старовинному будинку Львівської ратуші. Жителі на відбудовчих роботах; театральні афіші. Воїни Червоної армії та американські льотчики на вулицях міста. Поет М. Т. Рильський.

V. "Перші матчі". Київ. Армійські спортсмени відкривають сезон з баскетболу і волейболу.

288. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, квітень 1945 р., № 21–22, 2 ч. Арх. № 225. Укркінохроніка. Оператори В. Войтенко, І. Гольдштейн, В. Орлянкін, І. Семененко, О. Шаповалов.

Спеціальний випуск про перебування у Києві югославської урядової делегації на чолі з Головою Ради Міністрів Югославії маршалом Й. Броз Тіто. Зустріч на залізничному вокзалі. Серед зустрічаючих – нарком закордонних справ УРСР Д. З. Мануїльсьий, Голова РНК УРСР М. С. Хрущов, голова виконкому Київської міськради Д. З. Мокієнко. Виступає (синхр.) Й. Броз Тіто. Члени делегації покладають вінок до могили генерала армії М. Ф. Ватутіна, оглядають Києво-Печерську лавру, ознайомлюються з виставками проектів відбудови Києва та Хрещатика, трофейної техніки, відвідують у супроводі голови облради З. Ф. Олійника колгосп "Більшовик" Києво-Святошинського району. Проводи югославської урядової делегації в аеропорту. Виступає (синхр.) Й. Броз Тіто.

289. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, квітень 1945 р., № 23. Арх. № 226. Укркінохроніка. Оператори І. Гольдштейн, М. Дрибінович, В. Ковальчук, І. Семененко.

I. "Музей В. І. Леніна у Києві". Урочисте відкриття філіалу Центрального музею В. І. Леніна. Серед перших відвідувачів – Д. З. Мануїльський, К. З. Литвин, М. П. Бажан, Герой Радянського Союзу В. М. Яремчук.

II. "В маєтку графа Гнєдова". Посівна в одному з перших на Буковині колгоспів – "Більшовик", розташованому на землях колишнього графського маєтку.

III. “Перемога шахтарів”. Донбас. Відкачування води із найглибшої в СРСР шахти – 17–17-біс ім. Папанінців, затопленої нацистами. Урочистий мітинг у зв’язку із завершенням робіт.

IV. “Не забудемо!”. Київ. Види Бабиного Яру. Архітектор О. В. Власов біля макета пам’ятника, який споруджуватиметься на місці масових розстрілів нацистами радянських громадян.

V. “Свято міста-героя”. Одеса. Урочисте засідання, присвячене річниці визволення міста від нацистської окупації. Закладення пам’ятника радянським воїнам. Мітинг у порту. Серед присутніх – академік АН УРСР В. П. Філатов.

290. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, квітень 1945 р., № 24. Арх. № 227. Укркінохроніка. Оператори М. Безвіконна, А. Богданов, В. Войтенко, І. Гольдштейн, В. Орлянкін.

I. “Буковинці святкують”. Чернівці. Урочисте засідання, присвячене річниці визволення міста від нацистської окупації. Виступає секретар обкому КП(б)У І. С. Зеленюк. Святкове місто, масові гуляння. Один із почесних гостей – Герой Радянського Союзу І. Ф. Козачук. Виробництво трикотажу й килимів на відбудованій Чернівецькій трикотажній фабриці.

II. “Пам’яті полководця”. Київ. Вшанування пам’яті генерала армії М. Ф. Ватутіна в роковини його смерті. Покладення вінків до могили. Серед присутніх – письменники М. П. Бажан, П. Й. Панч, М. Т. Рильський.

III. “Біля Львова”. Львівська область. Збирання врожаю ранніх овочів та вирощування квітів у оранжереях колгоспу ім. Першого травня.

IV. “Перші запливи”. Підготовка армійських спортсменів до літнього сезону. Абсолютний чемпіон України з плавання у стилі “кроль” Коняєв проводить тренування.

291. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, травень 1945 р., № 25. Арх. № 228. Укркінохроніка. Оператори М. Безвіконна, А. Богданов, В. Ковальчук, О. Ковальчук, А. Лаптій.

“У травневі свята”. Святкування Першого травня в Чернівцях, Харкові, Львові, Одесі, Запоріжжі, на Дніпробуді. Академік АН УРСР В. П. Філатов, секретар Львівського обкому КП(б)У І. С. Грушецький, головний інженер Дніпробуду І. І. Кандалов, начальник будівництва Ф. Г. Логінов.

292. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, травень 1945 р., № 26. Арх. № 229. Укркінохроніка. Оператори І. Гольдштейн, І. Кацман, В. Ковальчук.

I. “Позика Перемоги”. Київ. Мітинг на Київському електротехнічному заводі “Транссигнал” ім. Ф. Е. Дзержинського у зв’язку з підпискою на 4-ту державну воєнну позику.

II. “В столиці України”. Київ. Голова Раднаркому УРСР М. С. Хрущов спостерігає за відбудовними роботами на Хрещатику. Мітинг працівників трамвайно-тролейбусного парку з нагоди відкриття другої тролейбусної лінії.

III. “В Сан-Франциско”. Київ. Від'їзд делегації від України у складі Д. З. Мануїльського, О. В. Палладіна, М. Н. Петровського та інших на конференцію до Сан-Франціско (США).

IV. “Пані Клементіна Черчілль в Одесі”. Прибуття голови британського комітету “Фонд допомоги Росії” Клементини Черчілль до Одеси.

293. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, травень 1945 р., № 27. Арх. № 230. Укркінохроніка. Оператори І. Гольдштейн, А. Лаптій, В. Орлянкін, І. Семененко, О. Шаповалов.

I. “Свято Перемоги”. Київ. Демонстрація з нагоди Дня Перемоги. На урядовій трибуні – М. С. Хрущов, Д. С. Коротченко, Л. Р. Корнієць, М. С. Гречуха, О. І. Кириченко, З. Ф. Литвин, А. М. Барановський, М. П. Бажан, В. Ф. Герасименко, З. Т. Сердюк, С. А. Ковпак та ін.

II. “У видатних вчених”. Харків. Отримання рідкого повітря в лабораторії Фізико-технічного інституту АН УРСР. Професори Б. Г. Лазарєв, А. К. Вальтер і К. Д. Синельников за роботою.

III. “Скарби культури”.

Київ. Ювілейна виставка, присвячена 50-річчю радіо. Заступник Голови РНК УРСР А. М. Барановський відкриває виставку.

Харків. Відновлення роботи Музею українського мистецтва. Експонати. Відвідувачі.

IV. “На зеленому полі”. Київ. Футбольний матч між командами “Динамо” (Київ) та “Локомотив” (Москва). Уболівальники на трибунах.

294. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, травень 1945 р., № 28. Арх. № 231. Укркінохроніка. Оператори І. Кацман, А. Лаптій, В. Орлянкін, І. Семененко.

I. “Свято в Шполі”. Київська область. Мітинг з нагоди вручення Шполянському району перехідного Червоного прапора ДКО СРСР та Почесного прапора Наркомзему СРСР за високі врожаї та виконання державних поставок.

II. “Харківський кокс”. Харків. Виробництво коксу на Харківському коксохімічному заводі.

III. “Діспетчер Мілєнін”. Запоріжжя. Роботи з відбудови зруйнованого Дніпрогесу ім. В. І. Леніна. Учасник визволення Дніпрогесу та його відбудови А. Мілєнін: за роботою; розповідає (синхр.) про визволення електростанції.

IV. “На колгоспному ставку”. Рокитне Харківської області. Випускання до ставків мальків дзеркального коропа.

V. “Молоді офіцери”. Київ. Підготовка до випускних іспитів курсантів 2-го Київського Червонопрапорного училища самохідної артилерії ім. М. В. Фрунзе. Курсанти: під час стройової підготовки, на тактичних навчаннях.

295. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, травень 1945 р., № 29. Арх. № 232. Укркінохроніка. Оператори В. Ковальчук, А. Лаптій, І. Семененко.

І. “Народження каучука”. Черкаський район Київської області. Республіканська нарада каучуківників у м. Черкаси. Учасники наради оглядають плантацію кок-сагизу, експонати виставки виробів з каучуку. Виступає каучуківник А. А. Пармузіна. Серед присутніх – секретар Київського обкому КП(б)У З. Т. Сердюк, Герой Соціалістичної Праці О. С. Хобта.

ІІ. “Перший автозбиральний”. Одеса. Розвантажування в порту частин вантажівок, поставлених союзницькими державами. Складання автомобілів на Одеському автомобілескладальному заводі.

ІІІ. “Довгождана зустріч”. Новомиколаївка Шевченківського району Харківської області. Повернення до рідної домівки фронтовика, Героя Радянського Союзу Г. Є. Штонди. Зустріч з батьками.

IV. “Харківський трикотаж”. Харків. Відновлення роботи найбільшої в Україні трикотажної фабрики “Динамо”. Готова продукція.

V. “У колгоспному саду”. Пасіка в колгоспі “Січ” Червоноармійського району Запорізької області. Пасічник П. Коваленко з помічницею Г. Ткач за роботою.

296. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, червень 1945 р., № 31. Арх. № 233. Укркінохроніка. Оператори Ю. Грінчук, М. Дрибінович, О. Ковальчук, В. Орлянкін, І. Семененко, О. Шаповалов.

І. “У Кремлі”. Москва. Заступник Голови Президії Верховної Ради СРСР М. М. Шверник вручає урядові нагороди Головному маршалу авіації СРСР О. О. Новикову та першому секретарю ЦК КП(б)У М. С. Хрущову.

ІІ. “Комбайнер Кузнєцов”. Генічеський район Херсонської області. Види села. Комбайнер Ф. І. Кузнєцов та його помічниця Г. Птушкіна передають членам комісії МТС ім. Й. В. Сталіна відремонтований ними комбайн. Пробний виїзд у поле.

ІІІ. “На будівництві шахти”. Сталінська область. Відбудова Петрово-Лідіївської шахти. Будівництво нової шахти – “Гігант”.

IV. “Перші іспити”. Київ. Іспити в четвертому класі середньої школи № 6. Учениця О. Гуць читає (синхр.) вірш М. Т. Рильського “Україна”.

V. “5:1”. Київ. Футбольний матч на першість країни з футболу між командами “Динамо” (Київ) – “Динамо” (Москва). Уболівальники на трибунах.

VI. “Діти героїв”. Шполянський район Київської області. Дитячий будинок у с. Дар’ївка для дітей, батьки яких загинули на фронті. Підсобне господарство дитбудинку. Дітлахи танцюють.

297. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, червень 1945 р., № 32. Арх. № 234. Укркінохроніка. Оператори М. Дрибінович, О. Ковальчук, В. Орлянкін, І. Семененко, О. Шаповалов.

I. “За високий урожай”. Смілянський район Київської області. Плантації цукрових буряків у колгоспі ім. Максима Горького. Прополювання. Обприскування полів з літака отрутою для знешкодження довгоносиків.

II. “На Донбасі”. Сталіно. Виробничі процеси на Сталінському металургійному заводі ім. Й. В. Сталіна. Працює блюмінг. Готова продукція.

III. “Ранні черешні”. Запорізька область. Збирання ранніх черешень у радгоспі ім. С. М. Кірова, завантаження їх до літака для продажу в інших населених пунктах.

IV. “Перша на Україні”. Шполянський район Київської області. Види с. Лозоватка. Перша в Україні колгоспна дитяча музична школа. На одному із занять. Директор школи М. Садовський.

V. “Пляж відкрито”. Київ. Пляж на Трухановому острові. Люди загорають, купаються.

298. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, червень 1945 р., № 33. Арх. № 235. Укркінохроніка. Оператори М. Гольбріх, М. Дрибінович, В. Ковальчук, А. Лаптій, І. Семененко.

I. “Нове село”. Димерський район Київської області. Будівництво нових будинків у с. Лютіж. Новосілля в родині фронтовика Скотаренка.

II. “Заводу 50 років”. Горлівка Сталінської області. Мітинг на Горлівському машинобудівному заводі ім. С. М. Кірова з нагоди 50-річчя підприємства та його нагородження орденом Трудового Червоного Прапора. Виробничі процеси. Випробовування насоса для відкачування води із шахт нової конструкції.

III. “У селекціонерів Харкова”. Харківська селекційна станція. Лаборантка оглядає дослідний матеріал. Академік АН УРСР В. Я. Юр’єв читає лекцію для слухачів курсів із селекції, оглядає посіви виведеного ним нового сорту пшениці – “Салют”.

IV. “На березі моря”. Одеса. Відпочиваючі на пляжі в Аркадії.

V. “Прапор піднято”. Київська область. Урочисте відкриття піонерського табора. Палає піонерське вогнище. Письменник, Герой Радянського Союзу Ю. О. Збанацький розповідає про бойові дії партизанів. Серед присутніх – генерал Лабуренко.

299. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, червень 1945 р., № 34. Арх. № 236. Укркінохроніка. Оператори М. Гольбріх, І. Гольдштейн, А. Лаптій, В. Орлянкін, О. Шаповалов.

І. "Тричі орденоносний комсомол". Київ. Мітинг, присвячений нагородженню ВЛКСМ орденом Леніна. Виступають секретар Київського міськкому КП(б)У Б. А. Горбань, секретар Київського обкому ЛКСМУ П. Т. Тронько, двічі Герой Радянського Союзу С. А. Ковпак.

ІІ. "На багатій колгоспній землі". Васильки Лохвицького району Полтавської області. Колгоспні луки. Косовиця. Скиртування сіна. Механізатори Лохвицької МТС готуються до жнив. Трактори в полі.

ІІІ. "Народна шана". Канів Київської області. Чернеча гора. Пам'ятник Т. Г. Шевченку. Покладення вінків до могили поета. Виступає поет В. М. Сосюра.

IV. "У новому палаці". Харків. Види міста. Палац піонерів. Заняття в гуртках.

V. "Веселі хвилини". Київ. Виступ народного артиста РРФСР В. Г. Дурова з групою дресированих тварин у Київському окружному госпіталі.

300. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, липень 1945 р., № 36. Арх. №238. Укркінохроніка. Оператори А. Богданов, І. Гольдштейн, Г. Гричук, І. Кацман, В. Ковальчук, В. Орлянкін, О. Шаповалов.

І. "Наша одвічна земля". Види Закарпаття. Мітинг у м. Хуст, велелюдне зібрання в Києві з нагоди возз'єднання Закарпатської України з УРСР. Виступає (синхр.) будівельник Гайдамака.

ІІ. "З Сан-Франціско". Київ. Зустріч в аеропорту делегації УРСР на чолі з Д. З. Мануїльським, яка повернулася з конференції з питань створення ООН. У складі делегації – О. В. Палладін, І. С. Сенін, П. С. Погребняк.

ІІІ. "На сінокосі". Макарівський район Київської області. Косовиця в колгоспі ім. Першого травня. Види с. Копилів.

IV. "Буковинські митці". Вижниця Чернівецької області. Види міста. На одному із занять у Вижницькому художньо-промисловому училищі. Професор Гнатюк серед учнів.

V. "Одеса – Батумі". Одеса. Відправлення теплохода "Украина" в перший по війні рейс по Кримсько-Кавказькій лінії. На палубі – капітан судна І. О. Ман.

301. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, липень 1945 р., № 37. Арх. № 239. Укркінохроніка. Оператори А. Богданов, І. Гольдштейн, Й. Городецький, В. Ковальчук, О. Ковальчук.

І. "Народ тріумфує". Сталіно. Мітинг з нагоди возз'єднання Закарпатської України з УРСР. Виступають секретар обкому КП(б)У Л. Г. Мельников, генерал-майор Косенко. Види міста.

II. "У Ворошиловграді". Види міста. Зведення будинків з гіпсових блоків.

III. "Коли затьмилось сонце". Київ. Учені Київської астрономічної обсерваторії та жителі міста спостерігають за сонячним затемненням.

IV. "Через моря і океани". Одеса. Морський порт. Вивантаження американських паровозів з теплохода "Фридрих Энгельс". Капітан судна Рябін і начальник Чорноморського пароплавства Макаренко спостерігають за роботами.

V. "На Чорному Черемоші". Чернівецька область. Лісозаготівлі. Сплавляння лісу по Черемошу.

302. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, липень 1945 р., № 38. Арх. № 240. Укркінохроніка. Оператори І. Гольдштейн, М. Дрибінович, В. Ковальчук, А. Лаптій.

I. "Ювілей газети". Київ. Урочисте засідання з нагоди 25-річчя газети "Радянська Україна". У президії – керівники партії та уряду УРСР М. С. Гречуха, К. З. Литвин, М. С. Хрущов та ін. Виступають заступник Голови Раднаркому УРСР Д. З. Мануїльський, редактор газети Л. Ф. Паламарчук.

II. "Збирання почалось". Одеська область. Жнива в колгоспі ім. Й. В. Сталіна. Снопов'язальниці М. Вологдіна і П. Фоменко.

III. "На відродженій шахті". Сталінська область. Видобування вугілля на відбудованій шахті № 27 тресту "Сніжнянантрацит". За роботою – бригада Котенка.

IV. "Майстри Полтавщини". Опішня Полтавської області. Види села. Зруйнований під час війни Опішнянський завод художньої кераміки. Вироби гончарів. Процес творення нових виробів.

V. "Гості столиці". Київ. Зустріч в аеропорту молодіжної делегації Югославії, очолюваної майором С. Кобаром. Серед зустрічаючих – секретар ЦК ЛКСМ України В. С. Костенко. Гості ознайомлюються з історичними пам'ятками міста.

VI. "На Дніпрі". Київ. Водна станція. Змагання з плавання.

303. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, липень 1945 р., № 39. Арх. № 241. Укркінохроніка. Оператори К. Богдан, І. Гольдштейн, А. Лаптій.

I. "Повернення переможців". Київ. Урочиста зустріч і мітинг на залізничному вокзалі з нагоди приїзду з Берліна демобілізованих воїнів Червоної армії.

II. "Полтава". Види міста, р. Ворскла. Руїни споруд, зруйнованих за часів окупації. Проект забудови Круглої площі міста. Відбудовчі роботи.

III. "Паливо для столиці". Київ. Трудящі Подільського району на заготівлі дров. Секретар Київського міськкому КП(б)У Б. А. Горбань вручає переможцям "соціалістичного змагання" перехідний Червоний прапор.

IV. “Диканські вишивальниці”. Диканька Полтавської області. Види селища. Робітниці Диканської артілі вишивальниць і ткаль за роботою. Готові вироби.

V. “Генеральна репетиція”. Київ. Парад українських спортсменів на Республіканському стадіоні перед від’їздом до Москви з нагоди святкування Дня фізкультурника. Серед присутніх – Голова РНК УРСР М. С. Хрущов, секретар ЦК КП(б)У з пропаганди К. З. Литвин.

304. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, липень 1945 р., № 40. Арх. № 242. Укркінохроніка. Оператори І. Гольдштейн, Й. Городецький, В. Ковальчук, А. Лаптій.

I. “Свято моряків”. Урочисті заходи на честь Дня Військово-Морського Флоту в Києві та Одесі. Віце-адмірал Г. В. Жуков приймає парад кораблів Чорноморського флоту.

II. “Подарунок залізничникам”. Київ. Урочисте передавання залізничникам паровоза, відремонтованого на Київському судноремонтно-суднобудівному заводі ім. Й. В. Сталіна. Потяг вирушає за маршрутом Київ – Москва.

III. “Ростуть нові цехи”. Ворошиловград. Відбудовчі роботи на Ворошиловградському заводі вугільного машинобудування ім. О. Я. Пархоменка.

IV. “У новій хаті”. Диканька Полтавської області. Види селища. Спорудження нових будинків, відбудова школи.

V. “Щасливий путь”. Одеса. Урочисті проводи на залізничному вокзалі демобілізованих фронтовиків, які повертаються додому.

305. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, серпень 1945 р., № 41. Арх. № 243. Укркінохроніка. Оператори К. Богдан, Й. Городецький, М. Дрибінович, А. Лаптій.

I. “Японський агресор буде розгромлений”. Київ. Мітинг на Київському трамвайному заводі ім. Ф. Е. Дзержинського у зв’язку з повідомленням про вступ СРСР у війну з Японією.

II. “Урожай перемоги”. Богуславський район Київської області. Жнива в колгоспі ім. 1-го Травня. Голова колгоспу Баков та секретар Богуславського райкому КП(б)У І. І. Коломієць у полі. Види с. Саварка.

III. “Перед пуском Харківського тракторного”. Харків. Зруйновані корпуси Харківського тракторного заводу ім. С. Орджонікідзе. Відновлювальні роботи. Відбудовані чавуноливарний, ковальський, сталеливарний, механічний цехи.

IV. “Перші плоти”. Сплавляння лісу для відбудови Донбасу по р. Сіверський Донець.

V. “Рідному Донбасові”. Сталіно. Виробничі процеси на Рутченківському машинобудівному заводі ім. М. С. Хрущова. Готова продукція. Монтаж вугільного комбайна нової конструкції.

VI. “Спортсмени-вугільники.” Сталіно. Перша міська спартакіада. Парад фізкультурників. Змагання.

306. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, серпень 1945 р., № 42–43. Арх. № 244. Укркінохроніка.

I. "Японських агресорів – на коліна!". Одеса. Мітинг на Одеському суднобудівному заводі ім. А. Марті у зв'язку з виконанням урядом СРСР союзницьких угод щодо вступу у війну з Японією. Виступає секретар Одеського міськкому КП(б)У О. К. Сєров.

II. "Хліб – державі!". Київська область. Обмолочування зерна в колгоспі "Пролетар" Черкаського району. Валки з хлібом нового врожаю колгоспів "Пролетар", "Сім'я червоних партизанів", "Заповіт Леніна", ім. К. Є. Ворошилова, ім. С. М. Кірова.

III. "Перший метал "Азовсталі". Маріуполь Сталінської області. Мітинг на Маріупольському металургійному заводі "Азовсталь" ім. С. Орджонікідзе у зв'язку з пуском відбудованої домни № 3. Виступає директор заводу П. І. Коган. Перша плавка.

IV. "Свято залізничників".

Ст. Основа Південної залізниці. Начальник відділення руху Південної залізниці Даниленко вітає машиніста важких поїздів В. О. Пустовіта з нагородженням орденом Леніна. Машиніст-орденоносець під час рейсу.

Київ. Виставка залізничного транспорту, присвячена Дню залізничника, на київському стадіоні "Динамо".

V. "До мирної праці". Київ. Проводи на залізничному вокзалі демобілізованих воїнів 107-го зенітно-кулеметного полку. Генерал-майор Васильков.

VI. "В День фізкультурника". Київ. Парад фізкультурників на стадіоні "Динамо". Виступ гімнастів.

307. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, серпень 1945 р., № 44. Арх. № 245. Укркінохроніка. Оператори К. Богдан, М. Гольбріх, І. Кацман, А. Лаптій, В. Орлянкін.

I. "На колгоспному току". Богуславський район Київської області. Жнива в колгоспі ім. Максима Горького. Обмолочування зерна. Валка з хлібом нового врожаю.

II. "Муляр-рекордсмен". Київ. Відбудова Дарниці. За роботою – муляр І. М. Рахманін. Секретар Київського міськкому КП(б)У Б. А. Горбань та члени комісії оглядають будівельний майданчик.

III. "Пам'ятник героям". Закарпаття. Ужгород. Урочисте відкриття пам'ятника загиблим воїнам Червоної армії. Виступає командувач 4-го Українського фронту, генерал армії, Герой Радянського Союзу А. І. Єременко. Серед присутніх – начальник політуправління Прикарпатського військового округу Л. І. Брежнєв.

IV. "До Лондону". Київ. Проводи в аеропорту на 3-ю сесію ЮНРРА делегації УРСР на чолі з А. М. Барановським. Серед проводжаючих – нарком закордонних справ УРСР Д. З. Мануїльський.

V. "Юні залізничники". Харків. Урочисте відкриття дитячої залізниці.

308. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, серпень 1945 р., № 45. Арх. № 246. Укркінохроніка. Оператори М. Безвіконна, Й. Городецький, В. Ковальчук, А. Лаптій, Я. Мєстєчкін.

І. "У день авіації".

Львів. Мітинг, присвячений Дню авіації. На трибуні серед інших – генерал-лейтенант, Герой Радянського Союзу І. П. Журавльов. Учасники мітингу оглядають виставку бойових літаків. Капітан, Герой Радянського Союзу В. І. Кириленко проводить екскурсію.

Київ. Відкриття виставки бойових літаків. До присутніх звертається генерал-майор, Герой Радянського Союзу А. І. Єременко.

ІІ. "Видатний косар". Ворошиловградська область. Жнива в колгоспі "Червона зоря". За роботою – косарі Л. О. Ільїнов і М. Махова.

ІІІ. "Нагорода енергетикам". Одеса. Завершення відбудовчих робіт на місцевій електростанції. Урочисті збори з нагоди вручення підприємству перехідного Червоного прапора ДКО СРСР.

IV. "Новий велосипед". Харків. Складання велосипедів у цеху Харківського велосипедного заводу ім. Г. І. Петровського. Готова продукція. Випробовування нової моделі в польових умовах.

V. "Здрастуйте герої". Одеса. Зустріч мешканців міста з демобілізованими воїнами стрілецького корпусу 2-го Прибалтійського фронту під командуванням генерал-майора Д. В. Михайлова. Виступає голова Одеського міськвиконкому Б. П. Давиденко.

309. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Кіножурнал, серпень 1945 р., № 47. Арх. № 248. Укркінохроніка. Оператори І. Гольдштейн, Й. Городецький, М. Дрибінович, А. Лаптій, Я. Мєстєчкін.

І. "Прапор – переможцям". Київ. Збори передовиків сільського господарства Київщини з нагоди вручення області перехідного Червоного прапора ДКО СРСР. Президія. Виступає М. С. Хрущов. Генерал-полковник Красноденцев вручає прапор голові Київського облвиконкому З. Ф. Олійнику.

ІІ. "По дорозі в Москву". Київ. Проводи урядової делегації Румунії на чолі з прем'єр-міністром П. Гроза. Серед проводжаючих – нарком закордонних справ УРСР Д. З. Мануїльський.

ІІІ. "Шахта відроджується". Ірміне Ворошиловградської області. Відбудова наземних споруд шахти 4–2-біс. Шахтарі в забої.

IV. "Знатна ланкова". Переяслав-Хмельницький район Київської області. Ланкова О. С. Хобта на збиранні кок-сагизу в колгоспі ім. Т. Г. Шевченка.

V. "Дбайливі господарі". Сталінська область. Збирання фруктів у підсобному господарстві Маріупольського металургійного заводу "Азовсталь" ім. С. Орджонікідзе.

VI. "Святковий ярмарок". Харків. Передсвяткова торгівля на площі ім. Ф. Дзержинського з нагоди 2-ї річниці визволення міста від нацистської окупації.

310. РАДЯНСЬКА УКРАЇНА. Для Західних областей УРСР. Кіножурнал, 1945 р., № 8. Арх. № 210. Укркінохроніка. Оператори М. Безвіконна, І. Гольдштейн, Г. Гричук, В. Ковальчук.

I. “Осіння сівба”. Переяслав-Хмельницький район Київської області. Сівба озимих культур у колгоспі ім. В. І. Леніна. Голова колгоспу М. Гром перевіряє якість зерна для посіву.

II. “Село відроджується”. Чирське Переяслав-Хмельницького району Київської області. Переселення колгоспників до нових будинків. Відвідання села Головою РНК УРСР М. С. Хрущовим, секретарем Київського обкому КП(б)У З. Т. Сердюком.

III. “Останні новини”.

Львівський залізничний вокзал. Поїзд “Львів – Вільнюс” відправляється в перший рейс.

Одеса. Режисер В. І. Пудовкін проводить зйомки батальних сцен для кінофільму “Адмірал Нахімов”. О. Д. Дикий – виконавець ролі Нахімова.

311. К ПОДПИСАНИЮ ДОГОВОРА МЕЖДУ СОВЕТСКИМ СОЮЗОМ И ЧЕХОСЛОВАЦКОЙ РЕСПУБЛИКОЙ О ЗАКАРПАТСКОЙ УКРАИНЕ. Спеціальний випуск кіножурналу “Новости дня”, 1945 р. Арх. № 1679. ЦСДФ. Режисер М. Славинська.

Москва. Зустріч в аеропорту делегації Чехословацької Республіки на чолі з прем’єр-міністром З. Фірлінгером. Серед зустрічаючих – В. М. Молотов, А. Я. Вишинський. Один із членів офіційної делегації Чехословаччини – міністр національної оборони країни Л. Свобода.

312. ПЕРШОТРАВЕНЬ ПЕРЕМОГИ. Спецвипуск, 1945 р., 2 ч. Арх. № 505. Укркінохроніка. Режисер Г. Тасін. Оператори М. Безвіконна, В. Войтенко, І. Гольдштейн, Ю. Грінчук, І. Кацман, В. Ковальчук, А. Лаптій, В. Орлянкін, І. Семененко, О. Шаповалов.

Київ. Площа Богдана Хмельницького. Військовий парад. Виступає (синхр.) нарком оборони УРСР, генерал-лейтенант В. Ф. Герасименко. Серед присутніх – керівники партії та уряду УРСР Л. Р. Корнієць, М. С. Гречуха, Д. С. Коротченко, О. І. Кириченко, М. П. Бажан, К. З. Литвин, А. М. Барановський та ін. Парад у Харкові. Військовий парад в Одесі. Серед присутніх – К. Черчілль, В. П. Філатов. Парад спортсменів на стадіоні “Динамо”. Футбольний матч між командою Чернівців та військовими спортсменами Києва. Народне гуляння.

Святкування 1-го Травня у Львові, Чернівцях.

313. СВЯТО ПАРТИЗАН СЛОВАКІЇ. Спецвипуск, серпень 1945 р. Арх. № 534. Укркінохроніка. Режисер М. Шапсай. Оператор М. Гольбріх.

Про святкування річниці словацького народного повстання 1944 р. Голова "радянської партизанської делегації", генерал О. М. Асмолов під час покладення квітів до могили одного з героїв повстання в м. Кошице. Прибуття до м. Слячче-Купелла на зустріч з колишніми українськими партизанами президента ЧСРР Е. Бенеша з дружиною. Е. Бенеш вручає ордени Чехословацької республіки українським партизанам П. О. Величку, О. М. Садиленку, М. І. Щукаєву та ін. О. М. Асмолов вручає радянські урядові нагороди Голові Народного Вибору Словаччини К. Шнітке, словацьким партизанам. Мітинг з нагоди закладення пам'ятника загиблим партизанам у м. Банська Бистриця. Виступають Е. Бенеш, генерал-майор, Герой Радянського Союзу О. В. Гладков. Військовий парад. На чолі словацької партизанської бригади крокує її колишній командир, Герой Радянського Союзу О. С. Єгоров. На трибуні – посол СРСР у Чехословаччині В. Зорін. Народне гуляння. Карнавал словацьких селян. Участь у святкуванні членів української делегації.

314. VII СЕСІЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УРСР. Спеціальний випуск, 1945 р. Арх. № 540. Укркінохроніка. Режисер М. Шапсай.

Київ. VII сесія Верховної Ради УРСР. Заступник Голови Верховної Ради О. О. Богомолець відкриває сесію. Виступають (синхр.) нарком фінансів УРСР Г. Л. Сахновський, Голова Раднаркому УРСР М. С. Хрущов. Серед присутніх – Л. Р. Корнієць, П. Г. Тичина, М. Т. Кретов, О. Л. Коліков, О. Є. Корнійчук, С. А. Ковпак та ін.

315. БЕРЛИНСКАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ. Кінофільм, 1945 р., 5 ч. Арх. № 2049. ЦСДФ. Режисер І. Копалін. Оператори І. Бєляков, В. Доброницький, А. Кричевськй, О. Лебедєв, Б. Макасєєв, А. Хавчін, Р. Халушаков.

Про конференцію голів урядів СРСР (Й. В. Сталін), США (Г. Трумен), Великобританії (У. Черчілль, потім К. Еттлі) з питань повоєнного облаштування Європи і, зокрема, долі переможеної Німеччини та її союзників.

Види Берліна. Зруйновані будинки, рейхсканцелярія, рейхстаг. Парки Потсдама. Палац Фридріха ІІ. Види резиденцій, підготовлених для розміщення делегацій країн – учасниць конференції. Прибуття делегацій США та Великобританії на один з аеродромів Берліна. Серед зустрічаючих – фельдмаршал Б. Монтгомері, заступник наркома закордонних справ СРСР А. Я. Вишинський, посол СРСР у США А. А. Громико, посол Великобританії в СРСР Ф. Керр, генерал Г. Александер, спеціальний посол США Д. Деннс, посол США в СРСР А. Гар-

ріман. Керівники та члени делегацій – начальник штабу армії США, генерал армії Д. Маршалл, міністр закордонних справ Великобританії А. Іден, держсекретар США Д. Бірнс, К. Еттлі, президент США Г. Трумен, прем'єр-міністр Великобританії У. Черчілль. Члени радянської військової делегації – Маршал Радянського Союзу Г. К. Жуков, адмірал флоту М. Г. Кузнєцов, начальник Генштабу Червоної армії, генерал армії О. І. Антонов, начальник штабу ВПС, маршал Ф. Я. Фалалєєв, начальник Генштабу ВМФ, адмірал С. Г. Кучеров, Й. В. Сталін. Відкриття конференції. Зал засідань. Засідання міністрів закордонних справ країн – учасниць конференції, зустрічі в неофіційній обстановці. Наради начальників штабів урядів з військових питань. Прибуття К. Еттлі, щойно обраного прем'єр-міністром Великобританії та нового міністра закордонних справ Великобританії Е. Бевіна для подальшої участі в роботі конференції. Продовження конференції в новому складі.

316. БУДАПЕШТ. Кінофільм, 1945 р., 4 ч. Арх. № 3297. ЦСДФ. Режисер В. Бєляєв. Оператори Л. Аристокесов, Г. Асланов, В. Афанасьєв, Я. Берлінер, І. Голомб, М. Гольбріх, І. Грачов, К. Дупленський, П. Касаткін, Ю. Кун, О. Лебедєв, О. Рейзман, Д. Римарєв, Б. Рогачевський, А. Рубанович, І. Сокольніков, А. Сологубов, С. Стояновський, А. Фролов, Е. Яцун.

Про військову операцію частин 1-го і 2-го Українських фронтів з оточення і ліквідації будапештського угруповання ворожих військ. Артилерійський вогонь. Штурмові танкові групи ведуть бій. Прорив зовнішньої оборонної смуги ворога. Прибуття в район бойових дій командувача 2-го Українського фронту, Маршала Радянського Союзу Р. Я. Малиновського. Засідання штабу: біля карти – начальник штабу фронту, генерал-полковник М. В. Захаров. Похорон убитого німцями парламентера, капітана І. А. Остапенка. Артпідготовка. Штурм міських кварталів. Вуличні бої. Полонені генерал-майор угорських військ Г. Імре, штаб-полковник авіації А. Шандор, командир 10-ї піхотної дивізії, штаб-майор Вотод з групою офіцерів. Види звільненої частини Пешта.

Контрудар танків, артилерії й авіації по німецьких військах, що намагалися прорватися з оточення. Нагородження орденами артилеристів, Героїв Радянського Союзу – братів Дмитра і Якова Луканіних. Командувач Дунайської військової флотилії, контр-адмірал Г. М. Холостяков спостерігає за переправленням на правий берег Дунаю техніки і боєприпасів. Штурм укріплень Буди. Серед німецьких військовополонених – командувач будапештського угруповання німецьких військ, обергрупенфюрер СС К. Пфеффер-Вільденбрух. Командувачі Будапештської групи радянських військ генерал-майори І. М. Афонін і І. М. Манагаров.

317. БУКОВИНА. Кінофільм, 1945 р., 2 ч. Арх. № 523. Укркінохроніка. Режисер М. Юдін. Оператор В. Войтенко.

Про життя трудящих Буковини за часів перебування у складі Румунії та після її визволення частинами Червоної армії. Село Розтоки Путивльського району Чернівецької області. Селяни на риболовлі. Хата в с. Путила-Сторонець, де народився керівник селянського руху XIX ст. Л. Кобилиця. Його онук П. Д. Кобилиця. Свято на честь возз'єднання Північної Буковини з УРСР. Перші ознаки перетворень на Північній Буковині: колективне збирання хліба в першому на Буковині колгоспі – "Більшовик"; будівництво заводу металевих конструкцій у Чернівцях; відвідувачі в меморіальному будинку-музеї О. Кобилянської. Державний університет і медичний інститут у Чернівцях. Обласний музично-драматичний театр. Бібліотека в с. Шипинці Кіцманського району. Заняття у Вижницькій школі майстрів народної творчості. Народна поетеса П. Ю. Амбросій серед молоді с. Задубрівка Заставнівського району. Види р. Черемош.

318. ВОССТАНОВЛЕНИЕ ДОМЕННЫХ ПЕЧЕЙ. Кінофільм, 1945 р., 2 ч. Арх. № 2845. Київтехфільм. Режисер В. Гомоляка. Оператор І. Лозієв.

Про технологію відновлювальних робіт на підірваній нацистами доменній печі № 4 Маріупольського металургійного заводу "Азовсталь" ім. С. Орджонікідзе.

319. ДНІПРОГЕС ВІДРОДЖУЄТЬСЯ. Кінофільм, 1945 р., 2 ч. Арх. № 565. Укркінохроніка. Режисер О. Підгорецька. Оператор І. Кацман.

Про відбудовчі роботи на зруйнованому нацистами Дніпрогесі ім. В. І. Леніна. Види Дніпровських порогів, селища Лоцмано-Кам'янка. Сплавляння по Дніпру лісу для Дніпробуду. Працюють плотогони. Розчищення території електростанції від завалів. Закладення вибухівки у скелю біля греблі. Будівництво греблі. Працюють бетонярі. За роботами спостерігають начальник будівництва Ф. Г. Логінов та головний інженер І. І. Кандалов. Будівництво мосту.

320. ЗА КАРПАТАМИ. Кінофільм, 1945 р., 2 ч. Арх. № 526. Укркінохроніка. Режисер Я. Авдієнко. Оператори І. Кацман, В. Орлянкін.

Про возз'єднання Закарпатської України з УРСР та зміни в житті населення Закарпаття. Підписання у Москві договору між СРСР і Чехословаччиною про возз'єднання Закарпатської України з УРСР. Учасники підписання договору – Й. В. Сталін, В. М. Молотов, З. Фірлінгер. Голова РНК УРСР М. С. Хрущов виступає (синхр.) на VII сесії Верховної Ради УРСР з інформацією про підписання договору. Мітинг

в Ужгороді, присвячений возз'єднанню Закарпатської України з УРСР. Виступає Голова Народної Ради Закарпатської України І. І. Туряниця.

Переселення селян з важкодоступних гірських районів, перерозподіл землі, збирання врожаю зернових, винограду. Видобування солі в Солотвинських копальнях; виробничі процеси на нафтоперегінному заводі.

Спорудження пам'ятника загиблим воїнам-визволителям. Покладення вінка до пам'ятника генералом армії А. І. Єременком. Гуцульське весілля. Види Мукачевого, Рахова. Відвідання Закарпаття Головою РНК УРСР М. С. Хрущовим. Жителі Ужгорода вітають демобілізованих воїнів Червоної армії.

321. ЗВЕРСТВА НЕМЕЦКО-ФАШИСТСКИХ ЗАХВАТЧИКОВ. Кінофільм, 1945 р., 7 ч. Арх. № 1544. ЦСДФ. Оператори М. Биков, О. Воронцов, Р. Гиков, В. Доброницький, А. Зенякін, В. Єшурін, Р. Кармен, А. Крилов, К. Кутуб-Заде, А. Левітан, Л. Мазрухо, В. Микоша, Г. Могилевський, В. Муромцев, Є. Мухін, В. Орлянкін, М. Ошурков, А. Павлов, І. Панов, Г. Попов, М. Посельський, Розін, М. Сегаль, Я. Смирнов, В. Соловйов, А. Сологубов, А. Соф'їн, М. Трояновський, Цуркін, А. Шафран, Шлягбанд, М. Шнейдеров.

Про злочини нацистів на теренах Радянського Союзу за часів окупації (у Києві, Харкові, Керчі, Калузі, Ростові-на-Дону, Нальчику, П'ятигорську, Ржеві, Таганрозі та інших містах), а також у концтаборах на території Польщі й Німеччини.

Робота комісій із розслідування злочинів нацистів у містах Кременець і Вишневець (Волинська область). Тіла розстріляних радянських військовополонених у Ростові, Тихвіні, у Дарницькому концтаборі для військовополонених (Київ), у таборах для радянських військовополонених поблизу м. Ламсдорф (Сілезія). Види таборів Майданек, Освенцім (Польща).

322. КРЫМСКАЯ КОНФЕРЕНЦИЯ. Кінофільм, лютий 1945 р., 5 ч. Арх. № 2050. ЦСДФ. Режисер І. Копалін. Оператори І. Бєляков, В. Доброницький, А. Кричевський, А. Хавчін, Р. Халушаков.

Про конференцію керівників трьох союзних держав антигітлерівської коаліції – СРСР, США, Великобританії – з питань завершення війни, повоєнного облаштування Європи, створення ООН. Ялта. Види Лівадійського, Воронцовського, Юсупівського палаців, підготовлених для розміщення делегацій. Делегація СРСР – Голова РНК СРСР Й. В. Сталін, нарком закордонних справ В. М. Молотов, заступник наркома закордонних справ А. Я. Вишинський, посол СРСР у Великобританії Ф. Т. Гусєв, завідувач протокольним відділом наркомату закордонних справ Молочков, нарком ВМФ М. Г. Кузнєцов, начальник штабу ВПС, маршал авіації С. О. Худяков, заступник начальника Оперативного управління Генштабу, генерал-лейтенант А. О. Гризлов, посол СРСР

у США А. А. Громико. Делегація Великобританії – прем'єр-міністр У. Черчілль, міністр закордонних справ А. Іден, помічник міністра закордонних справ А. Кадоган, начальник імперського генштабу, фельдмаршал А. Брук, Перший морський лорд, адмірал флоту Е. Каннінгхем, начальник штабу ВПС, маршал авіації Ч. Портал, начальник штабу прем'єр-міністра, генерал Х. Ісмей, міністр військового транспорту, лорд Лезерс. Делегація США – президент США Ф. Рузвельт, посол США у СРСР А. Гарріман, держсекретар США Е. Стеттініус, спеціальний помічник президента Г. Гопкінс, начальник штабу президента, адмірал флоту У. Легі, головнокомандувач ВМС США, адмірал Е. Кінг, віце-адмірал Кук, начальник генштабу армії США, генерал Д. Маршалл. Засідання учасників конференції за круглим столом у конференц-залі Лівадійського палацу. Обговорення останніх новин з фронту на засіданні радянської військової делегації. Біля карти – заступник начальника Генштабу Збройних Сил СРСР, генерал армії О. І. Антонов. Засідання міністрів закордонних справ країн – учасниць конференції за участю їхніх радників у Воронцовському палаці; підписання ряду документів. Учасники конференції під час прогулянок. Проводи в аеропорту делегацій США і Великобританії після завершення роботи конференції.

323. НА БЕРЕГАХ РАДЯНСЬКОГО ДУНАЮ. Кінофільм, 1945 р. Арх. № 525. Укркінохроніка. Режисер М. Шапсай. Оператор О. Шаповалов.

Про відродження народного господарства Ізмаїльської області після війни: рибалки риболовецького колгоспу ім. М. С. Хрущова на промислі, вантажно-розвантажувальні роботи в Ізмаїльському річковому торговому порту. Види м. Вилкове. Заручини червонофлотця Дніпровської військової флотилії О. Омельченка. Повернення з Румунії майна, реквізованого окупантами. Археологічні розкопки на території фортеці у м. Білгород-Дністровський. Відкриття пам'ятника О. В. Суворову в Ізмаїлі. Серед присутніх – заступник Голови РНК УРСР Л. Р. Корнієць, командувач Дунайської військової флотилії, віце-адмірал Г. М. Холостяков, Я. І. Ростовцев, Л. П. Чернега, Герой Радянського Союзу В. І. Великий.

324. ПАРАД КРАСИ Й СИЛИ. Кінофільм, 1945 р., 2 ч. Арх. №№ 504, 571. Укркінохроніка. Режисер Г. Тасін. Оператори І. Голомб, І. Гольдштейн, О. Ковальчук, А. Лаптій, Я. Мєстєчкін, І. Семененко, В. Собовий, З. Фельдман.

Про перший повоєнний фізкультурний парад у Києві. Генерал-майор Г. І. Карпезо командує парадом. Колони фізкультурників проходять Хрещатиком. На урядовій трибуні – керівники партії та уряду УРСР Д. С. Коротченко, Д. З. Мануїльський, М. П. Бажан, С. А. Ковпак, В. Ф. Старченко, Б. А. Горбань, М. С. Хрущов, К. З. Литвин та ін. Спортивні змагання на стадіонах міста.

325. ПОБЕДА НА ПРАВОБЕРЕЖНОЙ УКРАИНЕ И ИЗГНАНИЕ НЕМЕЦКИХ ЗАХВАТЧИКОВ ЗА ПРЕДЕЛЫ УКРАИНСКИХ СОВЕТСКИХ ЗЕМЕЛЬ. Кінофільм, 1945 р., 7 ч. Арх. № 1536. ЦСДФ і Укркінохроніка. Режисери О. Довженко і Ю. Солнцева. Оператори К. Богдан, Б. Вакар, Н. Вихирєв, В. Войтенко, І. Гольдштейн, В. Доброницький, Д. Ібрагімов, П. Касаткін, І. Кацман, О. Ковальчук, А. Кричевський, Ю. Кун, К. Кутуб-Заде, А. Лаптій, Г. Могилевський, В. Орлянкін, М. Оцеп, П. Русанов, А. Сьомін, А. Соф'їн, М. Топчій, Д. Шоломович.

Сторінки збройного протистояння на території України в 1943–1944 рр. Бої за визволення Києва. Форсування Дніпра частинами 40-ї армії. Бої за розширення Букринського плацдарму в районі Переяслава-Хмельницького. На КП – командувач 1-го Українського фронту, генерал армії М. Ф. Ватутін. Стягування в район Києва з'єднань танків і піхоти вермахту. Передислокація танкових з'єднань 3-ї гвардійської та 6-ї танкових армій на Лютезький плацдарм. Наступ танків. Вступ радянських військ до Києва. Багатолюдний мітинг з нагоди визволення міста від окупації. Виступають (синхр.) Г. К. Жуков, М. Ф. Ватутін, М. С. Хрущов.

Наступ частин 1-го Українського фронту на Фастів. Звільнення Житомира і Коростеня. Бої в районі Вінниця.

Командувачі Степового фронту, генерал-полковник І. С. Конєв та 5-ї гвардійської танкової армії, генерал-лейтенант П. О. Ротмістров на СП у районі м. П'ятихатки (Дніпропетровська область). Види визволеного Дніпропетровська: зруйновані промислові об'єкти і залізничний міст. Розгром 6-ї німецької армії. Визволення Одеси і Миколаєва.

Знищення оточеного угруповання ворожих військ у районі м. Корсунь-Шевченківський. Танкові частини 52-ї армії в м. Умань.

Весняна сівба. Ремонт сільгосптехніки. Відбудова житлових будинків, Хрещатика, заводів, шахт. Зруйнований Дніпрогес. Головний інженер будівництва І. І. Кандалов, начальник Дніпробуду Ф. Г. Логінов спостерігають за відбудовчими роботами. Академік АН УРСР В. П. Філатов оперує лейтенанта Аксьонова.

Підготовча робота в штабах і частинах кінно-моторизованої групи генерала В. К. Баранова, 38-ї армії генерал-полковника К. С. Москаленка, 3-ї гвардійської танкової армії генерал-полковника П. С. Рибалка, 1-ї танкової армії генерал-лейтенанта М. Ю. Катукова, 2-ї повітряної армії генерал-полковника С. А. Красовського перед початком Львівсько-Сандомирської стратегічної наступальної операції. Засідання штабів 2-го (командувач – генерал армії Ф. І. Толбухін) та 3-го (командувач – генерал армії Р. Я. Малиновський) Українських фронтів перед проведенням Яссько-Кишинівської наступальної операції.

Учасники партизанського руху. Відновлення народного господарства республіки. Кінопортрети Г. К. Жукова, О. М. Василевського, С. Г. Трофименка, Г. Я. Базими, О. О. Богомольця, С. В. Руднєва. Використано кадри німецької кінохроніки.

326. САН-ФРАНЦИСКО. НА КОНФЕРЕНЦИИ ОБЪЕДИНЕННЫХ НАЦИЙ. Кінофільм, квітень–травень 1945 р., 4 ч. Арх. № 2179. ЦСДФ. Режисер М. Славинська. Оператори М. Литкін, Р. Халушаков.

Про конференцію у Сан-Франціско (США), на якій було створено Організацію Об'єднаних Націй. Держсекретар США Е. Стеттініус відкриває конференцію. Виступають (синхр.) міністри закордонних справ: СРСР – В. М. Молотов, Великобританії – А. Іден, Франції – Ж. Бідо. Керівники делегацій: Китайської республіки – Сун-Цзи-Вень, Чехословаччини – Я. Масарик, Південно-Африканського Союзу – фельдмаршал Сметс, Югославії – І. Шубашич. Члени делегації СРСР: М. Г. Кузнєцов, Лаврентьєв, Соболєв, А. А. Громико. Зустріч керівників делегацій у перервах між засіданнями. Відвідання В. М. Молотовим суднобудівної верфі Г. Кайзера. Прибуття для участі в конференції делегації УРСР на чолі з Д. З. Мануїльським.

327. СВЯТО ПЕРЕМОГИ. Кінофільм, 1945 р., 2 ч. Арх. № 509. Укркінохроніка. Режисер Г. Тасін. Оператори В. Войтенко, І. Гольдштейн, Ю. Грінчук, І. Кацман, В. Ковальчук, О. Ковальчук, А. Лаптій, В. Орлянкін, І. Семененко, О. Шаповалов.

Тріумфування народу України в ніч на 9 травня 1945 р. у зв'язку з повідомленням про повний розгром і капітуляцію нацистської Німеччини. Святкові демонстрації й гуляння з нагоди Перемоги у Львові, Харкові, Чернівцях. Демонстрація на Володимирській вулиці у Києві. На урядовій трибуні – М. С. Хрущов, С. А. Ковпак, В. Ф. Герасименко, Д. С. Коротченко, Л. Р. Корнієць, М. С. Гречуха та ін. Багатодітна родина Вершківських. Архітектор, Герой Радянського Союзу С. П. Тутученко з новонародженим сином. Використано кадри воєнної кінохроніки.

328. С. А. КОВПАК НА РОДИНЕ. Кіносюжет, 1945 р. Арх. № 2647. ЦСДФ.

Про перебування на батьківщині, в с. Котельва Полтавської області, двічі Героя Радянського Союзу С. А. Ковпака: фотографується, косить траву, спілкується у полі з колгоспницями.

329. КІНОСЮЖЕТ. 1945 р. Арх. № 2202. ЦСДФ.

Зруйновані нацистами міста на теренах Радянського Союзу – Київ, Житомир, Харків, Маріуполь, Сталіно, Ростов-на-Дону.

330. ЗБІРНИК КІНОСЮЖЕТІВ. 1945 р., 6 ч. Арх. № 2181. ЦСДФ. Оператори І. Кацман, О. Ковальчук.

ІІІ. Запоріжжя. Святкування на Дніпробуді 1-го Травня.

Додаток

НА ПРОЦЕССЕ ГЛАВНЫХ ВОЕННЫХ ПРЕСТУПНИКОВ В НЮРНБЕРГЕ. Спецвипуск, 1945. Арх. № 3298. ЦСДФ. Оператори Р. Кармен, Б. Макасєєв, С. Семенов, В. Штатланд.

Про початок судового процесу над головними німецькими військовими злочинцями, що відбувався в Палаці юстиції в Нюрнберзі (Німеччина). Засідання Міжнародного воєнного трибуналу. Суддівський склад: від СРСР – генерал-майор юстиції І. Т. Нікітченко, від Великобританії – головний суддя лорд Д. Лоренс, від США – член федерального верховного суду Ф. Біддл, від Франції – професор кримінального права Д. Фабр. На лаві підсудних – Г. Герінг, Р. Гесс, Й. Ріббентроп, В. Кейтель, А. Розенберг, Г. Франк, В. Фрік, Ю. Штрейхер, В. Функ, К. Деніц, Ф. Заукель, А. Йодль, Е. Редер, Б. Ширах, Ф. Папен, А. Зейсс-Інкварт, А. Шпеєр. Серед присутніх – представники преси і політичні діячі.

СУД НАРОДОВ. Кінофільм, 1946 р., 6 ч. Арх. № 2048. ЦСДФ. Режисери Р. Кармен, К. Силова. Оператори Р. Кармен, Б. Макасєєв, С. Семенов, В. Штатланд.

Нюрнберзький процес над головними німецькими військовими злочинцями, що відбувався у Міжнародному воєнному трибуналі. Суддівський склад: від СРСР – генерал-майор юстиції І. Т. Нікітченко, від Великобританії – головний суддя лорд Д. Лоренс, від США – член федерального верховного суду Ф. Біддл, від Франції – професор кримінального права Д. Фабр. У процесі беруть участь: головний обвинувач від СРСР – прокурор УРСР Р. Руденко, від США – член федерального верховного суду Р. Джексон, від Великобританії – генеральний прокурор і член палати общин Х. Шоукросс. На лаві підсудних – Г. Герінг, Р. Гесс, Й. Ріббентроп, В. Кейтель, Е. Кальтенбруннер, А. Розенберг, Г. Франк, В. Фрік, Ю. Штрейхер, В. Функ, Шахт, К. Деніц, Е. Редер, Б. Ширах, Ф. Заукель, А. Йодль, Ф. Папен, А. Зейсс-Інкварт, А. Шпеєр, К. Нейрат. Серед присутніх – представники преси і політичні діячі; радянські письменники і художники В. В. Вишневський, Б. Є. Єфімов, В. В. Іванов, Кукринікси, І. Г. Еренбург та ін. Допити підсудних; виступи обвинувачів. Використано радянську і німецьку воєнну кінохроніку.

ДОВІДКОВИЙ АПАРАТ

ПОКАЖЧИК АВТОРІВ

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

ГЕОГРАФІЧНИЙ ПОКАЖЧИК

ПОКАЖЧИК НАЗВ КІНОДОКУМЕНТІВ

ПОКАЖЧИК НАЗВ КІНОДОКУМЕНТІВ ЗА ПОХОДЖЕННЯМ

Кінодокументи вітчизняного походження

Кінодокументи іноземного походження

ПОКАЖЧИК ФРОНТІВ І НАПРЯМКІВ

БІБЛІОГРАФІЯ ВИДАНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ ЦДКФФА УКРАЇНИ імені Г. С. ПШЕНИЧНОГО

Базанова М. М. Битва за Дніпро і визволення України. За кінофотодокументами ЦДАКФФД УРСР // Архіви України. – 1973. – № 5. – С. 30–39.

Базанова М. М. Документи ЦДАКФФД УРСР про визволення України від німецько-фашистських загарбників // Архіви України. – 1974. – № 5. – С. 31–39.

Базанова М. М. Кінофотодокументи свідчать (До 30-річчя героїчної оборони міста Києва) // Архіви України. – 1971. – № 5. – С. 75–81.

Базанова М. М., Квітченко Л. П. Партизанський рух на Україні в роки Великої Вітчизняної війни (За матеріалами Центрального державного архіву кінофотофонодокументів УРСР) // Архіви України. – 1975. – № 1. – С. 28–39.

Квітченко Л. Кінодокументи ЦДАКФФД УРСР про допомогу братніх республік Радянській Україні у відбудові народного господарства в 1943–1945 рр. // Архіви України. – 1972. – № 6. – С. 77–83.

[Із фотолітопису війни (За фондами ЦДК ФФА України імені Г. С. Пшеничного, ЦДАВО України, держархівів Луганської, Миколаївської, Полтавської, Херсонської областей)] // Архіви України. – 2005. – № 1–3. Вклейка, 16 стор.

Кинолетопись. Аннотированный каталог киножурналов и документальных фильмов украинских студий. 1923–1941 / Сост.: М. Н. Базанова, Л. П. Головко, Л. П. Маркитан, Г. С. Михнушева, Л. Б. Пилькевич, Н. Н. Слончак, С. П. Цин, Т. Н. Червякова. – К., 1969. – 182 с.

Кинолетопись. Украинская ССР в Великой Отечественной войне Советского Союза. 1941–1945. Аннотированный каталог документальных фильмов, киножурналов и киносюжетов / Сост. М. Н. Базанова, Л. Ф. Квитченко, Л. Б. Пилькевич, Г. С. Пшеничний, С. Н. Скарбовийчук. – К., 1975. – 81 с.

Кинолетопись. Украинская ССР за 60 героических лет. 1917–1977. Аннотированный каталог документальных фильмов и журналов / Сост.: Е. Н. Базанова, Е. В. Бруз, В. И. Олефиренко, Л. Б. Пилькевич, Г. С. Пшеничный, Н. Н. Слончак, Г. П. Шпак, В. С. Ющенко. – К. – 120 с.

Кроки п’ятирічок. З літопису звершень трудящих України у братній сім’ї народів СРСР. Фотодокументи та кінокадри / Упоряд.: Б. І. Силін, О. М. Базанова, Г. С. Пшеничний. – К. – 384 с.; іл.

Лошицький О. А., Табачник Д. В. Кінофотодокументи ЦДКАФФД УРСР про бойове братство народів СРСР у період визволення України від німецько-фашистських загарбників // Архіви України. – 1988. – № 5. – С. 34–40.

Пількевич Л. Б. Кінодокументи про боротьбу за визволення західних областей України // Архіви України. – 1974. – № 4. – С. 31–41.

Портнова Л. Ю. Кінолітопис героїчного подвигу радянського народу у Великій Вітчизняній війні // Архіви України. – 1985. – № 2. – С. 34–48.

Скарбовійчук С. М. Визволення Криму (за кінофотодокументами ЦДАКФФД УРСР) // Архіви України. – 1974. – № 2. – С. 47–54.

Слончак Н. М. Кінофотодокументи ЦДАКФФД УРСР про звільнення Лівобережної України // Архіви України. – 1973. – № 3. – С. 34–39; № 4. – С. 52–56.

Слончак Н. М. Трудящі України – фронту (за кінофотодокументами ЦДАКФФД УРСР) // Архіви України. – 1980. – № 2. – С. 46–56.

Топішко Н. О. Вересневі дні 1939 року на західноукраїнських землях у документах ЦДАКФФД УРСР // Архіви України. – 1989. – № 4. – С. 18–23.

Філіпова Т. П. Відбудова народного господарства у визволених районах Радянської України в 1943–1944 рр. За кінофотодокументами ЦДАКФФД УРСР // Архіви України – 1974. – № 3. – С. 26–37.

Шелест А. М. Кінофотодокументи ЦДАКФФД УРСР про возз'єднання західноукраїнських земель з Українською РСР // Архіви України. – 1979. – № 5. – С. 22–31.

Шелест А. М. Кінофотодокументи ЦДАКФФД УРСР про розквіт Північної Буковини в сім'ї радянських народів // Архіви України. – 1980. – № 3. – С. 17–23.

ІЛЮСТРАЦІЇ

УКРАЇНА
І ДРУГА СВІТОВА ВІЙНА

КІНОЛІТОПИС

Анотований каталог
кіножурналів, документальних фільмів,
кіносюжетів, спецвипусків
(1939–1945)

Технічний редактор
Майя Притикіна

Художник
Георгій Сергєєв

Оригінал-макет
Роза Семчук

Підписано до друку 15.12.05. формат 70x108/$_{16}$.
Ум. друк. арк. 17,3. Умов.-фарб. видб. 17,7
Обл.-вид. арк. 14,79. Зам. № 1

Надруковано ДЦЗД НАФ
03110, Київ, вул. Солом’янська, 24

ДЛЯ НОТАТОК

ДЛЯ НОТАТОК

ДЛЯ НОТАТОК